

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnji Evrope.

primorski

dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 700 lir - Leto XLIII. št. 81 (12.713)

Trst, nedelja, 5. aprila 1988

OSREDNJA KNJIZNICA
S. VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1 P.P. 132
66001 KOPER
7096 AA
60100200
559
nije)
723

Policija s streli ranila levičarsko časnikarko in televizijskega snemalca

Krvave spopade v santiaškem parku

naj bi izzvali Pinochetovi agenti

O slovenski na poštne pošiljkah

BOJAN BREZIGAR

Minister za pošto in telekomunikacije Gava je 26. februarja odgovoril na vprašanje poslancev Dujanya (Union Valdotaïne), Columbuja (Partito Sardo d'azione) in Tramarina (Liga Veneta), ki so 13. marca 1986 vložili vprašanje v zvezi z rabo slovensčine na naslovih poštne pošiljke v tržaški pokrajini. 10. januarja 1985 je namreč ravnatelj tržaške pošte poslal vsem poštним uradom v pokrajini okoliščino, s katero je odredil, da ni mogoče sprejemati oziroma dostavljati pošiljk z naslovom samo v slovenskem jeziku (ki ga je nazival »tuj jezik«) in torej ukazal uslužbenecem, naj takih pošiljk v tržaški pokrajini ne dostavljajo. Okoliščino je ravnatelj tržaške pošte poslal vsem poštним uradom v pokrajini, torej tudi uradom v tistih občinah in tistih predelih tržaške občine, kjer je raba slovenskega jezika v krajevnih imenih že ustaljena vsa povojna leta.

Podpisniki vprašanja so zahtevali od predsednika vlade pojasnila, na katerem zakonu je osnovano stališče ravnatelja tržaške poštne uprave.

Minister Gava je v svojem odgovoru najprej poudaril, da enotno besedilo v zvezi s pošto službo, ki je bilo odobreno s odlokom predsednika republike št. 156 dne 29. marca 1973, ne vsebuje izrecnih določil o rabi italijanskega jezika pri pisanju naslova na pošiljkah, ki so zaupane poštni upravi. Vsekakor pa mora odpošiljatelj omogočiti poštni upravi, da brez napak in brez zmede v osebi izroči vse dopise. Iz tega, pravi minister, izhaja obveza, da odpošiljatelj točno navede ime naslovnika in kraj, v katerega je dopis naslovljen s tem, da uporablja uraden naziv, ki je, ker pač gre za službo na italijanskem ozemlju, italijanski »razen v primerih dvojezičnih krajev bencenske pokrajine ter občin in vasi tržaške pokrajine, z izjemo glavnega mesta«.

Minister tako nadaljuje: »Kar zadeva v izrednem primeru slednje pokrajino uradni statut priloženo memorandumu o soglasju, ki je zadeval tedanje Svobodno tržaško ozemlje in je bil podpisan v Londonu 5. oktobra 1954 določa, da je moč naslove na dopisih pisati v jugoslovanskem jeziku, poleg pisanja v italijanskem jeziku, samo v tistih okrožjih tržaške občine ali v drugih občinah v pokrajini, v katerih sestavljajo pripadniki te etnične skupine najmanj četrtno prebivalstva.

Ker za tržaško in miljsko občino ta pogoj ni izpolnjen izhaja, da je treba naslove na dopisih, ki so zaupani poštni službi in namenjeni v ti dve občini, sestaviti v italijanskem jeziku.

Na osnovi teh ugotovitev je pokrajinsko pošto ravnateljstvo v Trstu izdalo navodila, omenjena v navedenem parlamentarnem aktu.«

Ni prvič, da minister Gava načelja to vprašanje. Minili sta že skoraj

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Iz Punte Arenas nov poziv papeža k spravi in blaga kritika čilskega režima

Ranjena ženska po spopadih demonstrantov s policijo v parku O'Higgins (AP)

VATIKAN — Papež ne daje Čilencem socio-političnih receptov, ampak jih spodbuja h gradnji pravičnejše in svobodnejše družbe po izvornih etičnih načelih, vrh tega skuša pomesti s pojavi radikalizma, ki razdvajajo čilske Cerkev. Tako je jezuit Borgomeo ocenil na vatikanskem radiu cilje Wojtylovega obiska pri katoliški diktaturi fašista Pinocheta in obtožil sredstva javnega obveščanja površnosti, češ da so pretirano poudarila demonstracije in zasenčila navdušenje ljudstva ob prihodu Janeza Pavla II.

Če smo navedli, da je na stadionu pozdravilo papeža 100.000 mladih, je očitno, da jih tja niso prignali, ampak so prišli prislusnit besedi upanja. Če pa jezuit meni, da uboj mladega brezdomca in zverinstvo režima ne more vsaj malce zasenčiti svetlih plati obiska, se krepko moti. Sicer pa smo ravedni, kako bo ocenil nasilje v parku O'Higgins, o katerem gre glas, da ga je načrtno izzval tisti Pinochet, ki se je s papežem tako topla rokova.

Medtem ko je Karol Wojtyła maševal, je v park vdrla več sto mladincev s transparenti revolucionarnega gibanja MIR in začelo metati kamne ter udrihati s palicami. Po posegu policije je obležalo na tleh veliko ranjenih, med njimi televizijski snemalci s

kroglo v trebuhu in časnikarka s svinčenko v rami. Kdor je to videl, ve, da je streljala policija, sicer pa: ali ni čudno, da ranjena novinarka piše za levičarsko revijo Analisis, ki so ji po septembrskem atentatu na tirana začasno prepovedali izhajanje? Dogodek koristi seveda izključno Pinochetu. To trdi vsa opozicija s socialisti in komunisti vred, ki je poudarila, da je šlo za nadaljevanje provokacij, kakršne so se začele, brž ko so politične stranke osnovala listino o skupni nenasilni strategiji za povratek demokracije.

To tezo opravičuje tudi dejstvo, da je papež tako v Santiagu kot včeraj v Punt Arenas na skrajnem jugu Čila prikrito zaželel drugačno ureditev v državi. Seveda takšno, ki bo po volji Cerkvi — in Washingtonu — ne pa Pinochetu. In menda tudi ne tistim 600.000 sestradanim siromakom brez lastne strehe, ki se brezupno naslanjajo na teologijo osvobajanja in sestavljajo »Cerkev revnih« ter niso pozabili Wojtylovega ravnanja v Nikaragvi: ko je preden pokleknil duhovnik in minister Ortogove vlade Ernesto Cardenal v znak pokoritve, ga je svetost zavrnila kot grešnika in z desnim kazalcem zažugala vsem, ki se družijo z brezbožnim marksizmom.

D. G.

Tokrat s tajnim glasovanjem

Craxi zmagoslavno potrjen za tajnika

SANDOR TENCE

RIMINI — Bettino Craxi je bil pozno sinoči po pričakovanju zmagoslavno potrjen za tajnika socialistične stranke. Njegova izvolitev je bila dejansko plebiscitarna, z razliko od zadnjega kongresa pa so bile volitve tokrat tajne, medtem ko je bil v Veroni izvoljen kar s poskanjem. Ta način izvolitve je takrat sprožil ostre polemike, saj so mnogi trdili, da so podobne volilne procedure na dnevnem redu le v diktatorskih oziroma v nedemokratičnih režimih. Craxi, ki je bil edini kandidat, vodi PSI od leta 1976, ko so takratni mladi socialistični levi premagali staro strankino gardo, ki sta jo vodila Mancini in De Martino.

Najpomembnejši poseg dneva je imel včeraj podtajnik Martelli, večni mladenič in nekdanji Craxijev delfin, ki je zelo podrobno razčlenil vlogo in perspektive PSI ter seveda posvetil prvenstveno pozornost vladni krizi in jalovim perspektivam za njeno premostitev. Martelli, ki poseblja novo dušo PSI, je nastopil kot nekakšen ideolog novega reformizma ter izkazal veliko pozornost novim družbenim pojavom in ljudskim plastem, ki si prizadevajo za varstvo okolja in za zaščito državljskih pravic. Od tukaj njegova vztrajna obramba ljudskih referendumov o sod-

stvu in o jedrski energiji ter namig na dejstvo, da je trenutno večina parlamentarcev za redno izvajanje ljudskega glasovanja, kar je izzvenelo kot jasno opozorilo in grožnja KD.

Podtajnik PSI je ostro polemiziral s stranko relativne večine, istočasno pa tudi s komunisti, čeprav je o odnosih na levič govori v nekoliko bolj spravljivih in razmišljujočih tonih, česar niso naredili v teh dneh njegovi somišljeniki. Javno je pohvalil pokojnega Berlinguerja in njegovo samostojnost v odnosu do Moskve, pri čemer je dodal, da se bodo socialisti in komunisti v bodočnosti lahko združili, a le pod zastavo reformizma.

Pred Martellijem je spregovoril vodja dokaj ošibljene notranje levčice Signorile, po mnenju katerega, naj bo zakonodajna doba ustavodajna, to se pravi posvečena koreniti reformi političnega sistema. Minister za prevoze je predlagal novo vladno z demokristjani, vendar le pod pogojem, da bodo ti preklicali De Mitovo politiko in se odpovedali vodilni vlogi v političnem življenju.

Pred Signorilejem je stopil na oder nekdanji tajnik Mancini, ki je v predkongresni razpravi ostro kritiziral Craxija in njegovo »diktatorsko vodenje« stranke. Včeraj pa je Mancini umaknil večji del svojih zločnih kritik in dejansko priznal sekretarju velike sposobnosti pri vodenju tako vlade kot stranke.

Kriza postaja nepremostljiva

Stopnjevanje zdrah v vladni koaliciji

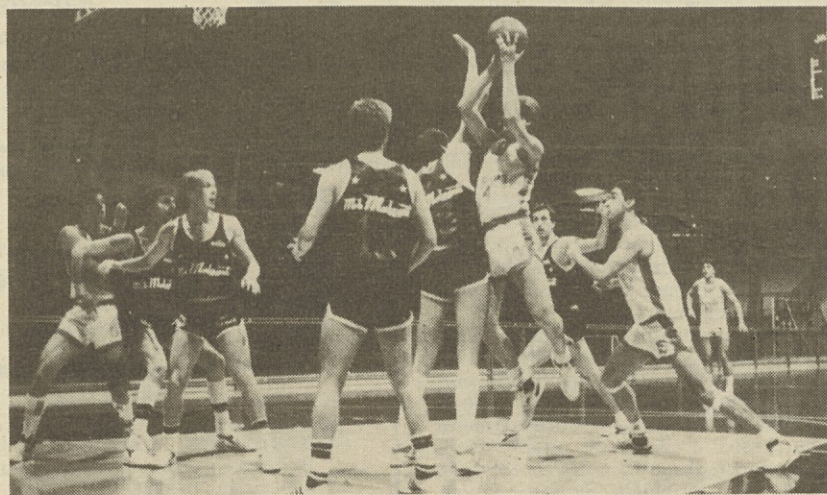
RIM — V pričakovanju parlamentarne razprave o zaupnici vladi KD in PSI ne varčujeta z medsebojnimi obtožbami, polemikami, najrazličnejšimi vzdevki, kar seveda stopnjuje verjetnost o razpustu parlamenta in predčasnih volitvah. Martellijeva napoved, da bo PSI iskala v koaliciji in v parlamentu, ne večine, temveč razpoložljivost med vsemi tistimi, ki podpirajo referendume in nasprotujejo razpustitvi parlamenta, zveni za KD kot prava vojna napoved. PSI v bistvu poziva tiste parlamentarce KD in tudi PRI, ki podpirajo referendume in nočejo predčasnih volitev, naj se uprejo strankarski disciplini.

Cabras v današnjem demokratskem glasilu Il Popolo obsoja tako zdržanje, ki naj bi dokazovalo, kako PSI instrumentalizira vprašanje referendumov. Craxijevo vladno obtožuje »kratkovidnosti« in »objestnosti«, ker je sprožila ta izziv. De Mitov sodelavec Sanza pa je izjavil, da ne bo KD pristala na stalno izsiljevanje socialistov, ki jim referendumu služijo kot alibi za njihovo politično spletkarjenje.

Samo Forlani poliva vodo na ogenj polemike do PSI, socialiste pa vseeno obtožuje da so pretirali v svojih »nepremišljenih napadih« na stranko relativne večine. Če pa bi kljub sedanjemu križnemu ognju ponovno vzpostavili dialog, za KD ni več možnosti obnovitve zaupanja sedanji vladi. Tega mnenja je podtajnik Bodrato, ki je poudaril, da je nadaljnja podpora Craxijevi vladi nemogoča.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Jadran predzadnjič doma

Jadranovci bodo dreve predzadnjič letos na domačem igrišču. V tržaški športni palači se bo Brumnova vrsta ob 18.30 pomerila z nehvaležnim nasprotnikom, ekipo Oderza, ki ima isto število točk kot naše moštvo, tako da je zmaga za Bana in tovariše obvezna

Nekaj vtisov s kratkega obiska v Beogradu

Moč sive ekonomije

VOJMIR TAVČAR

BEOGRAD — Poročevalec Republike je odkril Bogdana. Lahko pa bi se prav tako skliceval na Irino, Dušana, Djura, Miša, Djemala itd. Seznam imen bi lahko bil izredno dolg in najbrž še ne bi izčrpal vseh primerov. Bogdan, pravi poročevalec Republike je zaposlen v eni od tovarn beogradskega predmestja. Svoj delovni dan začne pred 7. uro, vendar je ob 14.00 že končal. In pred 16. uro je že v mali mizarski delavnici, kjer mu obrtnik v pokoju daje v najem mizarske stroje. Skupno s tremi prijatelji bo vneto delal do večera in tako bo v bistvu potrojil dohodek. »Tovarna — je novinarju pojasnil eden od Bogdanovih prijateljev — nam jamči socialno zavarovanje in gotovost službe. Z mizarsko delavnico pa služimo.«

Kolega iz Beograda mi je navedel še vrsto drugih primerov. »Ravno preden si prišel na obisk je bil pri meni mehanik, ki mi je popraviljal prikolico. Tudi on dela po službi. In najbrž ga ni človeka pri nas, ki si ne bi kako pomagal. Tudi sam, veš, si moram pomagati. Poleg redne službe sodelujem še z drugimi revijami. Mislim, da bi bilo stanje veliko bolj napeto, če ne bi imeli te možnosti dodatnega zaslužka. Najbrž je ravno siva ekonomija tista, ki omogoča, da ostaja življenjski standard na zadostni ravni.«

Pojava v Jugoslaviji ne prikriva nihče. »Plače v industriji nedvomno niso visoke — pravi glavni in odgovorni urednik Privrednega Pregleda Duško Djordjević — vendar od lakote ne umira nihče. Beograd se je na primer v zadnjih letih razširil, v mestu so se nastanili ljudje, ki so bili prej

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Tenis: po več kot 2 urah igre

Živojinoviću zmanjkalo moči proti Beckerju

Košarka: promocijska liga

Bor Radenska v play offu za D ligo

Začasno premirje v libijsko-čadski vojni v Tibestiju

Libija priznala umik iz Faye-Largeau ne pa vojaških porazov v severnem Čadu

PARIZ — Libijski viri javnega obveščanja so šele te dni priznali, da so se morali Libijci umakniti iz svoje vojaške postojanke v oazi Faya-Largeau. Svojega umika z ozemlja, ki si ga lastita tako vodja Libijske džamahirije polkovnik Gadafi kot čadski predsednik Habre, je libijski tisk predstavil kot nujno strateško potezo. Gadafijevi vojaki naj bi »načrtno« izgubili bitko, da bi si zagotovili končno zmago. Skratka, Libija noče javno priznati svojega vojaškega poraza na čadskem ozemlju in zato tudi ostro napada tuji tisk, ki naj bi bil kriv za posredovanje lažnih informacij o uspehih čadskih vojaških enot severno od 16. vzporednika.

Pozornost Libije bi se morala zdaj osredotočiti na »lastništvo« spornega pasu severno od Tibestija. To gorato področje naj bi bilo še posebno bogato na uranovi rudi, ki pa je ni še nihče izkoristil, in zanima tako Libijo kot Čad.

Čadski vojaki pred samohodno raketno baterijo

(Telefoto AP)

Craxi superstar

RIMINI — Organizacijsko kolesje kongresa, ki se bo končal danes popoldne, je na splošno zelo dobro in skoraj brezhibno delovalo, za kar nosijo v prvi vrsti zasluge krajevni socialisti in krajevni turistični delavci. Nekateri so zato predlagali, da bi mesto Rimini postalo neke vrste stalni sedež socialističnih kongresov, kot se sicer že dogaja za letne mitinge katoliškega gibanja »Comunione e liberazione«, s katerimi PSI vsaj uradno noče imeti pa nič skupnega. V Romagnu, ki se noče istovetiti s sosednjim Emilijo, ima socialistična tradicija zelo bogate korenine, posebno v tistih krajih, kjer je bilo nekoč zelo močno anarhistično gibanje. Tukaj se je rodil prvi socialistični poslanec v zedinjeni Italiji Andrea Costa, nedaleč od Riminija, ob vznožju Apeninov, pa leži vas Predappio, rojstni kraj Benita Mussolinija.

Romagna pa je volilno gledano rdeča pokrajina. Komunisti imajo v skoraj vseh občinah, tako ob morju kot na obronkih Apeninov, absolutno večino glasov. PSI je komaj tretja, ponekod pa celo četrta stranka, saj ne gre pozabiti, da se za drugo mesto na volilni razpredelnici tukaj potegujejo republikanci, ki vodijo mnoge krajevne uprave v sodelovanju s KPI.

Kongres je bil dejansko ves čas osredotočen na Craxija, tako, da so mnogi časnikarji napisali, da smo res priča novemu pojavu kulta osebnosti. O tem ima človek vtis že takoj, ko stopi v kongresno dvorano in pogleda na veliko elektronsko tablo, ki kraljuje nad »grškim templjem«, kjer se vsak hip v sozvočju s pisano igro reflektorjev

in elektronskih napisov pojavlja ogromna fotografija socialističnega voditelja. Kako stranka že skoraj obožuje svojega tajnika, pa na najboljši način spoznaš v velikem razstavnem prostoru riminjskega velesejma, kjer se ponavadi združujejo delegati in gostje, ki nimajo namena poslušati tega ali onega govornika. Takoj ob vhodu je na ogled velika razstava fotografij Craxijevih potovanj in obiskov v Italiji in po svetu, ki jih je posnel predsednikov osebni fotograf. Med drugim je na ogled tudi fotografija, ki je bila pred nekaj leti posneta v Beogradu in ki prikazuje Craxija v spremstvu priletne Ciganke.

Craxi kraljuje tudi v vseh kioskih, zunaj in znotraj kongresnega prostora, kjer socialistični aktivisti prodajajo knjige in revije. Tukaj lahko kupimo zbirko vseh njegovih parlamentarnih posegov in vseh njegovih sklepov v svojstvu ministrskega predsednika, nalepke z njegovo nasmejanjo podobo pa razdeljujejo kar zastoj, medtem ko so dopisnice na isto temo v prodaji v Riminiju in v bližnji okolici.

Za najbolj nenavadno zamisel pa je poskrbela skupina socialističnih aktivistov iz Emilije-Romagne, ki te za pičlih 2.000 lir fotografira ter nato tvoj posnetek, s pomočjo računalnika, prilepi ob Craxija. Gre sicer za nekoliko nerodno fotomontažo, ki pa ti daje vtis, da si se rokoval s tajnikom. Organizatorji kongresa pa so medtem naročili nekaj tisoč majic s Craxijevimi podobami, ki jih bodo prodajali danes na prireditvi, ki bo sklenila ta 44. kongres PSI. (st)

Letalska nesreča v Indoneziji Umrlo 34 oseb

MEDAN (INDONEZIJA) — Na medanskem letališču na otoku Sumatra je včeraj prišlo do hude letalske nesreče, v kateri je izgubilo življenje 34 oseb.

Linjsko letalo DC-9 indonezijske letalske družbe Garuda je med pristajanjem na letališču udarilo ob žice visoke napetosti. Letalo se je v trenutku spremenilo v žarečo oblo in treščilo na pristajalno stezo. Silovit udarec je zagnal nekaj oseb na stezo, kar jim je rešilo življenje, ostali potniki (med katerimi je bil tudi namestnik japonskega veleposlanika) in člani posadke pasu zgoreli v razbitinah raztrgane letala.

Turinski vodovod ni onesnažen

TURIN — Ravnatelj turinskega občinskega vodovoda Giorgio Merlo je včeraj demantiral vest, ki jo je objavil neki italijanski dnevnik, da so v mestni pitni vodi prisotne občutne količine atrazina.

Ravnatelj vodovoda je izjavil, da je turinska KZE izvedla le nekaj rutinskih pregledov vodnega zajetja, iz katerega črpajo pitno vodo severni, južni in zapadni predeli Turina (skupno približno za milijon in 200 tisoč prebivalcev). Iz teh izvidov je bilo razvidno, trdi Merlo, da je prisotnost atrazina v zajetju povsem sprejemljiva, v prečiščeni vodi, tisti, ki teče iz domačih pip, pa ga sploh ni.

● O slovenščini na poštnih pošiljkah

NADALJEVANJE S 1. STRANI

dve leti, odkar je o istem problemu minister za pošte s približno enakimi stališči odgovoril senatorki Jelki Gerbčevi. Gre za izrecno omejevalno stališče, ki ne izhaja iz splošnega načela poštne službe, po katerem si morajo uslužbenci pač prizadevati, da ugotovijo, komu je pošiljka namenjena in jo pravilno dostavijo (in vsakdo v našem mestu ve, da Trst pomeni Trieste), ampak se opira na birokratsko stališče, po katerem imajo prednost birokratska stališča, ki torej prevladujejo nad zdrav pametjo. Poštna služba, katere osnovna naloga je, da mora biti učinkovita, postane tako sestavni del birokratskega aparata in ostanejo torej pošiljke za naslovom v slovenščini neodane. Po isti logiki bi morale torej ostati neodane pošiljke namenjene v Parizi, v Londonu in v druga mesta, ki jih pač s tem nazivom ni mogoče najti na mednarodnem seznamu poštne uradov. Dvomimo, da se to dogaja. Ministrov stališče predstavlja torej grobo diskriminacijo prav na račun manjšine, v brk vsem določilom o manjšinski zaščiti. Zato je to stališče vredno globoke kritike, ne samo s političnega, ampak tudi s pravnega stališča. Kaj bi rekla mednarodna poštna zveza, ko bi izvedela, da italijanski minister potrjuje veljavnost določila, iz katerega izhaja, da poštni uslužbenci NE SMEJO dostavljati pošiljk, kljub temu, da dobro vedo, komu so namenjene.

Vsebuje pa ministrovo stališče tudi nekaj zanimivih aspektov, ki jih je vredno omeniti. Prvič, minister piše, da obstajajo v tržaški pokrajini (z izjemo glavnega mesta) nekateri dvojezični kraji, kar bi moralo pometakem veljati za vse javne uprave, začeni s pošto, ki bi morala v svoje uradne akte (naslove, žige, publikacije o poštah številkah itd.) vključiti tudi slovenski naziv poleg italijanskega, kot to dela za kraje na Južnem Tirolskem. Drugič, minister se navezuje neposredno na londonski memorandum, ne da bi se nani skliceval v smislu 8. člena osimskega sporazuma, kar pomeni, da predstavnik italijanske vlade uradno priznava veljavnost londonskega memoranduma, ne glede na kasnejša določila osimskega sporazuma.

Tretjič, okrožnica ravnatelja tržaške pošte je bila naslovljena vsem uradom v tržaški pokrajini in v njej ni bilo navedeno, da okrožnica ne velja za štiri okoliške občine in za tiste kraje v tržaški občini, kjer je najmanj četrtina Slovencev. Ne glede na dejstvo, da s takim omejevalnim stališčem ne moremo soglašati, izhaja iz tega ministrovega odgovora jasna kritika ravnatelju tržaške pošte, od katerega pričakujemo, da v skladu s ministrovim stališčem nemudoma prekliče svojo okrožnico vsaj za že omenjene kraje. Sam minister za pošto in telekomunikacije namreč potrjuje, da je bilo tako stališče neutemeljeno in torej povsem protizakonito.

BOJAN BREZIGAR

● Moč sive ekonomije

NADALJEVANJE S 1. STRANI

zaposleni v kmetijstvu. V glavnem gre za nekvalificirano delovno silo z dokaj nizkimi osebnimi dohodki. Vendar vsi ti so ohranili stik z zemljo. Doma na kmetiji so ostali starši, brat, sorodniki vsekakor. In prav s kmetij, kjer tudi sami delajo, dobivajo skoraj vso hrano. Prehrana predstavlja pa v družinskem proračunu največji izdatok. No, če bi enega od nekvalificiranih delavcev primerjali z mano, ki imam sorazmerno visoko plačo, ne vem čigav standard je v poprečju boljši. Morda si on lahko privoščiti nekaj, česar si jaz ne morem.

»Najbrž je res,« prikimava znanka, kateri povzamem razgovor z Djordjevičem. »Hrana predstavlja danes velik izdatek in kdor ima samo svojo službo, živi slabše kot pred leti. Zase vem, da si ne morem več privoščiti počitnic, ki sem si jih lahko pred časom. Pa tudi krediti, ki so bili nekoč po smešno nizki ceni, so danes skoraj nedostopni. Seveda, če si nekdo pomaga z dodatnim delom, je drugače...«

»Če je siva ekonomija, ki dokazuje po eni strani ustvarjalnost in nesluten delovni potencial ljudi, važen družbeni ventil, tudi ni brez cene. In glavna cena je predvsem v storilnosti. V poprečju jugoslovanski delavec dela nekaj nad 3 ure in pol na dan. Ostali del delovnega časa porabi ali na sestankih ali pa je odsoten.

Še pred nekaj leti je v Beogradu v trgovinah primanjkovalo najrazličnejših proizvodov in, če se dobro spomnim poročil iz časopisov, stanje je bilo včasih kar napeto. Danes Beograd daje vtis drugačnega mesta. Trgovine so dobro založene, nekatere izložbe v središču mesta ne zaostajajo za zahodnimi butikami. Ljudje, ki se v popoldanskih in večernih urah sprehajajo po Terazijah in si v prvih polmradnih večerih privoščijo sladoled, radovedno postajajo pred izložbami, poizvedujejo za cene, komentirajo. Nekateri vstopajo in kupujejo, kar jim je pač potrebno. Morda brez potrošniške mrzlice izpred nekaj let, vendar v neki normalni vsakodnevni dinamiki. Zanimivo pa je pri tem nekaj čisto postranskega: v normalnem pogovoru s kupcem v Beogradu še vedno izražajo cene v starih dinarjih, tako da je v njihovem izrazoslovju današnji tisočak še vedno »vreden« sto tisoč din. Nekaj povsem nasprotnega pa sem zazpal v Ljubljani, kjer so v vsakodnevnom pogovoru marsikje tisočake »prekrstili« že v stotake.

Vprašanje navade, miselnosti, žargona... kdo ve. Res pa je, da dohodek zelo pogost predmet pogovora. In dasi nihče ne umira od lakote, se vsi pritožujejo riad nizkimi plačami. Nič nenavadnega, saj se tako dogaja tudi v drugih državah. Vendar človeka le moti, ko na vsakem koraku naleti na skoraj obvezno vprašanje: kako pa je pri vas? Kakšne so vaše plače?

VOJMIR TAVČAR

Kljub reprogramiranju breme dolgov nerazvitih držav raste

Te dni je bilo uradno sporočeno in potrjeno, da so dolgovi držav v razvoju presegle tisoč milijard dolarjev, se pravi, da so porušili že itak nevarno mejo, ki so si jo gospodarski strokovnjaki predstavljali na nivoju okrogle milijardne številke. Predstavniki gospodarskega sveta Združenih narodov je domiselno rekel, da so »vse uteži zdaj samo na eni strani tehtnice«.

V takih pogojih je bolj uravnotežen gospodarski razvoj sveta seveda iluzija. Organizacija Združenih narodov je novembra lani v New Yorku sprejela tudi posebno resolucijo o dolgovih, v kateri je bilo naglašeno, »da mora biti rešitev pravična, trajna ter dosežena soglasno«. Stanje pa se žal ne popravlja. Razvite države ne vidijo in ne slišijo. O kaki vsaj megleni perspektivi rešitve bo moč govoriti samo tedaj, ko bodo tudi tako imenovane bogate dežele pričele sodelovati v razpletu tega vozla, ki so ga same pomagale narediti in so ga zapletle do skrajnosti.

Malo preden je umrl, so novinarji vprašali švedskega predsednika in uglednega predstavnika svetovne socialne demokracije, Olafa Palmeja, katero je po njegovem, najbolj zgoče vprašanje, ki ovira svetovni razvoj. Brez pomislekov je odgovoril, da so to, poleg oboroževanja, dolgovi, ki da predstavljajo pravzaprav »prvi in zadnji problem«; hotel je reči, da bomo dejanske možnosti za svetovni napredek lahko ustvarili samo tedaj, ko problema dolgov ne bo več na dnevnem redu svetovne politike in gospodarstva.

Pobude, da bi problem pričeli reševati, se nadaljujejo, celo stopnjujejo se. Skupina 77 (pravzaprav njena podskupina 24), ki v Združenih narodih zastopa dežele v razvoju, pripravlja predlog, da bi najvišji organ Združenih narodov, se pravi Generalna skupščina, vsako leto na rednem zasedanju kritično pregledovala, kako na svetu odmotavamo ta klobčič. Skupina je izdelala tudi nekaj osnutkov, kako pristopiti k temu problemu zgolj s finančnimi instrumenti, je pa seveda morala le naglasiti, da je bistven »problem dobre volje«. Inicijativ prav tako ne manjka pri tako imenovani skupini Cartagena (te skupine so vse v gibanju neuvrščeni), v kateri je 11 najbolj zaostalih držav Latinske Amerike.

Značilno za njihovo dejavnost je zadnje čase to, da so začele še ostreje opozarjati razvite dežele na nemajhne težave, ki se pojavljajo že neposredno pri njih (pri razvitih,

namreč), zavoljo bojkotiranja naporov, ki jih vlagajo nerazviti, da bi le prililezi iz tega globokega brezna. Zanimiv je, denimo, podatek, da so morali lani v Združenih državah odpustiti milijon 200 tisoč delavcev prav zaradi zmanjšanja izvoza v nerazvite dežele. Začaran krog je sicer znan: nerazviti žal ne dobe novih kreditov, morajo zategadelj še bolj stisniti pas (dolgove morajo vračati, izvažati pa ne morejo kot bi hoteli zaradi protekcionističnih ukrepov razvitih dežel), omejiti morajo uvoz, tako rekoč bogatim pa se seveda možnosti izvoza v te dežele opazno zmanjšujejo.

Poglavitno vprašanje, ki ga v zadnjem času izpostavljajo navedene skupine, je v tem, da pri dolgovih ne gre več samo za obresti, marveč tudi za glavnico. V štirih letih so se dolgovi povečali za eno tretjino. Od leta 1983 so bili prisiljeni reprogramirati nad 300 milijard dolarjev, medtem ko so jih pet let poprej reprogramirali vsega za 19 milijard. Kljub reprogramiranju (odlaganju poravnave) pa se breme dolgov še kako povečuje. Po podatkih Mednarodnega denarnega sklada so lani dolgovi obremenjevali več kot 40 odstotkov bruto proizvoda držav - dolžnic. Obresti pa dosega danes okrog 100 milijard dolarjev in žal neustavljivo rastejo.

To pomeni, da ne gre več samo za nekatere vidike tega vprašanja, na primer samo za obresti. Ameriški senator Bradley, ki je v posebni skupini za kreditiranje latinskoameriških držav, je kategorično postavil zahtevo »da bi bilo treba deloma dobesedno odpisati glavnico, povsod obrestno mero ter prislunhiti politični potrebi po dialogu z nerazvitimi«.

Potrebno po obravnavi celotnega problema dolgov (glavnice in obresti) skozi nujen dialog, ki je že neodložljiv, pa seveda dežele v razvoju združujejo z zahtevo po novih kreditih nerazvitim, ki pa naj bodo pod mnogo boljimi pogoji kot dosedaj. Neuvrščeni nekako računajo, da obrestna mera v povprečju ne bi smela preseči 4 odstotkov, novih posojil pa bi moralo biti, vsaj pri startu, okrog 50 milijard dolarjev. Pobude za stvaren premik pa ne prihajajo več samo iz vrst neuvrščeni. Svojo nemajhno težo imata zlasti dve: pobuda socialistične internacionale ter nedavna iniciativa Vatikana. Ta, kot vemo, se zavzema za »svetovni program pomoči« deželam v razvoju, ki naj bi presegla obseg in vrednost poveljnega Marshallovega plana. MIRO KOCJAN

● Stopnjevanje zdrav

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Prevladuje torej občutek, da je KD izklopala bojno sekuro in se pripravljala na parlamentarni spopad. V ponedeljek se bo sestalo vodstvo. V pričakovanju tega notranjega preverjanja se je De Mita sestal z Andreottijem. Kaj sta govorila in kakšno strategijo sta sprejela ni znano. Vsekakor v krščanski demokraciji vsi pričakujejo, kaj bo danes v svojem sklepem govoru povedal Craxi in šele nato se bodo morada dokončno razjasnili.

V takem položaju je seveda malo

verjetno, da bi lahko sklicali vrh tajnikov petstrankarske koalicije, kot je to zahteval tajnik PLI Altissimo. Spadolini je včeraj zgovorno navedel, da se bodo republikanci odločili šele takrat, ko bodo to predlagali v ustavno pristojnem forumu, v bistvu v vladi. Vsekakor je Spadolini ponovno pristavil, da so demokristjani in socialisti glavni krivci za sedanjo krizo. Socialdemokratski tajnik Nicolazzi pa se je spraševal, čemu sploh služi tak vrh, kaj bi koristil sestanek med petimi, ko nihče več ne ve, o čem bi razpravljali. G. R.

S. A. C. A. T.

IMPORT - EXPORT

nadomestni deli za

FIAT — ZASTAVA — ALFA — LANCIA

in za tuje znamke avtomobilov

UL. SV. FRANČIŠKA 38 — TRST — TEL. 768667 / 772002

Cremcaffè

PRIMO ROVIS

NUDI PRAVIM LJUBITELJEM KAVE

1. bogato izbiro najboljših kave
2. kakovostno kavo po najugodnejši ceni
3. dnevno sveže praženo in surovo kavo

Pražena kava, ki jo hranite v zmrzovalniku ostane sveža kot na dan praženja

SKODELICA KAVE 500 LIR

Kavne mešanice CREMCAFFÈ so vam na razpolo v degustaciji na Trgu Goldoni št. 10 ter v vseh trgovinah, supermarketih in kavarnah

Objavljamo v celoti besedilo predloga o zaščiti slovenske narodnostne skupnosti, ki ga je izoblikoval poročevalec ožjega odbora senatne komisije za ustavna vprašanja

Garibaldijev osnutek zaščite

Ker se v teh dneh veliko govori o osnutku zakonskega besedila o zaščiti slovenske narodnostne skupnosti v Italiji, ki ga je pripravil sen. Garibaldi v svojstvu poročevalca ožjega odbora senatne komisije za ustavna vprašanja in ker se okoli tega osnutka pletejo polemike med strankami, je Primorski dnevnik sklenil, da objavi tekst koordiniranega predloga v celoti. Gre za četrto verzijo osnutka, ki ga je sen. Garibaldi izdelal na osnovi zakonskih predlogov, ki so jih v tej mandatni dobi vložile stranke. Besedilo osnutka objavljamo, da bi bili bralci Primorskega dnevnika čim bolj obveščeni o vprašanju, ki je življenjske važnosti za vso manjšino. V časopisu smo že poročali o stališčih, ki so jih do tega osnutka zavzele nekatere politične sile in tudi sami smo besedilo na kratko ocenili kot nezadovoljivo zlasti v drugem členu. Očitno bo potrebna bolj poglobljena ocena osnutka, vendar ni tu mesto za tako poglobljanje. Primorskemu dnevniku je šlo, da daje bralcem čim boljše informacije, da tudi sami lahko ocenijo in presodijo.

1. člen

Italijanski državljani, pripadniki slovenske jezikovne manjšine imajo, v občinah, kjer manjšina obstaja, ki so določene na osnovi naslednjega člena, pravico do zaščite in do valorizacije svojih kulturnih značilnosti, tradicij in jezika na osnovi določil tega zakona.

2. člen

Določitev občin, v katerih živi slovenska jezikovna manjšina

Do določitve občin, v katerih živi slovenska jezikovna manjšina pride z odloki predsednika republike na predlog predsednika ministreskega sveta po predhodnem sklepu ministrskega sveta.

Dežela Furlanija-Juljska krajina sprejme določila, da omogoči državljanom ali občinskim svetom, da aktivirajo postopek, ki ga določa prejšnji člen.

3. člen

Preureditev in ustanovitev šol s slovenskim učnim jezikom

1. Vlada republike je pooblaščenca, da izda v teku leta dni od začetka veljave tega zakona, potem ko je slišala za mnenje parlamentarno komisijo za deželna vprašanja, ki jo predvideva 126. člen ustave in deželni svet dežele Furlanije-Juljske krajine, enega ali več odlokov o veljavnosti rednega zakona za preureditev šolskih ustanov s slovenskim učnim jezikom v občinah dežele Furlanije-Juljske krajine, ki so določene na osnovi 2. člena, na osnovi naslednjih načel in določitev kriterijev:

- pripadnikom slovenske jezikovne manjšine bo moralo biti zajamčeno delovanje otroških vrtcev, osnovnih in srednjih šol;
- do ustanovitve, potem ko bo določeno minimalno število učencev za sestavo vsakega razreda, ali do morebitne ukinitve šol bo prišlo z odlokom predsednika republike na predlog ministra za šolstvo sporazumno z zakladnim ministrom;
- urnike in učne načrte ter programe za izpite za vsako vrsto šole bo treba sestaviti tako, da bodo ustrezali jezikovnim, kulturnim in zgodovinskim značilnostim ter specifičnim potrebam slovenske manjšine z odlokom predsednika republike na predlog ministrstva za šolstvo;
- pouk italijanskega jezika bo obvezen;
- šolska spričevala šol s slovenskim učnim jezikom bodo polnopravno veljavna;
- za pouk bodo zadolženi šolniki s popolnim poznanjem slovenskega jezika;
- za poučevanje v navedenih šolah bodo sestavljene posebne pokrajinske lestvice učnega osebja;
- določila v zvezi s pravnim statusom vodstvenega in učnega osebja šol s slovenskim učnim jezikom ter še zlasti s sprejemanjem v službo in s premetitvami bodo prilagojena specifičnim potrebam, ki izhajajo iz posebne šolske ureditve;
- za upravljanje šol s slovenskim učnim jezikom bodo ustanovljeni pri pokrajinskih šolskih uradih, na katerih ozemlju delujejo omenjene šole, posebni odseki s posebnim upravnim osebjem, ki jih bo vodila odgovorna oseba, ki jo bo izbral minister za šolstvo med tremi imeni, ki jih bo predlagal pokrajinski šolski svet za šole s slovenskim učnim jezikom, ki je predviden v naslednji točki l); tej odgovorni osebi bodo zagotovljeni ekonomski pogoji prve vodilne osebnosti staža funkcionarjev osrednje uprave in periferne šolske uprave;
- treba bo ustanoviti deželni šolski svet, ki bo pristojen za ozemlje dežele Furlanije Juljske krajine za šole s slo-

venskim učnim jezikom, za izvajanje nalog, ki jih veljavna zakonodaja nala-ga pokrajinskim šolskim svetom in okrajnim šolskim svetom;

m) s sedežem v bo ustanovljen deželni inštitut za raziskave, eksperimentacijo in izpopolnjevanje v vzgoji za šole s slovenskim učnim jezikom, za opravljanje nalog in dejavnosti, ki so določene v II. poglavju odloka predsednika republike z dne 31. maja 1974, št. 419;

n) predviden bo poseben letni sklad, ki bo vpisan v proračun izdatkov ministrstva za šolstvo, za sestavljanje ali prevajanje in tiskanje učbenikov za šole druge stopnje s slovenskim učnim jezikom ter za tiskanje učbenikov v slovenskem jeziku za obvezno šolo;

o) predvidena bodo prehodna določila za prehod od prejšnje na novo ureditve, tudi v zvezi s preureditvijo delovne dobe za obdobje pred 1. novembrom 1954 za šolnike, ki jih je iz političnih razlogov zavezniška vojska uprava izločila iz službe in tistih, ki so zaradi fašističnega preganjanja izgubili službo ali italijansko državljanstvo, ker so bili prisiljeni zapustiti državo.

4. člen

Raba slovenskega jezika v občinah, v katerih živi manjšina

V občinah, v katerih živi slovenska jezikovna manjšina, ki so bile določene v skladu z določili prejšnjega 2. člena, je v uradih pokrajinskih uprav, občinskih uprav in v perifernih uradih državne uprave, ki imajo sedež v omenjenih občinah zagotovljena prisotnost osebja, ki pisno in ustno obvlada slovenski in italijanski jezik.

Z namenom, da izpolnijo to potrebo, zagotovijo uprave, navedene v prejšnjem odstavku, ob natečajih za kritje zadevnih delovnih mest v posameznih poklicnih profilih raznih funkcionalnih kvalifikacij, določeno število mest, ki jih bo treba kriti s kandidati, ki bodo opravili ustni in pisni izpit v slovenskem jeziku in bi bili proglašeni za sposobne v drugih obveznih izpitih. Na natečajih, na katerih sicer niso predvideni izpiti, je znanje slovenskega jezika ugotovljeno s posebnim pisnim in ustnim izpitom. Uspešna premostitev tega izpita predstavlja dodelitev dodatnih točk in tudi prednost v primeru enakega števila točk.

V primeru, da mest razpisanih z natečajem ni mogoče kriti ob spoštovanju pogojev navedenih v tem zakonu določi notranji minister, za vsako finančno leto s svojimi odloki, sprejetimi sporazumno z zakladnim ministrom, število prevajalcev - tolmačev za slovenski jezik, ki jih je treba dodeliti za nedoločen čas ustanovam in javnim uradom določenim v prvem členu tega zakona. Z istim odlokom je določena plača za omenjeno osebje.

Pristojni prefekt določa, katero delo in kje bodo opravljali prevajalci - tolmači, potem ko je preveril primerno znanje slovenskega in italijanskega jezika, v skladu s potrebami službe ustanov in uradov, kjer primanjkuje specifično osebje.

Prevajalci - tolmači pred prevzemanjem službe zaprisežejo pred prefektom, da bodo zvesto opravljali svoje naloge in zajamčili tajnost vsega, kar bodo izvedeli pri opravljanju svoje službe.

5. člen

Pogoji za rabo slovenskega jezika v občinah, kjer živi manjšina

Italijanski državljani slovenskega jezika, ki živijo v občinah, določenih na osnovi 2. člena tega zakona, imajo pravico do rabe svojega jezika na se-jah občinskih svetov, rajonskih svetov in konzorcijev, v katere so te občine včlanjene, če to določijo zborni organi

sami. Lahko tudi rabijo svoj jezik v ustnih ali pisnih posegih in pri predstavljanju predlogov, vprašanj, interpelacij in resolucij ter imajo pravico do vodenja zapisnika tudi v slovenskem jeziku. Če omenjeni imajo v teh občinah tudi pravico do rabe svojega jezika v odnosih z oblastmi, ki so pristojne nad tem ozemljem in z upravnimi oblastmi ter imajo pravico do odgovora v istem jeziku v ustnih sporocilih, neposredno ali s pomočjo prevajalca ter v pismenem občevarju z italijanskim besedilom opremljenim s prevodom v slovenski jezik.

Razsodbe, odredbe, odloki in vsi drugi izreki s pristojnostjo nad tem ozemljem ter vsak upravni ukrep, ki ga sprejmejo oblasti in zadevajo neposredno državljane slovenske jezikovne manjšine, ki bivajo v omenjenih občinah, so opremljeni s prevodom v slovenski jezik. V istih občinah ima v postopkih pred sodnimi oblastmi italijanski državljani slovenskega jezika na svojo zahtevo pravico do zaslišanja oziroma pričevanja v svojem jeziku. Zapisniki so sestavljeni tudi v tem jeziku. V kazenskih postopkih se besedilo razsodbe, potem ko je bilo prebrano v italijanskem jeziku, prebere tudi v slovenskem jeziku, če je obtoženec, civilno odgovorna oseba, ali civilna stranka, če je prisoten, zahteval, da se posluži svoje jezika.

Italijanski državljani slovenske jezikovne manjšine imajo tudi pravico, razen v primeru, ko so jih zalotili pri kaznivem dejanju ali v primerih, ko je to nujno potrebno, do rabe svojega jezika v odnosih z organi sodne in davčne policije za dogodke, ki so se pripetili v teh krajih. V primerih, ko so jih zalotili pri kaznivem dejanju ali v nujnih primerih, je treba italijanskemu državljanu slovenskega jezika čimprej in vsekakor v teku treh dni omogočiti, da je seznanjen v svojem jeziku z zapisniki sestavljenimi v italijanskem jeziku in da lahko iznese svoje utemeljitve in ugovore v materinem jeziku. Zadevni zapisniki so sestavljeni tudi v slovenskem jeziku.

6. člen

Oznake, naslovi, javni napisi in toponomastika v slovenskem jeziku

V občinah, v katerih živi slovenska jezikovna manjšina, ugotovljenih v skladu z določilom 2. člena, je dovoljena raba slovenskega jezika, poleg italijanskega, tudi v občinskih napisih, na praporih, na uradnem papirju, na prometnih znakih in v toponomastiki.

V teh primerih, kadar sta napisa drug poleg drugega, je napis v italijanskem jeziku na levi in napis v slovenskem jeziku na desni. V primeru, ko si besedila sledita, mora napis v slovenskem jeziku slediti napisu v italijanskem jeziku. Za obe besedili je treba uporabljati enak tisk.

Dežela Furlanija-Juljska krajina z zakonom določa postopek za pravilno

slovensko besedilo na cestnih znakih, ne glede na to, kdo je lastnik cest, in v toponomastiki v obljedenih središčih ter v raznih krajih ali vaseh.

7. člen

Imena v slovenskem jeziku

Italijanski državljani slovenskega jezika imajo pravico, da dajo otrokom slovenska imena (in da dosežejo, da so v javnih aktih imena navedena v pravilni slovenski črkopisni obliki).

Italijanski državljani slovenskega jezika ki so morali iz katerihkoli razlogov spremeniti svoje ime, imajo pravico do izvirne oblike v vložitvijo prošnje, opremljene s potrebno dokumentacijo na sodišče okrožja, v katerem bivajo. Prošnje je moč nasloviti tudi v kolektivni obliki na osnovi seznamov, ki jih zainteresirani podpišejo in je podpis overovljen ter v katerih so navedena imena in priimki, ki jih je treba spremeniti ter zadevna izvirna oblika in anagrafski podatki prosilcev. Vrnitev imen je brezplačna in treba jo je rešiti v 90 dneh po vložitvi prošnje. Matičar poskrbi za vse nadaljnje spremembe.

8. člen

Apolidi slovenskega jezika

Apolidi slovenskega jezika, ki najmanj pet let živijo na ozemlju republike, lahko prejmejo italijansko državljanstvo na osnovi veljavnih določil, če zanj zaprosijo v roku šest mesecev, od začetka veljave tega zakona.

9. člen

Podpora ustanovam in organizacijam slovenskega jezika

Ustanove in organizacije, ne glede na to, ali so pravne osebe ali ne, ki imajo za namen ohranjanje in promocijo etničnega, arheološkega, zgodovinskega, krajinskega ali jezikovnega bogastva slovenske jezikovne manjšine na območjih, kjer manjšina živi, imajo pravico do posebnih podpor na osnovi triletnih skladov, ki so določeni v državnem zakonu..... in deljenju deželi Furlaniji-Juljski krajini, ki jih posreduje ustanovam in organizacijam, potem ko jih je priznala ob spoštovanju kriterijev in po postopkih določenih z deželnim zakonom na osnovi specifičnih načrtov dela in promocije na področju kulture.

10. člen

Radiotelevizijske oddaje in propaganda

Radiotelevizijski sedež v deželi Furlaniji-Juljski krajini pri načrtovanju

svoje proizvodnje za radijske in televizijske oddaje na deželni ravni upošteva potrebo po zagotovitvi količinsko primernih in kakovostno korektnih programov in časnarskih služb v slovenskem jeziku.

Državne uprave, dežele, javne ustanove, tako ekonomske kot druge ter krajevne uprave so dolžne v primeru oglašanja na dnevnem in periodičnem tisku sorazmerno zagotoviti oglašanje podobnim časopisom v slovenskem jeziku.

11. člen

Načrtovanje v javnih ustanovah Posvetovalna komisija

Javne ustanove, ki so pristojne na področjih socioekonomskega, ozemeljskega in urbanističnega načrtovanja, pri izvajanju teh pristojnosti upoštevajo potrebo po zaščiti etničnih značilnosti področij, na katerih živi slovenska jezikovna manjšina.

Z namenom, da se zagotovi potrebna mnenja v tej zvezi se ustanovi, v roku 30 dni po začetku vsake zakonodajne dobe pri deželnem svetu dežele Furlanije-Juljske krajine posvetovalna komisija, ki jo sestavljajo predstavniki občin, v katerih živi manjšina in ki na zahtevo zainteresiranih ustanov v teku 60 dni izda svoje mnenje. V kolikor mnenje ni izdano, se sklepa, da je pozitivno. Posameznih ustanov to mnenje ne obvezuje.

Dežela Furlanija-Juljska krajina določa postopek za imenovanje predstavnikov občin, v katerih živi slovenska jezikovna manjšina ter odloča o delovanju in kritju stroškov te komisije.

12. člen

Slovensko gledališče

Ne glede na določila zakona z dne 30. aprila 1985 št. 163 se slovenskemu stalnemu gledališču v Trstu v letu prizna enkratni prispevek v višinilir, ki bremeni

13. člen

Sankcije

Kdorkoli onemogoči ali kakorkoli omejuje italijanskemu državljanu pripadniku slovenske manjšine izvajanje pravic, ki jih priznava ta zakon je kaznovan.....

14. člen

Finančno kritje

Stroški za izvajanje tega zakona, ki za leto znašajo predvidoma lir se krijejo

Sen. GARIBALDI
4.3.1987

studio immobiliare triestino s.r.l.

SIT - studio Immobiliare Triestino S.r.l. — Passo Goldoni 2 in v Ul. Carducci 3 — prodaja stanovanje cona Besenghi: pred-soba, kuhinjski prostor, salon, soba, mala soba, kopalnica — 729863.

SIT - prodaja velik poslovni prostor s tremi prehodni pri Sv. Ivanu — 729862.

SIT - prodaja čudovito stanovanje v bloku 75.000.000 — na Opčinah: salon, kuhinjski prostor, spalnica, kopalnica, shramba, veranda, taverna, lasten vrt — 729863.

SIT - prodaja stanovanje Trg Ospedale: kuhinja, tri spalnice, dvojne sanitarije, shramba, terasa; zanimiva cena — 729862.

SIT - prodaja pri javnem parku prostorno stanovanje: kuhinja, salon, dve sobi, kopalnica — 729863.

SIT - Stara mitnica: ministanovanje potrebno prenove samo 17.000.000 — 729862.

SIT - nudi poslovni prostor Ul. Coroneo: 180 m² z izložbo, možnost prehoda — 729863.

SIT - prodaja v coni Campanelle večji box — 729862.

SIT - prodaja na Opčinah čudovito vilo: prva vselitev z različnimi načini bivanja; jamčimo diskretnost — 729863.

SIT - prodaja stanovanje v najemu v Ul. Udine, priložnost 17.000.000 — 729862.

SIT - nudi v Vidmu stanovanje: kuhinja, salon, soba, mala soba, WC; potrebno popravila 24.000.000 — 729863.

SIT - prodaja pri Trgu Peruginno stanovanje: salon, dve spalnice in sanitarije, kuhinja, terasa, neod. metan, box; prva vselitev, izredna priložnost zaradi selitve — 729862.

SIT - prodaja pri Sv. Ani (Costalunga) obnovljeno hišico z dvoriščem in prostorno kletjo za vino — 729863.

SIT - prodaja pri Sesljanu dvonadstropno hišico novejše gradnje z velikim vrtom 200.000.000 — 729862.

SIT - prodaja v Ul. Sansovino prostorno stanovanje: kuhinja, dve sobi, mala soba, sanitarije 39.000.000 — 729862.

SIT - prodaja na Borznem trgu malo mansardo v odličnem stanju 16.800.000 — 729862.

SIT - prodaja v Ul. Severo klasično stanovanje v višjem nadstropju: kuhinja, salon, spalnica, mala soba, sanitarije samo 28.000.000 — 729863.

SIT - prodaja popolnoma prenovljeno stanovanje: kuhinja, salon, spalnica, sanitarije — samo 38.000.000 — 729862.

SIT - prodaja v Ul. Settefontane zračno stanovanje: kuhinja, kot, salon, dve sobi, kopalnica, pokrita terasa — 729863.

SIT - prodaja na Opčinah vilo novejše gradnje z lastnim vrtom in garažo v vrstnih hišah — 729862.

34135 - Trst Passo Goldoni 2 - Tel. 040/728644 - 729862 - 729863

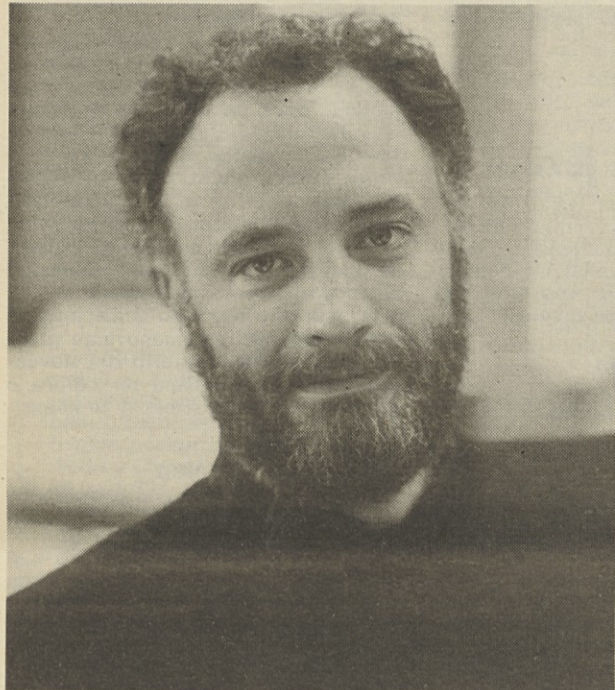
Pogovor z arh. Igorjem Joganom pred konferenco o teritoriju

Teritorialni spori neposreden odraz neurejenih odnosov manjšine z večino

TRST — Slovenci v Italiji se spet in spet zapletamo v bitke za ohranitev svoje zemlje. Skorajda ni večjega posega na našem narodnostnem teritoriju, ki ga ne bi sprejeli z bojno napovedjo, a prav tako redno se vrstijo porazi. Vse to včasih doživljamo kot pravo siziifovsko kazen, ki jo je treba pač junško prenašati, včasih pa tudi kot donkihotsko početje in se ob tem vprašujemo, ali ni kaj narobe pri nas.

Res je, da ne gre vedno vse natanko po tej zakonitosti in da niti naša bojna pripravljenost ni vedno tako dosledna, še zlasti ne, ko posegi ostajajo v mejah zasebnih odnosov. A tu mi ne gre toliko za to, da bi navajal in ocenjeval posamezne dogodke, kolikor za to, da izpostavim model, ki opredeljuje vsaj del našega obnašanja. Toda, katera je globlja zakonitost, ki se za njim skriva? Zakaj doživljamo obrambo svojega ozemlja kot etični imperativ? Je to sploh pravilno? Če je, zakaj potem doživljamo poraz za porazom? Si je mogoče zamisliti razmere, v katerih bi se to ne dogajalo?

Gre za nekatera izmed vprašanj, ki so me vodila do urbanista IGORJA JOGANA, se pravi do človeka, ki se s to problematiko poklicno ukvarja. Igor Jogan se je rodil leta 1946 v Trstu in tu je tudi hodil v slovenske šole. Po maturi na znanstvenem liceju je študiral arhitekturo in še posebej urbanistiko na univerzah v Benetkah, Turinu in v Torontu (Kanada). Od leta 1974 je raziskovalec na fakulteti za urbanistiko v Benetkah, kjer je odgovorni urednik biltena raziskovalnega inštituta. Svoje študije objavlja pri mi

Igor Jogan

lanski založbi Franco Angeli in je sourednik njenega urbanističnega leksikona (»Enciclopedia dell'urbanistica e della pianificazione territoriale«). V Trstu živi in deluje predvsem kot konzulent pri številnih krajevnih upravah. Med drugim mu je deželni odbor Furlanije-Juljske krajine leta 1984 naročil raziskavo v okviru priprav na konferenco o teritoriju v tržaški pokrajini, za katero se je bil obvezal dve leti poprej ob razlastitvah zemljišč za Raziskovalno območje pri Padričah in za avtocestne povezave. Odbor obveze ni še izpolnil, prav zadanjih časih pa so se pojavila nekatera znamenja, iz katerih bi se dalo sklepati, da nanjo ni povsem pozabil. Ti premiki so tudi dali glavni povod za pričujoči intervju.

Začniva čisto od začetka. Kaj pravzaprav razume urbanist pod izrazom "teritorij"?

»Ko v okviru naše stroke govorimo o teritoriju, mislimo na splošno na materialne pogoje, v katerih neka skupnost živi. Ne gre samo za naravno okolje, marveč tudi za stanovanjske, zaposlitvene in sploh gospodarske razmere ter za socialne storitve in usluge, ki jih neko okolje nudi. Teritorij torej neposredno določa življenjsko raven oziroma kakovost življenja ljudi, ki na njem živijo, in na tak način omogoča obstoj in reprodukcijo neke skupnosti.«

Kaj pa je etnični teritorij?

»Poleg splošnega ima teritorij za neko etnično skupnost še poseben pomen. Njen obstoj in reprodukcija sta tudi tesno povezana s pogoji družbenega življenja in medsebojnega občevanja, zlasti jezikovnega, ki jih teritorij nudi. Tudi simbolika ali vsaj precejšen del simbolike, v kateri se

etnična skupnost prepoznava in v kateri jo drugi prepoznava, korenini v teritoriju.

Etnični teritorij je torej življenjski prostor in hkrati bistvena sestavina istovetnosti neke etnične skupnosti. Seveda to istovetnost ne oblikuje samo teritorij, saj jo sestavljajo tudi vrednote, ki niso nanj vezane, ki so sploh prostorsko neopredeljive. Toda ugotoviti moramo, da so danes spori med manjšino in večino pretežno teritorialne narave.«

To usodno povezanost s teritorijem pa manjšinske etnične skupnosti, kakršna je slovenska v Italiji, doživljajo na svojski način. Kako bi opisal temeljno zakonitost, ki pri tem deluje?

»Etnične ali narodnostne skupnosti, kakršna je naša, ki ne uživajo na svojem teritoriju upravne avtonomije oziroma nimajo možnosti samoodločanja, lahko označujemo s terminom "trajna manjšina" ("minoranza permanente", kot ga je opredelil znani italijanski politolog Norberto Bobbio. Za manjšine take vrste je značilno to, da izražajo svojo upravičeno zahtevo po samobitnosti preko "trajnega oporekanja" ("dissenso permanente"). Težnja po samouveljavljanju jih privede do tega, da gradijo svojo identiteto pretežno na podlagi odpora do sprememb, ki prihajajo od zunaj. Zaradi tega lahko rečemo, da je identiteta "trajnih manjšin" bolj regresivne kot progresivne narave.

Urbanizacija in z njo povezani urbanistični plani delujejo s spremembami, ki jih prinašajo na naš teritorij, tako, da nas prikrajšajo za vse tiste vrednote materialne in simbolične narave, ki so nam potrebne za ohranitev in obnavljanje naše identitete. Zato lahko rečemo, da urbanizem učinkuje na prikrajševalen način v odnosu do naše skupnosti.

Ves ta mehanizem sem med drugim skušal podrobneje opisati na posvetu "Tradicije in transformacije v družbenem tkivu naše dežele: prispevek slovenskih intelektualcev", ki ga je KPI priredila pred dvema tednoma v Gorici. Sicer pa o teh vprašanjih pišem tudi knjigo, ki bo izšla pri založbi Franco Angeli.«

Je mogoče trditi, da se takšna etnično-teritorialna trenja s časom stopnjujejo?

»Se, in sicer iz sorazmerno lahko določljivih vzrokov. Živimo v času, v katerem se vsesplošno uveljavlja prostorsko načrtovanje. Danes skorajda ni mogoče izvesti nobene posega na teritoriju, če poseg ni v skladu z urbanističnimi oziroma regulacijskimi načrti. Vse to privede do stanja, v katerem se občutek prikrajšanosti v nas stopnjuje: za vrednote, ki so nam bile odtujene, kot npr. zemlja, ki je za nas materialna in simbolična dobrina, nam je bila dana samo materialna odškodnina. Dokler bo ostalo odprto vprašanje protivrednosti simbolične narave, bomo z rastočim odporom gledali na spremembe, ki jih prinašajo urbanistični plani.

Poleg tega ne gre pozabiti, da so prostorske ali teritorialne politike na splošno urbanocentrično usmerjene, se pravi oblikovane v funkciji mestnih središč. Seveda je vse to navadno v navzkrižju s koristmi etničnih manjšin.«

Človek bi rekel, da gre za procese, ki jih tako rekoč nujno prinaša "moderna časa". Si je sploh mogoče zamisliti ureditev, ki bi jih izključevala ali vsaj ublažila?

»Prepričan sem, da je etnično-teritorialne spore med manjšinsko in večinsko skupnostjo mogoče premostiti oziroma premoščati. Za to je namreč potreben daljši čas, poleg tega pa je treba iskati rešitve istočasno na ravni urbanističnih postopkov in načrtov. Glede postopkov gre v bistvu za to, da se namesto odločanja v skladu z voljo večine uveljavljajo dogovarjanje oziroma odločanje na osnovi soglasja. Po drugi strani pa bi morali urbanistični plani čim bolj odražati potrebe in želje prebivalcev etničnega teritorija. Njihovi oblikovalci bi se morali v ta namen v večji meri posluževati sodobnih sistemov raziskovanja javnega mnenja in ugotavljanja družbenih potreb.«

Kaj bi to konkretno pomenilo v upravljanju teritorija pri nas?

»Večina bi se morala pač potruditi, da doseže pristanek manjšine v prostorskem načrtovanju in v uresničevanju relevantnih posegov. V ta namen bi lahko bile predvidene tudi posebne odškodnine za škodo, tudi simbolične narave, ki bi jo manjšinska skupnost morebiti utrpela. Seveda bi to ne smelo biti prepuščeno zgolj dobri volji tega ali onega upravitelja, marveč bi moralo potekati na osnovi splošno veljavnih pravil, se pravi zakonov.«

Če prav razumem, bi rešitev etnično-teritorialnih sporov predpostavljala pravzaprav globalno ureditev odnosov med večino in manjšino...

»Tako je. Ne moremo si misliti, da bi se teritorialni spori reševali, ne da bi se postopoma lotevali celotnega vprašanja zaščite slovenske manjšine v Italiji. Na žalost pa ugotavljam, da so takšni spori, ki jih imamo za "tehnično rešljive", eden izmed problemov, ki jih sodobne razvite družbe še vedno ne znajo pravilno reševati in niti si jih pravilno zastavljati. Vendar ne gre za obrobno zadevo in prej ali slej se je bodo morale resno lotiti.«

Pogovor zapisal
MARTIN BREČELJ

Gojenki GM danes v Fari na tekmovanju mladih violinistov

TRST — V Gallusovi dvorani je bil v petek interni nastop šole Glasbene Maticice, na katerem se je predstavilo svojim staršem in profesorjem 15 gojencev, sedem na violino, eden na kitaro, ostali na klavir.

Gojenci so bili v glavnem začetniki, torej iz pripravnice, le dva sta bila iz tretjega, oziroma četrtega razreda. Nastopili so: Alja Hrvatič, Luisa Vignini, Ambra Cossutta, Elena Lantier, Vanja Saksida, Linda Zuccoli, Raffaella Petronio na violino, Martina Carli, Jasmina Ježič, Marjetica Mužina, Tanja Zadnik, Sara Micalessi, Marko Coloni in Smiljana Gruđen na klavir ter Aljoša Čok na kitaro. Gre za gojence prof. Aleksandre Pertot, Mojce Šiško, Marka Bitežnika, Tullia Možine in Tee Košuta, ki so pokazali že kar lep napredek in le toliko treme, kolikor jo pač takšen javni, čeprav interni nastop, le povzroči.

Dve od nastopajočih in sicer Ambra Cossutta in Raffaella Petronio bosta prav danes nastopili tudi na meddeželnem tekmovanju mladih violinistov v Fari na Goriškem, ki ga vsako leto ob tem času organizira tamkajšnja Glasbena šola, pod pokroviteljstvom domače občinske uprave, letoviščarske ustanove, goriške pokrajinske uprave ter Dežele FJK. Tekmovanja se udeležujejo gojenci glasbenih šol iz naše dežele, Koroške in Slovenije. Nocoj bo v Fari tudi nagrajevanje najboljših violinistov. Udeležba dveh mladih violinistk iz Trsta je za Glasbeno šolo GM in njen profesorski zbor lepo priznanje.

Odprli so ga včeraj Velika izbira na sejmu hobbyjev v Vidmu

VIDEM — Nad dvesto razstavljalcev, od teh petdeset izven deželnih mej, sodeluje na sejmu »Hobby-Sport-Prosti čas«, ki so ga včeraj odprli na razstavišču v Vidmu, odprta bo do vključno nedelje, 12. aprila.

Gre za osmo izvedbo tega sejma, ki zaradi raznolikosti razstavljenih predmetov, privablja leto za letom najširše plasti obiskovalcev, še zlasti v tem spomladanskem času.

Na sejmu najdemo opremo za kampiranje, od šotora do rulotke, vse kar potrebujemo za domače vrtarjenje, športno opremo, igrače, stroje za domačo obdelavo lesa. Na voljo so nam prijazni turistični agenti, ki ponujajo izlete v najrazličnejše kraje. Prisotni so modelarji, filatelisti, šahisti itd. Skratka, na tem videmskem sejmu najdemo tisto s čemer se bomo ukvarjali v našem prostem času.

Prav o tem je uvodoma govoril predsednik sejmšča prof. Bruno Damiani. Človek ima vedno več prostega časa na razpolago. Včasih ga zna koristno uporabiti, se razvedri, pozabi na vsakdanje tegobe. Velikokrat pa prostega časa ne znamo pravilno izkoristiti.

Damiani je tudi povedal, da so letos prvič uvedli tudi turistični servis. Naslov je »Alpe-Adria«, kar pomeni, da nameravajo povabiti na ta sejem turistične operaterje iz sosednjih dežel. Letoš so tu prisotni Avstrijci, in sicer Štajerci.

Prostor posvečen turizmu hočejo povečati v prihodnjih letih. To je v svojem pozdravu poudaril tudi deželni odbornik za turizem Vespasiano, ki je omenil tudi tekme svetovnega nogometnega prvenstva, ki bodo leta 1990 v Vidmu. To bo izredna reklamna priložnost za Videm in vso Furlanijo.

V okviru sejma bo tudi nekaj povesot. Že danes dopoldne bodo govorili o športu in sponzorjih. Popoldne bodo razne prireditve s terenskimi vozili, z radijsko vodenimi letalskimi modeli. Na sporedu bodo tudi tekme v šahu, v raznih športnih, v balinanju. Zvečer pa bodo razni koncerti za mlade.

MARKO WALTRITSCH

BBC LONDON

UREDNIŠTVO RADIJSKIH ODDAJ V SLOVENŠČINI

Vse poslušalce v domovini in po svetu obveščamo o spremembi valovnih dolžin in časov oddaj v slovenščini:

opoldanske oddaje z novicami in pregledom pisanja britanskih dnevnikov vsak delavnik ob 12.00, na valovnih dolžinah 16, 19, 25 in 31 m

večerne oddaje z novicami, komentarji in prispevki z najrazličnejših družbenih področij vsak dan ob 18.30, na valovnih dolžinah 19, 25, 31 in 49 m

nedeljske opoldanske oddaje z novicami, pregledom britanskih nedeljnikov, reportažnimi zapisi in versko rubriko vsako nedeljo ob 11.30, na valovnih dolžinah 16, 19, 25 in 31 m

Hvala za poslušanje in čimboljši sprejem!

Naš naslov: Slovenska sekcija, BBC London, Bush House, London WC2B 4PH, England.

doma in v svetu dobro poznan

18.

FULVIO TOMIZZA
Prevod: Marija Capuder

Mladoporočenca iz Ulice Rossetti

Tragedija neke manjšine

COPYRIGHT ZIT

Zadnjikat sta se prepirala doma in razlog za prepir je bil veliko bolj ničev kot poprejšnjič. Dani si je zapičila v glavo, da hoče kaditi Dopolavoro; samo te cigarete in nobenih drugih! Stanko pa se je zaklel, da jih ne gre kupiti, četudi ga obesijo; zraven ji je vpletel še politiko, ko ji je oponesel imenitno znamko cigaret, ki si jih je bila izbrala, saj da so pravi slavospev režimu. Kaj vse ni prišlo iz teh dveh ust! In po tistem nista govorila nekaj dni.

Ti izbruhi so bili po svoje zdravilni, saj so postavili na preizkušnjo trdnost njunega čustva in bili hkrati sprostitvev za razočaranja in prestane žalitve, ki so se vse sukale okrog jedra njunega različnega ekonomskega položaja in različnega odnosa do življenja. Ali bi bila njuna ljubezen, ki je navsezadnje le premogla marsikaj skupnega, še naprej tako močna, da bi preglasila tudi pritajena, že nastajajoča nesoglasja? Teško je reči. Kot sad nenavadnega spleta okoliščin

je bila tedaj, vsaj za precej dolgo obdobje, visoka in zvencuča.

Proti koncu oktobra, ko so se pojavili prvi sunki burje in ko si je Stanko naložil sladko dolžnost, da se je tiščal k ledenim nožicam svoje žene in jih grel z božanjem in dihom, je potrkal na vrata vodja karabinerjev, mu rekel naj odpre vrata in ukazal spremljevalcem naj imenovanemu Vuku nataknejo lisece zaradi trajne protidržavne dejavnosti. Ura je bila tritretet na sedem in bilo je še temno. Dani ni bilo doma, dan poprej je šla s Cito v Ilirsko Bistrico.

Policija je morala biti obveščena, kajti prišli so za njo in jo skupaj s prijateljico odpeljali v krajevni zapor, nato na Reko, nekaj dni zatem pa v ženske zapore pri Jezuitih v Trstu. Ob tej tretji raciji se je število aretiranih, med katerimi je bil tudi Vukov oče, povzpelo na tristo, med njimi so bili tudi trije Italijani. Sledile so aretacije med izseljenci v Ljubljani, ki jo je bila zasedla vojska in iz nje naredila italijansko pokrajino.

Nobeden od poročencev, ki sta bila narazen samo kakih tisoč metrov, ni vedel za aretacijo drugega. Pisala sta si na Ulico Rossetti, približno na pol poti med obema zaporama, spraševala za novice ter prosila za perilo in druge osebne stvari. V stik sta prišla ponovno šele v decembru, malo pred njenim dvaindvajsetim rojstnim dnevom. Del za

Knjiga Mladoporočenca bo izšla 9. aprila pri Založništvu tržaškega tiska v zbirki Prevodi

pornikov, ki so se že tako tlačili v Coroneu, so prestavili v kopsrke zapore, Pina in druge resnejše osumljence so prepeljali v Rim. Čez dvesto so jih v preiskovalnem zaporu oprostili, precej izmed njih je moralo v konfinacijo v različne kraje srednje in južne Italije.

Cito in Dani so spustili konec januarja. Sestrica se je lahko vrnila v svojo hišo v Ilirski Bistrici, njena tovarišica pa je morala kmalu prekiniti z obiski pri možu; že aprila so jo konfinirali v Castelli v Abruzzu, od tam je bila prestavljena v koncentracijsko taborišče v Polenzo v Markah. Dokončno je prišla na prostost v juniju, v dneh okrog prve obletnice proke.

Neposredna pričevanja o Daninih nezgodah smo izbrskali iz njenih edinih pisem, ki so nam bila dostopna; skoraj vsa so naslovljena na tasta, ki je bil interniran na otok Ustica, potem ko je bil skupaj s sinom v Coroneu, kasneje pa so ga premestili v Castel Montalbano v Toskani. Norčava Tomažičeva hči je kajpak trčila ob resničnost, ki se ji je pokazala z najbolj umazane plati. Uklenili so jo moški, ki se še malo niso zmenili za njen ženski telesni ustroj, sunili so jo na kamion in jo spet potegnili dolg, vrgli so jo v vlažno in mračno celico skupaj z razmršenimi, škrbastimi in vulgarnimi ženskami, ki so samo čakale, z rokami uprtimi v bok, na sleherni njen gib in se ob tem zabavale. Prestala je obvezno jetniško preiskavo, ko so jo vso pretipali in vtikali prste v najbolj intimne dele njenega telesa.

Ob analizi komisije za prevoze pri EGS

Usklajen razvoj pristanišč zahteva ob specializaciji pomorske dejavnosti

Z razširitvijo Evropske gospodarske skupnosti na Grčijo, Španijo in Portugalsko je bilo nujno, da se spremeni tudi skupna politika prevozov v okviru EGS. Sredozemlje, ki je bilo do sedaj dokaj obronno področje, je postalo središče nove politike in novih možnosti razvoja prevozov. Seveda ne gre pri tem samo za ovrdenotenje Sredozemlja in izkristaliziranja krajevne politike o prevozi, ampak se postavlja vprašanje, kako še tesnejše povezati te dežele s središči industrije v srednji in severni Evropi. Poleg tega je le Pirenejski polotok neposredno vezan z ostalimi deželami EGS, dočim gredo prometne zveze z Italijo in Grčijo po ozemlju Švice, Avstrije in Jugoslavije, ki niso članice skupnosti.

Razvoj oblik prevoznih sredstev ni še predpogoj, da se poveča potreba po prevoznih storitvah, saj se morajo istočasno razvijati industrija in druge gospodarske dejavnosti. Po drugi strani predstavlja zamujanje pri ureditvi prevoznih poti oviro pri razvoju katerekoli nove gospodarske dejavnosti. Potrebna so torej točna predvidevanja in hitro ukrepanje, da ne bi prišlo do zaostajanja in neusklajenega gospodarskega razvoja dežel skupnosti.

Že dolga leta opažamo, da so bili mednarodni blagovni tokovi v zadnjih letih skoraj popolnoma preusmerjeni v severnoevropska pristanišča na škodo sredozemskih. Do tega je prišlo zaradi sklopa okolnosti, ki gredo od posodabljanja pristanišč, ki so postala tako cenejša, do uvajanja posebnih znižanih železniških tarif, ki privabljajo v hanseatska pristanišča blago iz južne Evrope. To je sicer že stara pravda, ki se vleče praktično od zaključka prve svetovne vojne in razpada avstroogrškega cesarstva. Takratna Italija in Nemčija sta sklenili sporazuma o delitvi interesnih sfer v Podonovju a oba sta bila dejansko škodilasevernojadranskim pristaniščem.

V zadnjih letih je opaziti pri pomorskih prevozi določeni premik. Vedno več je ladij, ki opravljajo tako imenovane krožne vožnje okoli sveta v smeri Tuhomorska obala ZDA, Daljni Vzhod, Indija, Sueški prekop, Gibraltar in zapadna obala ZDA. Ta progna naj bi postala v naslednjih desetletjih glavna os pomorskega prometa. Hitre in manjše ladje bi povezovala omenjeno progno z drugimi deželami.

Zamisel je vsekakor zanimiva in je iz teoretičnega vidika privlačna. Razvoj kontejnerskih prevozov, kar olajša pretovore in zmanjša možnost škode na tovoru, omogoča hitro manipulacijo in dostavo blaga neposredno do skladišča kupca-prejemnika; ravno tako je pripomogel sistem ro-ro ladij k hitrejšemu prevozu s tovornjaki, posebno v tistih predelih, kjer so notranje prevozne poti dokaj slabe oziroma v zimskem času. Prevozi z ro-ro ladjami so sicer sedaj omejeni na sorazmerno krajše relacije in ni računati na preokeoceanske prevoze. V okviru gospodarske skupnosti sta bili ustanovljeni dve središči, ki naj bi v najkrajšem času začrtali smernice razvoja prevozov upoštevajoč potrebe in zahteve posameznih držav članic. Postavlja se vprašanje o vlogi severnojadranskih pristanišč.

Ko izhajamo iz predpostavke, da se bodo pomorski preokeoceanski prevozi razvijali kakor sedaj predvidevajo strokovnjaki obstaja objektivna možnost, da preokeoceanske ladje ne bodo prišle do severnega Jadrana ampak bodo raztovorile blago za srednjo Evropo v grških, južno italijanskih in španskih pristaniščih. Že pred 15 leti je bil govor, da bi postal Palermo osrednje pristanišče v Sredozemlju za pretovor kontejnerskih ladij. Ta načrt do danes sicer ni bil še realiziran. Ko bo urejena cestna povezava med Sicilijo in Italijo pa bo dobila zamisel večjo gospodarsko

veljavo. Iz grških pristanišč bi lahko odpremili blago v srednjo Evropo ali s tovornjaki ali z železnico preko Jugoslavije in Avstrije. Jadranska in tirenska pristanišča bi postala torej le pomožna pristanišča. To tezo so že pred desetletji zagovarjali nemški strokovnjaki, ki so ugotavljali, da bo potekal promet med Evropo in Italijo le preko Atlantskega oceana, kar je privedlo do uvedbe že omenjenih olajšanih železniških tarif.

Ne moremo v celoti podpreti predloga EGS, res pa je tudi, da si države ne morejo privoščiti nekoordiniranega razvoja pristanišč; potrebna je specializacija pomorske in pristaniške dejavnosti. V tem duhu je bil sprejet novi italijanski zakon o reorganizaciji pristanišč, vendar moramo še čakati na ministrski predlog o ureditvi bazenov in na določitev pravnega statusa pristanišč. Na podlagi te listine bo možno dokončno izdelati predlog razvojne politike in ga predložiti komisiji EGS.

ODO KALAN

Stavke na Hrvaškem

ZAGREB — Na Hrvaškem je bilo marca kar 98 stavk, pri katerih je sodelovalo 14.200 delavcev. Podatki glede trajanja stavk in izgube, ki naj bi jo podjetja utrpela zaradi prekinitve dela, še niso znani, dobri polovici stavk pa je bil povod novi zakon o plačah. Delavci seveda očitajo odgovornim, da niso pravočasno ukrepali, zaradi česar so neproduktivna podjetja in seveda njihovi uslužbenci, ki jim grozi znižanje plače, v skrajno neprijetnem položaju. Zelo zgovoren je tudi podatek, da dohodki skoraj 55% uslužbencev na Hrvaškem ne dosegajo povprečne republiške plače, ki naj bi lani znašala 89.203 dinarjev.

patronat inac svetuje

Za boljšo informiranost

Po nekajletni prekinitvi, spet uvajamo tedensko posvetovalno rubriko patronata Kmečke zveze INAC. Razlog za tako odločitev je dokaj enostaven: zaradi vse bolj kompliciranih in pogostih norm, s katerimi zakonodajalec (resnici na ljubo vse bolj kaotično) urejuje pravice na pokojninskem, varstvenem in podpor-nem področju, je redno in ažurno obveščanje ter osveščanje širše javnosti postala pravzaprav potreba, pravi družbeni imperativ. V vsakodnevni praksi se porajajo najrazličnejši problemi, ki se navidezno ne zdijo rešljivi, pa vendar je možno najti pozitiven odgovor na večino vprašanj. Če nismo preskromni, se nadejamo, da bi s to javno tribuno spodbudili slehernega bralca k razmišljanju oziroma analizi lastnega socialno-zavarovalnega položaja. Marsikatero zadevo je mogoče smotno rešiti, če je pravi nasvet dan v pravem trenutku, ne pa, kot se propogostoma dogaja, le tik pred upokojitvijo. Sleherni državljani naj bo obveščeni o svojih pravicah in dolžnostih, čim celovitejši izkoriščanje danih možnosti naj postane stvarnost. To je še toliko bolj aktualno, ker napovedujejo in pripravljajo radikalno pokojninsko reformo, ki bo skušala rešiti javni skrbstveni sistem pred stečajem in usmeriti oziroma začrtati prenovljeni načrt socialne zaščite v letu 2000.

Vsebinska argumentov, ki jih bomo obravnavali bo seveda kar se da široka in raznolika. Možnih vprašanj in problemov je namreč nič koliko. Zadevajo pa najrazličnejša področja uveljavljanja pravic vseh delovnih kategorij, od odvisnih delavcev pa do samostojnih (kmetje, obrtniki in trgovci) in javnih uslužbencev. Nudili bomo izčrpane informacije o pravicah do vseh vrst pokojnin, zdravstvenega varstva, o plačevanju prostovoljnih prispevkov, o pravicah do odškodnine oziroma rente v primeru nezgode na delu, o uveljavljanju delovne dobe in partizanščine v Jugoslaviji, o pridobivanju pravic do sorazmernega dela pokojnine po italijansko-jugoslovanski konvenciji, o vpisu v sezname samostojnih delavcev, o vojaških invalidninah, o pokojninah jugoslovanskih državljanov, ki so služili italijanski vojaški rok in še bi lahko naštevali. Bralce vabimo, naj posredujejo svoja vprašanja na uredništvo Primorskega dnevnika, obrnejo pa se lahko tudi na urad patronata Kmečke zveze INAC v Ulici Cicerone 8/B v Trstu. V kratkem pa bo enkrat tedensko urad odprt tudi v Nabrežini (ob torkih) in na Opčinah (ob četrkih).

B.S.

Tuji pogledi na jugoslovansko gospodarstvo so zelo kritični. Analize, ki sta jih naredili dve mednarodni strokovni gospodarski ustanovi, dokazujejo, da do pravih premikov v reševanju jugoslovanske gospodarske krize še ni prišlo. Tako Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD) kot Mednarodni denarni sklad (IMF) ugotavljata, da Jugoslavija s svojo gospodarsko krizo preveč niha od ene usmeritve do druge. V zadnjih dveh letih se je gospodarska politika vrnila na staro pot, čeprav je pred tem že začela ubirati smeri, ki jih je nakazoval in zahteval IMF. Zdaj se ponovno vrača k nekaterim ukrepom, s katerimi je že pred petimi leti začela reševati izjemno slab gospodarski položaj. In s temi ukrepi — ki imajo resda tudi nekatere druge značilnosti in ki jih zaradi tega označujejo za vračanje k realni ekonomiji — skuša vlada reševati zdajšnji skrb vzbujajoči položaj v gospodarstvu. Toda — ali se k takšnim ukrepom vrača tega, ker je prepričana, da je samo tako možno odpraviti gospodarsko krizo, ali pa se vrača k v svetovnem gospodarstvu že preizkušenim zdravilom za krize zato, ker se mora letos ponovno pogajati z najrazličnejšimi svetovnimi finančnimi stražarji, gospodarskimi ustanovami, bankami in celo posameznimi vladami?

Gospodarsko pismo iz Slovenije

Vtis je, da stroj popravlja

Kdo ve, kje so vzvodi močnejši?! Vse tisto, kar vlada v zadnjem času zagovarja kot orožje v boju proti gospodarski krizi, bi se dalo razumeti tako, kot da tega ne dela zaradi tujih upnikov, od katerih je država odvisna. Vtis je, kot da se je vlada lotila nekakšnega generalnega popravila gospodarstva in — tudi to je vtis — da ve, kaj treba popraviti. Ker vsega ni moč popraviti naenkrat, se je odločila za postopnost, za počasno zamenjavo najprej enega dela (beri-predpisa), nato drugega, zdaj tu malo privije in tam nekoliko naravnava.

Takšno privijanje in naravnavanje naj bi bilo na primer zdajšnje zamrzovanje cen in plač. Zamenjava enega kolesja z drugim je morda sprememba zakonodaje o stečajih, ki je postala mnogo bolj restriktivna. Od srede tedna večje obrestne mere (za katere se je odločila vlada, ko je določila, da je treba na šest mesecev vezan denar obrestovati po 81-odstopeni stopnji) morda pomenijo začetek napovedova-

ne drugačne denarne politike. Vračanje cen in plač na nižjo decembrsko raven je podobno loščenju razbite pločevine, ki zaradi tega ne bo nič bolj pravih oblik.

Takih drobnarij je v gospodarski politiki še več. Iz njih bi se dalo sklepati, da se vlada res pripravlja na temeljit remont gospodarstva, toda od tega remonta ni še nič otipljivega, pa čeprav je vlada spremenila tudi tako pomembne predpise kot so o obračunskem sistemu in o bančnem sistemu. Temeljitejših premikov v to smer ni, ker še ni nikakršne spremembe davčne politike; ker ni skorajda nobenih sprememb v devizni zakonodaji, za katero vsi trdijo, da izvodnika odvrača od izvažanja; ker ni veliko storjenega, da bi uvedli finančno disciplino; ker ni pravih protinflacijskih ukrepov; ker ni sprememb, ki bi notranji finančni trg bolj odprle vplivom od zunaj in tudi privabile tuji kapital; ker ni omogočeno odpiranje gospodarstva k trgu...

posameznih dejavnostim (npr. živinorej) grozi, da bodo izumrle.

Zakaj torej tako nesrečno posredovanje pri cenah in plačah? Zakaj sramožljivo razvednotenje dinarja, ki mu sicer na svetovnih denarnih trgih strmo pada cena? Zakaj vendarle odločitev o revalorizaciji kreditov in močan dvig obrestnih mer? Zdi se, kot da hoče gospodarska politika ustvariti vtis, da se nekaj na tem področju le spreminja. Zakaj vlada potrebuje tak vtis, dela pa majhne zapletenosti in majhne korake?

Najbrž je tak vtis potreben predvsem zaradi novih pogajanj o reprogramiranju dolgov, ki bi jih bilo treba izplačati letos in prihodnje leto, in pa zaradi gospodarskih pogajanj z zahodnimi partnerji, pri katerih išče Jugoslavija gospodarsko pomoč in trge za svoje izdelke. Dokazovati je treba, kako upoštevamo njihova priporočila (in nekdanje obvezujoče zahteve), da bo treba gospodarstvo odpreti tržnim zakonitostim in predvsem, da je treba

za te tržne zakonitosti zagotoviti pogoje (prava tečajna vrednost denarja, prava cena kapitala, sprostitev odločanja o cenah, močnejše izvozne spodbude, nadzor nad denarno maso, zagotavljanje konkurence na trgu, zmanjševanje potrošnje, dvig gospodarske rasti, povezava plač s storilnostjo...

Vendar pa — ali bodo ti dokazi zaleteli? Glede na tuje analize jugoslovanskega gospodarstva in jugoslovanske gospodarske politike in glede na zahteve tujih partnerjev, ki izhajajo iz teh analiz, bo jugoslovanski strani na teh pogajanjih najbrž hudo vroče, kajti, če že bodo tuji pogajalci sprejeli tezo o prizadevanjih za vračanje k realni ekonomiji, jih bo zelo težko prepričati, da ukrepi, ki jih je v zadnjem času sprejela vlada, niso administrativni in linearni in da niso navzkriž s tržno ekonomijo.

Skratka: vlada je predvsem zaradi tega, kar je v zadnjem času že storila (pa tudi zaradi tega, kar še napoveduje), v hudem navzkrižnem ognju tako doma, kot v tujini. Roko na srce — nihče ne bi bil zdaj rad v njeni koži. Kljub vsemu pa ji je nekaj le treba priznati: pri svojih stališčih trmasto vztraja. To pa navsezadnje tudi nekaj velja.

JOŽE PETROVIČ

Možnost uvoza tekstila in izdelkov iz SFRJ

Jugoslavija in Evropska gospodarska skupnosti sta oktobra preteklega leta v Bruslju podpisali sporazum o samoomejevanju izvoza tekstilnih izdelkov v EGS. V italijanskem uradnem listu št. 64 je bila dne 18.3.1987 objavljena okrožnica ministrstva za zunanjo trgovino o letošnjih kvotah dovoljenega uvoza.

Te so naslednje:

- bombažna preja	4.372 ton
- bombažne tkanine	4.884 ton
- tkanine iz umetnih vlaken	437 ton
- pletene jopice, puloverji itd.	162 tisoč kosov
- moške in otroške kratke hlače, moške, ženske in otroške dolge hlače	72 tisoč kosov
- ženske in otroške srajce in majice iz pletenega ali tkanega blaga	53 tisoč kosov
- moške srajce in majice	251 tisoč kosov
- bombažni frotir, frotraste, toaletne in kuhinjske brisače	62 ton
- ženski in otroški dežni plašči, plašči in joše	35 tisoč kosov
- kompletne moške obleke	30 tisoč kosov
- pleteni oblačni dodatki in drugi izdelki	74 ton

Ministrstvo opozarja, da ima Jugoslavija v okviru globalne kvote pravico zahtevati določene spremembe pri posameznih postavkah.

Zainteresirani trgovci morajo v najkrajšem času zaprositi za odgovarjajoče licence. (zk)

Če bi hoteli povedati s prisposobo, bi lahko dejali takole: odločili smo se za generalno popravilo, toda doslej je bil zamenjan le izpušni lonec in očistene svečice, motor pa še naprej strahovito hrope in hrešči. Če je potreben dokaz za to, lahko navedemo, kaj se dogaja s cenami. Vlada opozarja ven in ven, da je draginja najhujši problem jugoslovanskega gospodarstva. Zato jo skuša zaustaviti in naredi naslednje: od vseh, ki so v prvih dveh mesecih podražili svoje izdelke za več kot 20,3 odstotka, zahteva, da svoje izdelke pocenijo in da ne presežejo prej omenjeno 20,3 odstotno raven. Celoten gospodarski stroj od proizvajalcev do trgovcev in inšpektorjev — poslušno izpolni ukaz in se dober teden dni ukvarja samo s preračunavanji, dovoljenji in prepovedmi. Učinka pa od tega ne bo nikakršnega. Večina izdelkov se bo za malenkost pocenila. Le nekateri se bodo pocenili občutneje, toda vsem je jasno, da poslej teh izdelkov, ki so se močnejše pocenili, ne bo več v prodaji. Neljuba pa je predvsem druga posledica. Vsi tisti, ki v prvih dveh mesecih niso podražili izdelkov, ali pa so jih podražili le za malenkost, zdaj skušajo ujeti podražitveno raven, ki si jo je izmislil ZIS in jo določil pri 20,3 odstotka. Rezultat: veliko proč vrženega časa in dela, inflacija pa napreduje lepo naprej po svojih napisanih zakonitostih, sicer pa ji gre — tej inflaciji — na roko sam ZIS, ki je nekatere izdelke, katerim sam določa cene, pridno podražil (npr. naftna goriva in ptt - storitve, na nekatere podražitve, kjer bi eventno morali popraviti cene (cene železniških prevozov, cene mesa, elektrike...), pa noče in noče pristati, pa čeprav

1 MILIJON 1 MILIJON 1 MILIJON 1 MILIJON

PONUDBA
VELJA
ZA RAZPOLOŽLJIVE
AVTOMOBILE

DO 20. APRILA
TVOJ RABLJENI AVTOMOBIL
VELJA NAJMANJ 1 MILIJON LIR
PRI NAKUPU
NOVEGA AVTOMOBILA **FIAT**

V NOVI PODRUŽNICI

TRIESTE AUTOMOBILI S.R.L.

Ul. dei Giacinti 2
Ul. di Roiano 6

Na včerajšnji deželni manifestaciji KPI o skrbstvu

Nasprotovanje predčasnim volitvam ker onemogočajo reševanje problemov

Italijanska družba potrebuje nujnih rešitev za svoje številne pereče probleme, v prvi vrsti reformo pokojninskega sistema in splošen načrt javnih investicij za ustvarjanje novih delovnih mest, zaradi česar je predčasen razpust parlamenta škodljiv in se mu bodo komunisti zoperstavili tako v skupščini kot v delu med javnostjo. To so bili bistveni poudarki včerajšnje nastopa člana vsedržavnega tajništva KPI senatorja Chiaranteja na shodu na tržaškem Trgu Unità, ki je zaključil deželno manifestacijo o socialnem skrbstvu in proti predčasnim volitvam.

Chiarante je bil zelo oster do strank, ki so sestavljale petstrankarsko večino, zlasti do KD in PSI, ki sta sprožili vladno krizo. Do nje ni prišlo na osnovi dejanskih problemov, ki tarejo državo, pač pa na valu stalnih vzajemnih obtoževanj in sporov, ki so razvrednotili pravo politično dialektiko. Zelo hudo je samo dejstvo, da so ob odstojih Craxijeve vlade sploh onemogočili

razpravo v parlamentu, je poudaril Chiarante, in zdaj kaže, da se nameravajo pravi razpravi izogniti tudi sedaj, ko je predsednik republike poslal Craxija spet pred skupščino.

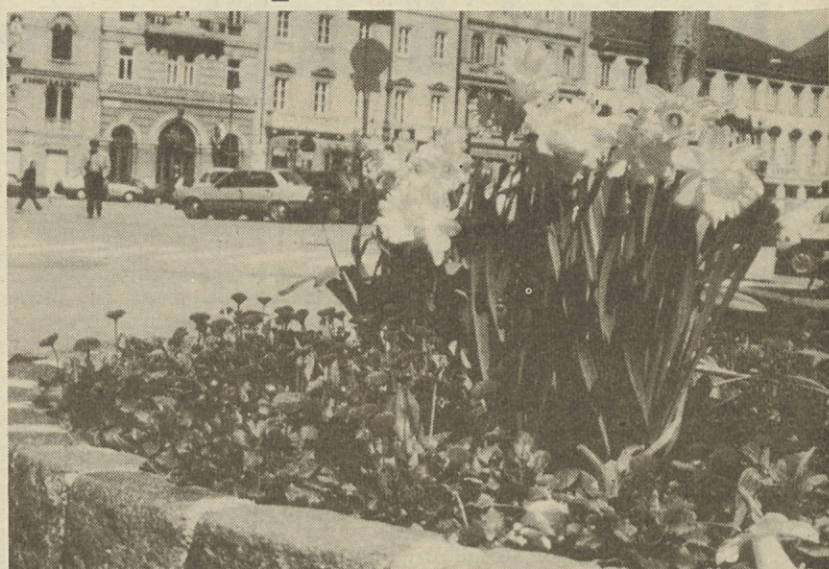
Komunisti se bodo nasprotno zavzeli za poglobljeno parlamentarno diskusijo o realnih problemih države in družbe, saj so prepričani, da je mogoče in da je treba ustvariti v parlamentu pogoje za sestavo nove vlade do konca zakonodajne dobe, ki naj bi se izoblikovala na osnovi referendumske večine in naj bi poskrbela za zakonsko ureditev vprašanj, ki so v tem trenutku najnujnejša, to se pravi prav pokojninske reforme in programa za povečanje zaposlitve. Če pa bi bil ta predlog zavrnjen in bi po krivdi drugih strank moralo priti do razpusta parlamenta, zahteva KPI sestavo »garancijske vlade«, ki naj zajamči vsem enake pogoje pristopa k predčasnim volitvam.

Obnovitev dosejanje petstrankarske večine pa je, po mnenju senatorja Chiaranteja, povsem neizvedljiva, spričo ostrih notranjih nasprotij in stalnih sporov, ki so označevali vse njeno življenje, ki se je zdaj izteklo. Kriza te večine se je že začela pred več kot enim letom, je poudaril voditelj KPI, saj so njeno vladanje označevali stalni spori, imobilizem in paraliza. Zato je tudi vlada zamudila priložnost ugodne mednarodne konjunkturo (ob padcu dolarja in cene nafte), da bi začela urejevati italijanske družbene in politične razmere. Kaj nam pomaga, je naglasil Chiarante pred številno publiko, ki so jo sestavljali povečini delovni ljudje in upokojenci iz vse dežele, če se je vlada hvalila, da je Italija postala po ustvarjenem bogastvu peta najbolj razvita država na Zahodu, če so se istočasno družbene krivice povečale: na osnovi rasti finančnih rent so bogati postali bogatejši, hkrati pa so okrnili draginsko doklado, povečali se je odstotek brezposelnih, več kot 6 milijonov upokojencev pa životari s pokojnino okrog 400.000 lir na mesec. Treba je torej siliti v preokret državne politike, ki naj privede do take vlade, ki bo sposobna reševati ta protislovja.

Na shodu, ki je sledil sprevidu večtisočglave množice izpred deželne palače na Trgu Oberdan, je v slovenščini spregovoril dolinski župan in član deželne tajništva KPI Edvin Švab, ki je uvodoma naglasil dosledno prizadevanje komunistov za pravico uporabe slovenščine tudi na Trgu Unità, kar so krajevni nacionalistični krogi dolgo let preprečevali in temu še zdaj nasprotujejo. Izrazil je mnenje, da je italijansko ljudstvo dejansko bolj demokratično od vladnih krogov, ki so s svojimi razprtijami in neodločnostmi pripeljali državo v kaos, odlagali za dolgo let reševanje najpomembnejših vprašanj, o čemer priča tudi zavlačevanje pri uzakonitvi globalne zaščite za Slovence v Italiji.

Pogovor z dr. Vladimirom Vremcem

Cvetje in zelenje za lepši videz mesta

Čeprav se vreme še vedno kisa, je v Trstu že spomladansko vzdušje. Najavljajo ga številne cvetice ter urejene zelenice v samem središču mesta, ki tudi na vseh glavnih vpadnicah, ki vodijo v mestno središče, tako s strani Barkovelj, od Sv. Ivana, pa tudi s strani Kopra.

Prav lepi tulipani in narcise, ki se že odpirajo ob cestah, na trgih pred cerkvami, na ulicah, kjer je promet dovoljen le pešcem, pred spomeniki, so nas vzpodbudili, da smo obiskali načelnika oddelka za javno zelenje, kmetijstvo in gozdarstvo pri tržaški občini dr. Vladimira Vremca.

»Če se sprehodite od Trga Unità do Borznega trga, pa naprej po Korzu do Goldonijevega trga; če zavijete nato na Trg S. Giovanni in nadaljujete sprehod skozi Ul. della Torre mimo Trga Oberdan, po Miramarskem drevoredu do Barkovelj, ali pa če zavijete od Rossettijevega trga proti Sv. Ivanu, ali pa od Garibaldijevega trga proti industrijski coni proti Žavljam, povsod

vas bodo pozdravljali prvi tulipani, ponekod tudi narcise in lepa trava, ki je že začela poganjati.«

Tako nam je povedal dr. Vremec, ki nam je postregel še s podatkom: letos so posadili 25.000 novih tulipanov in narcis, od lani pa jih je ostalo kakih 15.000. Vse to cvetje krasí še trge pri Sv. Jakobu, prostore pred cerkvami v Naselju sv. Sergija, v Rojanu, pred mestno stolnico na gradu Sv. Justa, Trg Volontari Giuliani, Rossettijev trg itd.

»Prihodnje dni bomo posadili azaleje v Rimskem amfiteatru ter bomo uredili tudi zelenico na Trgu Oberdan in Garibaldijev trg. Seveda nam zopet primanjkuje delovne sile. Če bi nam šole pri tem pomagale, kot sta na primer pred dvema letoma obe šoli v Barkovljah, ki sta opravili temeljito akcijo čiščenja, potem bi naše delo bolj šlo.«

Tu je omenil kot primer Naselje sv. Sergija, kjer je prav vzgojiteljica tamkajšnjega vrta dala pobudo za začetek akcije čiščenja, ki bo stekla v teh dneh.

»Mi smo vedno na razpolago vsem, občanom in šolam, da le pokažejo voljo, da nekaj naredijo v korist videza mesta. Šoli v Ul. Manzoni smo na primer priskrbeli 50 grmičev in 100 čebulic enoletnic in sedaj je okolica šole povsem drugačna — veliko lepša.«

Pomlad v Trstu — prireditev, ki jo vsako leto organizira poseben odbor, v katerem so, poleg občine in pokrajine ter letovišarske ustanove zastopane še razne banke, med temi tudi Hranilnica in posojilnica na Opčinah in Tržaška kreditna banka, je že stekla.

V okviru letošnje prireditve bodo še razne kulturne pobude, med temi 26. aprila koncert Kvinteta pihal Nina Rote, ki bo v Vili Engelmana.

»Koncert bomo v maju ponovili tudi v Miramarskem gradu. Razen tega pa bomo letos organizirali tudi »Projekantski simpozij«. Simpozij bo v Trstu sredi maja, sodelovali pa bodo arhitekti iz Italije, Avstrije in Nemčije, med njimi bo Avstrijo zastopal arh. Boris Podreka, Plečnikov nagradenec. Namen simpozija bo zbrati čim več novih idej za dokončno ureditev mestnih trgov, s katero smo začeli že leta 1984, ko smo jih prikazali kot prijjetna območja za pešce in kot nekakšne majhne oaze cvetja in zelenja. Ta simpozij bo lahko tudi vzpodbuda za drugačen odnos meščanov do mesta, za njegov lepši videz.«

Tudi letos primanjkuje dr. Vremcu, oziroma oddelku, ki ga vodi, skoraj dve tretjini delovne sile.

»Če jih bo letošnja prireditev »Pomlad v Trstu« vzpodbudila, da nam bodo pomagali pri vzdrževanju gred in zelenic in pri njihovi čistoči, potem lahko računamo, da bo dobilo naše mesto lepši in vabljivejši videz, kar bo prijjetno nam vsem, kar pa bodo še posebno upoštevali in cenili turisti.«

(N. L.)

Lista odločno proti Garibaldijevemu predlogu o zaščiti manjšine

Tudi Lista za Trst se je izrekla proti Garibaldijevemu osnutku zakona za zaščito Slovencev v Italiji, češ da je »izzivalen in razdiralen« za celotno mestno skupnost. Vodstvo LpT je tudi pozvalo tržaške socialiste, naj se distancirajo od tega predloga, ker bi sicer prišlo do hudega poslabšanja odnosov med Listo in PSI.

Poseg odbornika Lokarja za slovenske jasli

Pred dnevi sta se v občinski palači v Trstu sestala odbornik SSK Lokar in odbornik KD Tomizza, da bi poglobila vprašanje možnosti odprtja slovenskih otroških jaslí v Trstu. Na sestanku so bile prisotne tudi nekatere vrtnarice, učiteljice in predstavnice slovenskega šolskega sindikata. Prof. Lokar je kolegu Tomizzi orisal položaj, iz katerega izhaja nujnost, da se takšne jasli odprejo v našem mestu, kar bi primoglo po eni plati k izboljšanju socialnega stanja družin, kjer delata tako žena kot mož, ki so v našem mestu zelo številne, po drugi pa bi tudi zagotovilo dotok otrok v slovenske vrtnice in šole. Odbornik Tomizza je izrazil pripravljenost, da občina prouči in reši to vprašanje v čim krajšem času.

»Šola za mir« na pobudo ACLI

Svojevrstna pobuda, imenovana »Šola za mir 1987«, ki jo organizira tržaški odsek ACLI (Kriščansko združenje italijanskih delavcev), se bo pričela v torek, 7. aprila. Ob 18. uri bo v sejni dvorani ENAIP, v Ulici dell'Istria 57, na vrsti srečanje z Germanom Rojasom, članom tajništva organizacije FAO, ki bo razčlenil temo: »Lakota v svetu: posegi združenja FAO in mednarodnih ustanov.« Rojas bo v Trstu ostal do 8. aprila in bo gost številnih študentskih zborovanj na tržaških višjih srednjih šolah. Sestal se bo tudi s škofom Bellomijem in šolskim skrbnikom Corbijem.

Jutri srečanje z Vincenzom Muccioliem

Študijski krožek Miani obvešča, da bo srečanje z Vincenzom Muccioliem, ki je prejšnji teden odpadlo zaradi boleznih gosta, na sporedu jutri ob 17.30 v sejni dvorani hotela Savoia Excelsior. Razpravo, v kateri bo predavatelj razčlenil odnos med narkomanijo, jetnišnicami in aidsom, bosta s svojimi posegi obogatila tudi dr. Giovanni Attina in časnikar Davide Giacalone.

Pot na Devinskih stenah bodo slovesno odprli prihodnjo soboto Sugestivna pešpot po Rilkejevih stopinjah na enem najlepših območij naše pokrajine

»Rilkejeva pešpot je po daljšem času prva pobuda, ki jo v devinsko-nabrežinski občini uresničujemo za ovrednotenje naših naravnih lepot. Veseli smo, da lahko s takšnim dogodkom obeležimo evropsko leto okolja, v katero smo pravkar vstopili. Poudariti pa tudi želimo, da je pešpot le prvi plod sodelovanja devinsko-nabrežinske občinske uprave s Tržaško pokrajino in Tržaško avtonomno letovišarsko in turistično ustanovo na področju ovrednotenja naravnega okolja. Prepričan sem, da se bo to sodelovanje uspešno nadaljevalo in razširilo še na druge ustanove, kot je Kraška gorska skupnost. Ena izmed prvih nalog, ki jih moramo s skupnimi močmi uresničiti, je ureditev območja ob izvrih Timave pri Štivanu.«

Tako je povedal devinsko-nabrežinski župan Bojan Brezigar na včerajšnji predstavitvi tisku Rilkejeve pešpoti, ki jo bodo slovesno odprli prihodnjo soboto ob 15. uri. Pešpot se vije na Devinskih stenah med Sesljanom in Devinom, se pravi na enem najlepših naravnih območij, kar jih premore tržaška pokrajina. Srečanje s časnikarji je potekalo na sedežu turistične ustanove v Sesljanu (prav tu je vstop na pot), poleg Brezigarja pa so na njem govorili še predsednik Tržaške pokrajine Locchi, pokrajinski odbornik za okolje Dini, predsednik turistične ustanove Barison in devinsko-nabrežinska občinska odbornika za okolje Tuta in za javna dela Caldi.

Dini in Tuta sta posredovala nekaj osnovnih podatkov o delih za izpeljavo pešpoti. Le-ta je dolga 1.800 metrov

in speljana je po zemljiščih, ki so v glavnem last devinskih graščakov, v ostalem pa občinska. Tržaška pokrajinska uprava je za njeno ureditev prispevala 120 milijonov lir, Devinsko-nabrežinska občina pa kakih 100 milijonov lir. Pot je zavarovana, vendar ne tako, da bi se lahko otroci po njej sami sprehajali, saj se vije na robu sten, ki se strmo spuščajo do morja. Pri delih so skrbo pazili, da bi se pot čim bolj harmonično vključevala v naravno okolje. To je na včerajšnji predstavitvi priznal tudi predstavnik WWF

Graziano Benedetti, ki je izrazil zadovoljstvo, da se evropsko leto okolja ne praznuje le s prirejanjem posvetov.

Takoj po srečanju s časnikarji so včeraj ob 11. uri na sedežu turistične ustanove v Sesljanu odprli tudi fotografsko razstavo Pina Sfrigole z naslovom »Rilkejev sen«. Gre za niz barvnih posnetkov, na katere je avtor skušal ujeti nekatere izmed najsugestivnejših koticov steze na Devinskih stenah. Razstavo si je mogoče ogledati ob delovnih urah od 10. do 13 in od 16. do 19. ure, ob praznikih pa od 10. do 13. ure.

Tudi Čuk in Mermolja na »ponedeljku s poezijo«

Drugo doživetje »Ponedeljka s poezijo« bo 6. aprila ob 20.30 v gostilni El Gaucho v Drevoredu XX. septembra št. 59.

Prireditev se torej premika in išče gostoljubja v novem neformalnem okolju, na njej pa se bodo predstavili drugi pesniški ustvarjalci, ki bodo tako pristopili k družini iz prejšnjega ponedeljkovega srečanja. Prvi krog večerov je namreč posvečen inventarizaciji literarnih energij v našem mestu, ob tem pa želi povezati umetnike med sabo, da bi tako našli oblike sodelovanja in uveljavljanja svojega dela. To bo spodbudno učinkovalo tako na poezijo kot na kulturno počutje mesta.

Že prvi ponedeljek so pesniška sporočila zvenela v mnogoglasju, saj sta ob italijanskih in slovenskih avtorjih nastopila še španski in argentinski pesnik. Tako se bo tudi ob zdajšnjih priložnostih izkazalo živahno križpotje kulturnih in narodnostnih fiziognomij iz Trsta.

Od slovenskih pesnikov se bosta predstavila Ace Mermolja in Marij Čuk, od italijanskih Tržačanov Claudio Grisancich in Franco Ferrante, iz Pordenona Gianni Di Fusco (ki za založbo Forum pripravlja antologijo pesništva naše dežele) in American Christopher Millis.

V soboto in nedeljo spet odprta meja pri Botaču

Občina Dolina in občina Sežana sporočata, da bo v soboto in nedeljo, 11. in 12. aprila 1987, med 9. in 18. uro, prost prehod državne meje pri Botaču na območju Glinščica - Beka in obratno.

Kot običajno priporočamo obiskovalcem odprte meje, naj imajo pri sebi veljavni osebni dokument in čim manj izletniške opreme.

V soboto dopoldan so pobudniki odprte meje povabili na tradicionalno srečanje in prijateljski sprehod predstavnike družbenega življenja in oblasti iz dežele FJK in Slovenije.

Prisotni bodo tudi številni učenci šol iz občin Dolina in Sežana ter drugih obmejnih občin.

V gledališču Prešeren bo odprta dokumentarna razstava o načrtih Parka doline Glinščice in o Konvenciji o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine za Škocijske jame.

Prijetna novost letošnje odprte meje bo v nedeljo ob 15. uri v Botaču, ko bosta igrala pihalni orkester Breg iz Doline in Godba iz Ricmanj.

V petek na predvečer odprte meje bo v Sežani skupni sestanek predsedstva skupščine občine Sežana in dolinskega občinskega odbora, ob prisotnosti načelnikov svetovalskih skupin iz občine Dolina.

Tiskovna konferenca novega predsednika Marchia Prihodnost tržaškega sejma v skupnem delu in solidarnosti

Z velikim zaupanjem v možnosti re-lansiranja tržaške sejemске dejavnosti in z neprikrito polemično noto do tistih, ki v našem mestu raje vsevprek kritizirajo kot pa primejo za delo, se je včeraj tisku in torej javnosti predstavil novoimenovani predsednik Velessejemske ustanove, profesor Gianni Marchio. Če je v navadi, da se ob menjavi na krmilu kake ustanove novo vodstvo distancira od predhodnih, namerava Marchio to storiti v odnosu do neljubih polemik, ki jih je sprožilo skoraj enoletno čakanje na imenovanje novega predsednika. Te distance pa ne namerava sprejeti v odnosu do opravljene dela, na osnovi katerega podoba, vloga in funkcije Tržaškega sejma niso bile nikdar v dvomu. »Ne bo torej potrebno začeti znova,« je poudaril Marchio, »saj je izvršni odbor ustanove posvečal nenehno pozornost oblikovanju takih programov, ki bodo odsevali tržaško ekonomsko bit in ji pomagali iz krize zadnjih let.« Toda, ustanova je brez finančnih sredstev, ki bi bila potrebna za nujno uresničitev sodobnega programa specializacije v razmerah vse ostreje konkurence, žal ne samo v širšem, pač pa tudi v dežel-nem okviru.

Programske usmeritve bodo po eni strani šle v smer iskanja novih razvojnih možnosti in zamisli, po drugi pa v utrjevanje in razširjanje tradicionalnih tržaških sejemskih manifestacij. Prva med njimi je mednarodni vzorčni sejem, ki naj bi ga v okviru možnosti ekonomsko okrepili in razširili, sledijo pa prireditve, kot so "Spazio 4", Mo-

torshow, Mednarodni dnevi off-shore in Transadria. Znova se jim bosta morali pridružiti tudi Nauticamp in Salon tretje življenjske dobe. S tem programom je seveda tesno povezana nujnost pridobitve potrebnih finančnih sredstev, s katerimi bi se lahko lotili tudi že dolgo načrtovane preno-ve razstavišča pod Montebellom, še zlasti njegovih upravnih prostorov. »Toda, če hočemo z zaupanjem gledati v prihodnost,« je opozoril Marchio, »menim, da moramo delati skupaj, v največji solidarnosti, in tako odpraviti nezdravo nagnjenost k samouničujoči kritiki in k pretiranemu protagonizmu. Ne smemo dovoliti, da bi v tem mestu še enkrat, tako kot že ničlikokrat, zmagal izrek "nemo proffeta in patria".«

Koledar letošnjih sejemskih prireditev je žal še revnejši od preteklih, saj sta bila odpovedana tako Nauticamp kot Salon za tretjo življenjsko dobo. Pač pa se bo že jutri na Reki začela potujoča 6. mednarodna razstava in posvet o severnojadranski prometni poti, ki jo izmenično prirejajo na Hrvaškem, v Sloveniji ali v Trstu. Od 10. do 14. aprila bo pod Montebellom 7. Motorshow, od 17. do 29. junija pa 39. mednarodni vzorčni sejem s specializiranimi manifestacijami na področju lesa, kave, turizma in obrti. V zgodnji jeseni, od 28. septembra do 1. oktobra, bo 3. razstava o morju oziroma mednarodni dnevi off-shor, letošnji program pa bo sklenil 4. salon raziskovanja in tehnologije "Spazio 4".

Za namestitev 900 ljudi na Občini bo treba čakati še nekaj mesecev

Namestitev okrog 900 ljudi v staleže tržaške občinske uprave še ne bi rešila resnega vprašanja brezposelnosti, zlasti mladinske, v našem mestu in pokrajini, a bi pomenila vsaj prvi korak k odpravi te hude družbene tegobe, hkrati pa bi bila znamenje preokreta v doslej brezbriznem obnašanju krajevnih upraviteljev. O tem so soglašali vsi govorniki, ki so nastopili na pred-sinočni javni razpravi, ki jo je priredilo Kršćansko združenje italijanskih delavcev (ACLI) v dvorani Državne ustanove za poklicno izpopolnjevanje (ENAI) v Istrski ulici.

Pred, žal, maloštevilno publiko mladih so o žgočem vprašanju 12.000 evidentiranih brezposelnih v tržaški pokrajini, med katerimi je večina mladih, ki iščejo prvo zaposlitev, spregovorili predstavniki Zveze za delo, pričlanjene k mladinski federaciji KPI Galante in Gibanja za prvo zaposlitev Zocchijeva, ter zastopniki sindikalnih organizacij CGIL Treu, CISL Sodani in UIL Gasivoda.

Vsi so poudarili, da izboljšanje proizvodnega razvoja ne gre vstric z večanjem zaposlitve, ampak nasprotno tehnologija odjeda delovna mesta, ker politična oblast ne vodi pravilne politike zaposlovanja. Glede možnosti zaposlovanja pri tržaški Občini pa so ugotovili, da je sicer v začetku lanskega leta bilo v staležu prostih 849 mest, katerim je treba pristeti še kakih 60 za v tem času upokojene, toda teh mest ni mogoče zasedi takoj. Po krivdi občinskih upraviteljev so namreč šele lani začeli izvajati delovno pogodbo iz leta 1983, zaradi česar je treba sedaj najprej urediti staleže zaposlenemu

osebju, šele nato bi lahko razpisali natečaje za namestitev novih uslužbencev.

Treba bo torej čakati še vsaj nekaj mesecev, je bilo mnenje sindikalistov, seveda če bodo sedanji občinski upravitelji pokazali dovolj politične volje, da ta povezava vprašanja rešujejo s potrebno nujnostjo.

**SLOVENSKI KLUB
V TRSTU**
Ulica
sv. Frančiška 20/II
vabi

v torek, 7. t. m., ob 20.30 na redni tokov večer.

Dr. Milica Kacin - Wohinz
bo, ob navzočnosti avtorja, predstavila knjigo

Janka Prunka
**SLOVENSKI
NARODNI PROGRAMI
1848 - 1945**

Istega dne lahko prisluhnete razgovoru z avtorjem, ki ga bo oddajala postaja Radio Trst A.

**GOSPODARSKO DRUŠTVO
NA KONTOVELU**

vabi

člane na

87. REDNI OBČNI ZBOR

v soboto, 11. t. m., ob 20. v prvem in ob 21. uri v drugem sklicanju.

V društvenih prostorih.

razna obvestila

V nedeljo, 12. t. m., organizira PD Vipava pohod po poteh nanoške bitke. S trga v Vipavi bomo proti Abramovim na Nanos krenili ob 9. uri; tu bodo poleg žigov in značk na voljo tudi čaj in razglednice.

Slovenska zamejska skavtska organizacija prireja danes, 5. t. m., velikonočno duhovno obnovo za vejo IZVOD, ki bo v prostorih šolskih sester pri Sv. Ivanu - Ul. delle Docce 3. Začetek ob 9. uri, zaključek pa predviden za 15. uro.

Društvo naravoslovcev in tehnikov TONE PENKO prireja v petek, 10. t. m., ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20, večer posvečen problemom kislega dežja. Predavanju, ki ga je pripravil profesor Tartarotti iz Univerze v Bernu bo sledil oris stanja v Sloveniji, ki ga bo prikazal dr. Batič iz Ljubljane.

Slavistično društvo - Trst sporoča, da bo 1. seja novega odbora v torek, 7. t. m., ob 18. uri v sejni dvorani na sedežu ZSKD v Trstu.

V Peterlinovi dvorani v Trstu - Ul. Donizetti 3 - bo jutri, 6. t. m., ob 20.30 svečanost ob podelitvi nagrade iz sklada Dušana Černeta. Letos prejme nagrado Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice.

ZŠDI obvešča, da v torek, 7. t. m., odpade plavalni tečaj v Lipici.

Zadruga Lonjer - Katinara sklicuje v soboto, 11. t. m., ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju, v društvenih prostorih v Lonjerju REDNI OBČNI ZBOR.

šolske vesti

Ravnateljstvo DTTZ Žiga Zois sporoča, da bodo roditeljski sestanki za starše dijakov oddelka za knjigovodje na glavnem sedežu - Vrdelska cesta 13/2 - po naslednjem razporedu:

sreda, 8. t. m., ob 17. uri 1. A, 1. B in 1. C razred; ob 18.30 2. A, 2. B in 2. C razred četrtek, 9. t. m., ob 17. uri 3. A, 3. B in 3. C razred; ob 18. uri 4. A, 4. B, 5. A in 5. B.

izleti

KD Rovte-Kolonkovec priredi dvodnevni izlet 19. in 20. aprila v ROVINJ. Vpisovanja v Ul. Monte Sernio 27 ob sobotah od 8. do 10. ure ali tel. 827528 ob uri kosila.

Združenje Union s smučarskim klubom prireja naslednje izlete:
— zadnja nedelja na snegu, 12. t. m. v Sesto - Moso - monte Elmo, tudi za nesmučarje v S. Candido.
— za Veliko noč 19. - 20. aprila v kočno na Zoncolanu. Cena 52.000 lir - prevoz in polni penzion.

Informacije in vpisovanje v Ul. Valdirivo 30 - II. nad., vsak dan (razen sobote) od 17. do 19. ure. Tel. 61011.

5. 4. 1975 5. 4. 1987
Ob 12. obletnici smrti nenadomes-tljivega

Silvestra Grgiča

se ga z ljubeznijo spominjajo
SVOJCI
Padriče, Izola, 5. aprila 1987

Daleč od svojega rodnega Trsta je v 81. letu starosti umrl

Josip Leben

(PEPI)

Žalostno vest sporočajo: žena Pina, sinova Mike in Alex, hčeri Nora in Marta z družinami ter družine Štavar in Udovič.

Ciudad de Mexico, Trst, Ljubljana, 5. aprila 1987

† Zapustil nas je naš dragi oče, tast in nono

Josip Grgič

(PEPI)

Pogreb bo jutri, 6. t. m., ob 11.30 iz mrtvašnice glavne bolnišnice v padriško cerkev.

Žalostno vest sporočajo: sin Lucijan z ženo Mirando, vnuki Gianfranco, Paola in Martina ter drugo sorodstvo.

Padriče, 5. aprila 1987

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega dragega

Mirka Miliča

se iz srca zahvaljujemo vsem, ki so nam bili ob strani v tako težkem trenutku. Posebna zahvala g. župniku Slejku ter vsem, ki so dragega pokojnika pospremili na zadnji poti.

SVOJCI

Prosek, 5. aprila 1987

ZAHVALA

Ob izgubi drage

**Teodore Pangerc
vd. Mahnič**

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali v tako težkem trenutku.

SVOJCI

Dolina, Milje, Trst, 5. aprila 1987

ZAHVALA

Ob izgubi dragega

Nataleja De Giorgija

(NINOTA)

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

Posebna zahvala g. župniku.

SVOJCI

Padriče, 5. aprila 1987

6. 4. 1983 6. 4. 1987
4 leta so minila, odkar si nas zapustil

Peter

V naših srcih boš vedno živ. Z žalostjo se te spominjajo mama, papa, Vasilij, Sandy in vsi, ki so te imeli radi.

Barkovlje, Prosek, Beograd, 5. aprila 1987

6. 4. 1983 6. 4. 1987
Ob 4. obletnici smrti

Petra Michelija

se ga spominja
Aristide z družino.
Trst, 5. aprila 1987

Na sovjetski ladji, zasidrani ob 7. pomolu

V dvojnem dnu kontejnerja našli za dobro milijardo lir hašiša

Tržaška finančna straža je včeraj opravila še en podvig, ki bo brez dvoma prekrizal načrte široko razpredeni mreži prekupčevalcev mamil. Po dolgotrajnih in vztrajnih preiskavah in poizvedovanjih je namreč zaplenila 400 kg hašiša, katerega vrednost presega milijardo lir, s prodajanjem na drobno pa bi zlikovci iztržili dobre tri milijarde. Gre namreč za mamilo prvovrstne kakovosti.

Kot je povedal poveljnik davčne policije Gervasi, so finančni stražniki in posebni oddelki policije že pred časom prišli na sled mednarodni organizaciji razpečevalcev mamil, ki so hašiš nabavljali skoraj izključno v Libanonu. S pomočjo ladijskih kontejnerjev, opremljenih s spretno izdelanim dvojnimi dnovi, je mamilo prihajalo v jadranska pristanišča. Tako se je v petek pri 7. pomolu tržaškega pristanišča zasidrila sovjetska tovorna ladja »General Gorbatov«, ki je priplula iz Bejruta in ki jo je policija nadzorovala že od dne, ko je odplula proti Jadranskemu morju. Prav dejstvo, da sovjetska ladja prihaja iz Bejruta, je finančnim stražnikom vzbudilo sum, da je na njej skrito nezakonito blago. Po natančnem pregledu plovila in njegovega tovora so finančniki naleteli na dvojni dno enega od kontejnerjev, v katerem so bile med drugim blagom tudi cenene preproge evropske izdelave. Za ladjo, ki prihaja z Bližnjega Vzhoda, je namreč to neobičajen to-

vor, ki je sum že povečal. Po nadaljnem pregledovanju kontejnerja so finančniki našli hašiš, in sicer 774 hlebov, spravljenih v posebno embalažo, označeno s podobno črnega petelina, ki je verjetno zaščitni znak dobavitelja.

Zaenkrat policija še ni odredila nobene aretacije, preiskava pa se bo še nadaljevala, saj bo treba sedaj izslediti organizacijo, ki zalaga italijanski trg s tem mamilom. Prav gotovo gre za spretno organizirano

skupino, ki sodeluje z mednarodnimi kriminalci. Že dejstvo, da je bil hašiš spretno zapakiran, saj je njegov tipični vonj težko prekriti, pričča, da gre to pot za res specializirane osebe. V preteklih mesecih pa so finančni stražniki iz drugih italijanskih pristanišč že zaplenili večje količine hašiša, ki je prav tako prihajal iz Libanona, skrit v dvojnih steh ladijskih kontejnerjev.

Na sliki: finančni stražniki pregledujejo ogromno količino hašiša.

Pri Gropadi in na Opčinah izsledili skupino 39 kitajskih državljanov

Kitajci ilegalno čez mejo

Organi mejne policije so v prejšnjih dneh izsledili skupino 39 kitajskih državljanov, ki so ilegalno prestopili mejo, onesposobili pa so tudi tolp, ki je organizirala njihov protizakonit prihod v Italijo.

Agenti obmejne policije in urada za tuje pri tržaški kvesturi so pred dobrim tednom zasumili, da ima večje število italijanskih in nizozemskih državljanov kitajskega rodu, ki so se iz Italije podali v Jugoslavijo, nekaj za bregom. Bili so to večinoma upravitelji ali zaposleni v kitajskih restavracijah v Italiji in na Nizozemskem. Preiskava je nato dokazala, da so bili nekateri namenjeni v Ljubljano, drugi pa v

Beograd, kjer je v tistih dneh pristalo letalo s približno stotino kitajskih državljanov iz pokrajine Zhejiang.

Italijanski in "nizozemski" Kitajci so očitno poskrbeli za potovanje rojakov v Jugoslavijo in nato v Italijo in na Nizozemsko, da bi jih v teh dveh državah zaposlili na črno v kitajskih restavracijah. Nekaterim kitajskim državljanom so priskrbeli ponarejene nizozemske potne liste (tak je bil primer 36-letnega Nana Jina Ronra in 37-letne Cai Ronghmei, ki so ju izsledili na openski železniški postaji), druge so napolnili ilegalno čez mejo pri Gropadi in Padričah. Prav tu so jih organi pregoni največ zasačili.

V policijske roke so padli tudi nekateri organizatorji tega množičnega kitajskega preseljevanja. Agenti so aretirali 25-letnega Chena Lina Yuna, ki je zaposlen kot kuhar v neki rimski kitajski restavraciji. Le-ta naj bi v Ljubljani poskrbel za prevoz prtljage kitajskih ilegalcev v Rim. Poleg njega so prijavili sodstvu še 49-letnega italijanskega državljana kitajskega porekla Franca Salvatoreja Wanga Kinga, ki stanuje v Milanu, 34-letno Tou Chen Chu Chun, ki živi v Turinu, in 33-letnega nizozemskega državljana kitajskega porekla Shena Kuana Poja, ki je obtožen, da je Kitajcem preskrbel ponarejene potne liste. Med drugimi so bili v zadevo vpleteni še Wang Guo Shu in kitajski državljanke Hu Shoutan in Hu Shou Li.

Preiskovalci menijo, da so kitajski državljan poskusili prestopiti italijansko-jugoslovansko mejo tudi v drugih krajih (na primer pri Gorici in pri Trbižu). Obenem so mnenja, da je ekspedicijo organizirala "kitajska mafija" z očitnim namenom, da bi priskrbela poceni delovno silo številnim kitajskim restavracijam v zahodni Evropi.

Nevarno prehitavanje v predoru

Prepovedano prehitavanje je bilo vzrok sinočnje nesreče v predoru pod Montebellom. Med vožnjo v smeri proti Ul. Flavia je 19-letni Massimiliano Godina iz Ul. Soncini 120 začel s svojim motornim kolesom aprilia 50 prehitovati kolono avtomobilov: takrat je iz nasprotne smeri na vespi privozil 22-letni Fabio Krevatini iz Ul. Rossi 21. Aprila je močno treščila v vespo, oba voznika pa sta bila v nesreči poškodovana. Godina si je zlomil levo stegnenico in se odrgnil po udih, zaradi česar se bo moral zdraviti dva meseca, Krevatini pa se je udaril v levo ramo, se ranil po obrazu in po nogah. Okreval bo v 15 dneh. Oba so z rešilcem Rdečega križa prepeljali v katinarsko bolnišnico.

GLASBENA MATICA
SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
Gostovanje Opere SNG Maribor
ANTON FOERSTER

Gorenjski slavček

Dirigent STANE JURGEČ

Danes, 5. aprila, ob 16. uri.

Prodaja vstopnic od 10. do 14. ter od 17. do 20. ure pri blagajni Kulturnega doma (tel.: 734265).

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV
ZVEZA PEVSKIH ZBOROV PRIMORSKE

V sodelovanju z
DRUŠTVOM SLOVENCEV MILJSKE OBČINE

PRIMORSKA POJE

Danes, 5. aprila, ob 17. uri v Ljudskem domu pri Korošcih

Ženski zbor KOLEKTOR - Idrija
TOLMINSKI OKTET - Tolmin
Mešani zbor SKALA - Gropada
Moški zbor VASILIJ MIRK - Prosek-Kontovel
Moški zbor JANKO PREMRL-VOJKO - Dvori nad Izolo

ODBOR ZA DORAŠČAJOČO MLADINO
pri Slovenski kulturno-gospodarski zvezi in
dijaška domova S. KOSOVEL - Trst
ter S. GREGORČIČ - Gorica

prirejajo letovanja za otroke in mladino:

- na Tatrah od 22. 6. do 4. 7. in od 6. 7. do 18. 7. za otroke od 6. do 11. leta starosti;
- v Tolminu od 29. 6. do 15. 7. od 10. do 17. leta;
- pri morju od 13. 7. do 25. 7. za otroke od 9. do 14. leta.

Informacije in vpisovanje do 30. t. m. na sedežih SKGZ v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20/III, tel. 744249) in v Gorici (Ul. Malta 2, tel. 84644) od ponedeljka do petka, od 9. do 12. ure.

razstave

V umetnostni galeriji Cartesius razstavljasvoja dela slikar MARINO SORMANI.

V umetnostni galeriji Malcanton je na ogled razstava slikarjev HUGA in ROSWITHE WULTZ.

gledališča

SSG
Slovensko stalno gledališče gostuje jutri, 6. t. m., ob 19.30 in v torek, 7. t. m., ob 12. uri in 19.30 v Novem mestu s predstavo A. Millerja SMRT TRGOVSKEGA POTNIKA.

ROSSETTI
Danes ob 16. uri bo Stalno gledališče Furlanije-Juljske krajine ponovilo Pirandellovo delo NOCOJ BOMO IMPROVIZIRALI. Režija G. Patroni Griffi. V abonmaju odrezek št. 9. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

VERDI
V torek ob 20. uri (red E) bo na sporedu sedma predstava de Banfieldove opere LJUBEŽENSKA PISMA LORDA BYRONA (dirigent Spiros Argiris, režija Gianfranco Ventura) in IL CARILLON MAGICO (dirigent Luciano Rosada).

kino

ARISTON - 16.30, 22.00 *Il mattino dopo*, krim., ZDA 1986, 130; r. Sidney Lumet; i. Jane Fonda, Jeff Bridges.

EXCELSIOR I - 15.30, 22.15 *Ultimo tango a Parigi*, dram., Fr.-It. 1973, 129; r. Bernardo Bertolucci; i. Marlon Brando, Marie Schneider, □□

EXCELSIOR II - 15.45, 21.45 *Via Montemartino*, dram., it. 1986, 103; r. Carlo Vanzina; i. Carol Alt, Renee Simonson.

GRATTACIELO - 16.00, 22.15 *Platoon*, vojni, ZDA 1986, 115; r. Oliver Stone; i. Tom Berenger, Villem Dafoe.

NAZIONALE I - 10.00 in 11.30 *Il racconto della giungla*, ris., Walt Disney; 15.20, 22.00 *Caramelle da uno sconosciuto*, kom., ZDA, 1987; r. Franco Ferrini; i. Barbara de Rossi, Marina Suma, □

NAZIONALE II - 16.00, 22.00 *Manhunter frammenti di un omicidio*, ZDA, 1987, r. Michael Mann, i. William Peterson, Kim Gries.

NAZIONALE III - 16.00, 22.00 *L'inchiesta*, it., 1987, 120; r. Damiano Damiani; i. Keith Carradine in Harwey Keitel.

FENICE - 15.30, 22.15, *Nessuna pietà*, dram., ZDA 1986, 107; r. Richard Pearce; i. Kim Basinger, Richard Gere.

MIGNON - 16.00, 22.15 *Figli di un dio minore*, dram., ZDA 1986, 120; r. Randa Haines; i. William Hurt, Marlee Matlin.

EDEN - 15.30, 22.00 *Vanessa made in Manhattan*, porn., □□

CAPITOL - 16.15, 22.00 *Crocodile Dundee*, kom., Avstral., 1986, 102; r. Peter Fairman; i. Paul Hogan, Linda Kozlowsky.

ALCIONE - Zaprt zaradi popravil.
LUMIERE FICE - 10.00 in 11.30 *La bella addormentata nel bosco*, ris., Walt Disney; 16.30, 22.00 *Daunbailò*, kom., ZDA 1986, r. Jim Jarmush; i. Roberto Benigni, Sean Penn.

VITTORIO VENETO - 15.30, 22.10 *Noi uomini duri*, kom., It. 1987, 100; r. Maurizio Ponzi; i. Renato Pozzetto, Enrico Montesano.

RADIO - 15.30, 21.30 *Ursula la roulette del piacere*, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

PATRICK SUSKIND

KONTRABAS

Režija: ŽARKO PETAN
Igra ANTON PETJE

V sredo, 8. t. m., ob 20.30 RED D - mladinski v sredo v četrtek, 9. t. m., ob 20.30 RED E - mladinski v četrtek v petek, 10. t. m., ob 20.30 RED A - premierski v soboto, 11. t. m., ob 20.30 RED B - prva sobota v nedeljo, 12. t. m., ob 16. uri RED C - prva nedelja

KMEČKA IN OBRтна HRANILNICA
IN POSOJILNICA
V NABREŽINI

TRŽAŠKA KNJIGARNA
HRANILNICA IN POSOJILNICA NA OPČINAH
KOSOŽELOVA KNJIŽNICA
vabijo na predstavitev ponatisa knjige

VEKOSLAVA ŠPANGERJA

Bazoviški spomenik - Pričevanje -

Uvodna beseda prof. BORIS PAHOR.

Vabljeni!

SV. IVAN - PODLONJER
SLOVENSKI KULTURNI DRUŠTVI
S. ŠKAMPERLE IN UNION
organizirata

HARMONIKARSKJE TEČAJE

Začetniške in izpopolnjevalne

Pouk bo ob sredah v popoldanskih ali večernih urah (vsaka lekcija traja dve uri). Tako otroke kot odrasle bo poučeval učitelj ZORAN LUPINC.

Mesečni prispevek - za otroke 15.000 lir, za odrasle 25.000 lir
Informacije po telefonu vsak dan, razen v soboto, po 20. uri na št. 732858.

Kdor nima harmonike, jo lahko dobi pri društvu.

Potovalni urad AURORA

vabi na naslednje izlete in potovanja:

- od 19. do 28. aprila - SINGAPUR in MALEZIJA. Cena 1.590.000 lir;
- od 25. aprila do 1. maja - KRIŽARJENJE z m/1 ISTRA. Cena od 580.000 lir dalje;
- od 15. do 17. maja - otok RAB. Cena 125.000 lir;
- od 15. do 17. maja - na MALI LOŠINJ. Cena 125.000 lir;
- od 16. do 17. maja - otok KRK. Cena 79.000 lir;
- od 22. do 24. maja - otok PAG in ZADAR. Cena 149.000 lir;
- od 23. do 24. maja - PLITVIČKA JEZERA (poroka pod slapom). Cena 137.000 lir;
- od 19. do 26. junija - DANSKA, ŠVEDSKA, NORVEŠKA. Cena 1.550.000 lir;
- od 19. do 27. junija - MOSKVA in LENINGRAD. Cena 935.000 lir.

Informacije in vpisovanje pri potovalne uradu AURORA
Ul. Milano 20, tel. 60261.

včeraj-danes

pooblaščen, morje skoraj mirno, temperatura morja 7,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Linda Vasques, Caterina Pellizzer, Matteo Zolia, Daniela Federico, Matteo Angeloni, Marco Cossutta, Nicola Trentini.

UMRLI SO: 80-letni Attilio Pellegrini, 66-letni Bruno Furlani, 70-letna Ritta Carbonata vd. Apostoli, 91-letna Teresa Volponi, 88-letna Angela Iseppi, 93-letna Giorgia Bonifacio, 84-letna Amalia Tirreni, 90-letni Silvio Bertoli, 82-letni Silvestro Urciuoli, 81-letna Francesca Taurisano, 86-letni Giuseppe Scignani, 77-

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Nedelja, 5. aprila 1987

Dnevna služba - od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30
Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Lungomare Venezia 3 (Milje).

Dnevna služba - tudi od 13.00 do 16.00
Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, Lungomare Venezia 3 (Milje).

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Lungomare Venezia 3 (Milje).

NABREŽINA (tel. 200466), BOLJUNEC (tel. 228124) - od 8.30 do 13.00. Od 13.00 dalje samo po telefonu za najnujnejše primere.

LOTERIJA

BARI	25	59	40	27	75
CAGLIARI	63	61	7	89	52
FIRENCE	52	84	38	48	17
GENOVA	8	86	14	36	41
MILAN	86	44	56	55	52
NEAPELJ	49	2	51	41	53
PALERMO	51	31	58	30	9
RIM	84	82	17	8	88
TURIN	12	18	23	2	64
BENETKE	65	41	63	87	79

ENALOTTO

1 2 X	1 2 X	X 2 1	2 1 2
12	28.265.000 lir		
11	841.000 lir		
10	84.000 lir		

čestitke

Jutri bo praznoval 15. rojstni dan naš MARKO. Še mnoga zdrava in srečna leta med nami mu želijo mama, tata in brat David.

Je dolgo naš

IGOR
v zboru iskal,
nazadnje si tujo
je pevko izbral.
Pa nič ne del!
Le da vesela bi
skupaj zdaj pela.

Pevski zbor M. Pertot
SKD Barkovlje

Včeraj sta se poročila

IGOR in MARJETICA

Iskreno jima čestitajo

delovni kolegi

Na tržaški fakulteti za tuje jezike in književnosti je

MAJA LAPORNIK

diplomirala z odliko in pohvalo.
Prijatelji ji iz vsega srca čestitajo.

Na tržaški Univerzi je z odliko diplomirala

MAJA LAPORNIK

Iskreno ji čestita

mladinska sekcija
Slovenske skupnosti

Na leposlovni fakulteti je z odliko diplomiral naš zvesti pevec

ADRIJAN PAHOR

Novemu doktorju iskreno čestitata mešani in moški pevski zbor Novega sv. Antona. Čestitkam se pridružujejo prijatelji.

mali oglasi

V ROJANU prodam stanovanje samo prvatnikom: kuhinja, dnevna soba, spalna soba, sobica in kopalnica, 2 balkona, centralna kurjava in klet. Tel. 723671 ali 417814.

OSMICO je odprl Lovrenc Žerjul v Lonjru. Toči belo in črno vino.

GOSTILNA išče kuharsko pomočnico. Delovne ure po dogovoru. Pismene ponudbe poslati na Oglasi oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro »Kuharska pomočnica«.

IŠCEM kuharico. Pismene ponudbe poslati na Oglasi oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro »Kras«.

ČASOPIS Primorske novice išče honorarnega sodelavca/ko za zbiranje reklamnih oglasov na področju tržaške in goriške pokrajine. Pisati na Oglasi oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, pod šifro »Novice«.

PRODAM dirkalno kolo PINARELLO model montello SLX, rabljeno 3 mesece. Tel. od 13.30 do 14.30 ali v večernih urah na št. 0481/30890.

OSMICO je odprl Alojz Milič - Repen 49.

V BORŠTU je odprl osmico Ljubomir Petar.

V RICMANJIH sta brata Krašovec odprla osmico. Točila belo in črno vino.

URADNICA import-export z znanjem srbohrvaščine in angleščine išče zaposlitev. Tel. 818067.

KOCIJAN LADI - Dolina 147 je odprl osmico. Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl Boris Živec v Koludrovci. Toči belo vino in teran.

VESPO 125 ET3 v dobrem stanju, 9.000 km, prodam po ugodni ceni. Tel. 910835 v večernih urah.

PRODAM Renault 5 Alpine letnik 1980. Tel. od 12. do 13. ure na št. 229489.

ZAKONSKI PAR do 42 let, brez otrok, dobi zaposlitev oskrbnika in gospodinjice v bogati hiši v Napoliju. Ponudbe na ADIT, Kardeljeva 8/II, Ljubljana.

CENTRO DEL COLLEZIONISMO - Trst, Ul. Piccolomini 3, tel. 040/762488

komisjska prodaja zbirateljskih predmetov na dražbah ali neposredno. Na razpolago smq vam za najugodnejši plasma posameznih predmetov ali celih zbirk: razglednic, kovancev, stare korespondence, najrazličnejših starinskih predmetov itd.

ČUDOVITE POMLADANSKE BARVE za tvoj obraz so pripravile velike kozmetične firme SHISEIDO, HANORAH, COLLISTAR. Parfumerija Kozmetika 90 - Opčine.

BONBONIERE za vse svečane priložnosti: trgovina VIVIANA - Opčine, Narodna Ul. 44/b.

UNIVERZITETNI ŠTUDENT nudi lekcije iz knjigovodstva in trgovinstva. Tel. 416150.

PRODAM obleko za standardne plese. Velikost primerna za deklico 12. - 13. let. Tel. 231864.

NA PROSEKU iščem v najem majhno stanovanje ali dve sobi z uporabo stranišča za urad. Tel. 229476 v večernih urah.

IŠCEM v najem majhno stanovanje v mestu ali na deželi. Tel. 228390.

RIVIERA 224426 prodaja zazidljivo zemljišče na Opčinah. Informacije v uradnih agencijah v Grižanu - Ul. Junker 22.

TRST Ul. Mazzini 51 ☎733-361

Nova trgovina čevljev »SONJA«

Prosek 6

NOVI MODELI ZA POMLAD - POLETJE 87

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1	
9.00	Risanka: Biskitts
10.00	Kmetijska oddaja: Linea verde (1.del)
11.00	Maša
11.55	Nabožna rubrika
12.15	Linea verde (2. del)
13.00	Dnevnik - TG L'una
13.30	Dnevnik
13.55	Kviz: Toto-TV
14.00	Variete: Domenica... in
14.30	Športne vesti
15.50	Športne vesti
16.50	Športne vesti
17.50	Italijansko nogometno prvenstvo B lige
18.20	Športne vesti: 90. minuta
19.50	Vremenska napoved
20.00	Dnevnik
20.30	Nadaljevanka: La piovra 3 (Ennio de Concini, r. Luigi Perelli, i. Michele Placido, Giuliana De Sio, 1. od štirih delov)
22.20	Športna nedelja
00.10	Dnevnik
00.15	Šport: hokej na ledu Italija-Poljska, svetovno prvenstvo (prenos iz Canazeija)

RAI 2	
9.00	Otroška oddaja: Buongiorno domenica
10.15	Nanizanka: La mia terra tra i boschi
10.35	Filmska matineja: La donna di platino (kom., ZDA 1931, r. Frank R. Capra, i. Robert Williams, Loretta Young)
12.00	Informativna oddaja: Orpheus - Cloveška čustva
13.00	Dnevnik ob trinajstih
13.30	Glasbena oddaja: Piccoli fans
15.40	Športna oddaja: Studio & Stadio - avtomobilizem in gimnastika (prenos iz Rima in Prata)
16.40	Variete: Chi tiriamo in ballo
18.40	Športna oddaja: Gol Flash
18.50	It. nogometno prvenstvo A lige
19.40	Vremenska napoved
19.45	Dnevnik
20.00	Športna oddaja: Domenica sprint
20.30	Nanizanka: L'ispettore Derrick
21.40	Informat. oddaja: Aboccaperta
22.45	Dnevnik
23.00	Oddaja o protestantizmu
23.25	Informativna oddaja: Obnova muzejev (1. del)

RAI 3	
11.50	Glasbena oddaja: Dadaumpa - S Claudiom Baglionijem
12.00	Informativna oddaja: Dežela in njena glasba - Brazilija
13.10	Glasbena oddaja: Dancemania
14.10	Zabavna odd.: Orecchiocchio - Talk Talk - King
14.30	Športni prenosi: tenis (iz Milana), kolesarstvo (iz Belgije)
17.30	Filmske novosti
17.40	Film: Quattro persone spaventate (kom., ZDA 1934, r. Cecil B. De Mille, i. Claudette Colbert, Herbert Marshall, Mary Boland)
19.00	Dnevnik
19.25	Deželni šport
19.50	Glasbena oddaja: Maledetto rock - trideset let italijanske glasbe (3. del)
20.30	Športna oddaja: Domenica gol
21.30	Dnevnik
21.35	Izobraževalna oddaja: Zgodovinski videclip
22.15	Nogometno prvenstvo A lige
23.00	Dnevnik
23.20	Glasbena oddaja: Jazz Club - Roberto Gatto Group

RTV Ljubljana	
9.35	Poročila
9.40	Otroška matineja: Živ žav, 10.35 Lutke in lutki
10.40	Nanizanka: Fračji dol (8. del)
11.05	O reviji Primorska poje
11.35	Na zvezi (pon.)
12.00	Kmetijska oddaja
13.00	Poročila
14.10	Nadaljevanka: Malu (10. del)
15.00	Film: Barakuda (pust., ZDA 1945, r. Frank Borzage, i. Paul Henreid, Maureen O'Hara)
16.40	Poročila
16.45	Slovenci v zamejstvu: Silvij Kobal ob 40-letnici dela v SSG
17.15	Rokomet: Dinos Slovan - CSKA
18.30	Sovjetski kratki film: Šport za nešportnike
18.45	Risanka
19.00	Danes: Kino. Turistični nagelj - neža
19.26	Vreme in dnevnik
20.05	Nadaljevanka: Potovanje v Vučjak (Križča-Stivičič, 10. del)
21.00	Mladinska oddaja: Ex Libris
22.05	Športni pregled
22.50	Poročila

TV Koper	
14.00	Športni pregled
19.30	Nad.: Primož Trubar (1. del)
20.30	Politični tednik: Sedemdni
21.00	Nadaljevanka: Vita e morte di Penelope (4. del)
22.00	Nan.: Il brivido dell'imprevisto
22.30	Nanizanka: I grandi registi
23.30	Rubrika: Tišina, sanjamo (2. del)

Giuliana de Sio in Michele Placido La piovra 3 - noč ob 20.30 na RAI 3

CANALE 5	
8.30	Nanizanka: La grande vallata
9.15	Nabožna oddaja
10.10	Nanizanka: Mary Benjamin - Il ritorno
10.50	Nanizanka: Alice
11.50	Informativna oddaja: Punto 7
12.55	Glasbena oddaja: Superclassifica show
14.00	Zabavna oddaja: Buona domenica
14.05	Film: Il moralista (kom., It. 1959, r. Giorgio Bianchi, i. Alberto Sordi)
17.00	Sodna rubrika: Forum
17.30	Zabavna oddaja: Buona domenica - V studiu
18.00	Nanizanka: Orazio
20.30	Film: Nord e Sud II (zgod., ZDA 1977, r. Kevin Connor, i. Patrick Swayze, James Read, 5. del)
22.25	Informativna oddaja: Dove di cronaca
23.10	Nanizanka: Mac Gruder e Loud, 0.10 Squadra speciale, 1.10 Missione impossibile

10.15	Rubrika: Il girasole
10.45	Nanizanka: Bravo Dick
11.15	Informativna oddaja: Parlamento in
12.10	Nanizanka: Cassie & Co.
13.00	Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke Sui monti con Annette, Mila e Shiro, Masters
14.30	Nanizanka: I gemelli Edison, 15.00 La terra dei giganti
15.50	Nanizanka: La famiglia Holvak
16.45	Nanizanka: Amici per la pelle, 17.40 Sembra facile, 18.10 Devlin & Devlin
19.00	Nanizanka: College, 19.30 New York New York
20.30	Film: I quattro del Texas (vestern, ZDA 1963, r. Robert Aldrich, i. Frank Sinatra, Dean Martin, Anita Ekberg)
22.35	Film: Amarsi? ... che casino! (kom., 1978, r. P. Schulmann, i. Jean-Luc Bideau, Evelyne Dress)
0.20	Nanizanka: Ironside, 1.05 Switch

10.30	Športna oddaja: Šport ZDA
13.00	Športna oddaja: Grand Prix
14.15	Glasbena oddaja: Dee Jay Television
16.15	Nanizanka: Master, 17.15 L'uomo di Singapore
18.15	Controcorrente
19.00	Risanka: Jem, Alvin show, Muppet babies, I Puffi
20.30	Variete: Drive in
22.15	Tednik o kinematografiji
23.10	Športna oddaja: Posebni izzivi - boks Hagler-Leonard
24.00	Šport: boks Don Curry - Carlos Santos (srednja kategorija, jr.)
0.30	Nanizanka: Serpico, 1.25 La città degli angeli

RADIO TRST A	
8.00, 13.00, 19.00	Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša; 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 9.55 Glasbeni mozaik; 10.15 Mladinski oder: V podzemskem svetu (Zora Tavčar); 10.45 Mozaik; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Nediški zvon; nato Mozaik; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Glasbene skice; 14.10 Kviz o Primožu Trubarju; 14.45 Športni in glasbeni popoldan z Ivanom Peterlinom; 16.30 Sportne novice; 18.00 Prenosi z naših prirediteljev in telefonski razgovori ter nagradno tekmovanje s poslušalci.

RADIO KOPER (slovenski program)	
10.30, 12.30, 14.30, Poročila; 9.00 Pozdrav, pregled dogodkov, servis; 9.30 Sosednji kraji in ljudje: reportaže, intervjuji; 11.00 Vročih deset (vodi Iztok Jelačin); 11.30 Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Marika in Drejče; 14.30 Poročila s športnih igrišč; 15.00 Radio Koper na obisku; 15.30 Planinski čaj Radia Koper in Droge Portorož; 16.30 Primorski dnevnik, nato objave in šport; 17.00 Zaključek; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.	

RETEQUATTRO	
8.30	Film: Silenzio si giral (kom., It. 1943, r. Carlo Campogalliani, i. Ma-

ITALIA 1	
8.30	Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes risan-

TELEFRILI	
14.00	Variete: Domenica con Dominique
14.10	Zabavna oddaja: Bui nesere Friul
16.30	Variete: Dry vin
19.00	Športna oddaja
20.00	Dokumentarna oddaja: Gore sveta
21.00	Športne vesti
22.15	Film: L' albero degli zoccoli (dram., It. 1978, i. F. Moriggi)
24.00	Glasbena oddaja: News dal mondo

LJUBLJANA	
5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.30, 17.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00	Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.20 Dnevni koledar; 8.07 Radijska igra za otroke; 9.05 Še pomnite, tovariši; 10.05 Matineja; 11.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 13.20 Za naše kmetovalce; 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.00 Reportaža; 15.30 Medigra; 15.40 Moški zbor iz Slovenske Bistrice, ženski zbor KPD Pameče in ženski zbor Radlje ob Dravi; 16.05 Humoreska tedna; 16.30 Pogovor s poslušalci; 17.05 Operne melodije; 17.50 Radijska igra; 18.29 Medigra; 19.00 Dnevnik; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.20 Glasba; 22.50 Literarni nokturno: Gertrud (Herman Hesse); 0.05 Nočni spored.

RADIO KOPER (italijanski program)	
7.15, 12.30, 19.30	Radijski dnevnik; 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.00 Jutranja glasba; 6.45 Koledarček; 7.00 Dobro jutro; 8.00 Prirčno vaši; 8.45 Oddaja o športu; 9.30 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.05 I magnifici sette; 10.35 Vstop prost; 11.00 Dogodki in odmevi; 12.00 Glasba po željah; 14.30 Tedenska popevka; 15.00 Dance parade; 15.30 Šport; 18.00 Glasbene aktualnosti; 20.00-6.00 Nočni spored.
10.00	Jutranji val; 12.30 Oddaja z odborniki SKD Tabor z Opčin; 13.00 Glasba po željah (tel. 212658); 15.00 Športna nedelja: rezultati športnih prvenstev v Italiji in Jugoslaviji, poročila in komentarji; med oddajami, podnevi in ponoči, glasba.

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

RAI 1	
7.20	Rubrika: Uno Mattina
9.35	Nanizanka: Professione pericolo
10.30	Rubrika o gospodarstvu
11.00	Rubrika: Okrog nas
11.55	Vreme in dnevnik
12.05	Variete: Pronto... chi gioca?
13.30	Dnevnik
13.55	Dnevnik. Tri minute...
14.00	Pronto... chi gioca? (2. del)
14.15	Dokumentarec: Quarkov svet
15.00	Nanizanka: L'amico Gipsy
15.30	Športni ponedeljek
16.00	Nanizanka: La baia dei cedri
16.30	Risanka: Walt Disneyjev svet
17.30	Risanka: Tao Tao
18.05	Nabožna oddaja: Osmi dan
18.30	Nanizanka: Pika Nogavička (6. del), 19.00 Mednarodno letališče Almanah, vreme in dnevnik
19.40	Nadaljevanka: La piovra 3 (r. Luigi Perelli, i. Giuliana De Sio, Michele Placido, 2. del)
22.20	Dnevnik
22.30	Filmske novosti
22.35	Glasbena oddaja: Ciao amico (prenos iz Città di Castello)
23.40	Dnevnik - zadnje vesti

11.15	Dokumentarec: Mednarodna panorama - Dnevnik iz neke vasi Masaj (5. del)
11.45	Rubrika: Cordialmente
13.00	Dnevnik - ob trinajstih
13.25	Dnevnik. C'è da vedere
13.30	Nanizanka: Quando si ama
14.30	Dnevnik - Flash
14.35	Mladinska oddaja: Tandem
17.00	Dnevnik - kratke vesti
17.05	Medicinska rubrika: Trentatré
18.15	Športne vesti
18.30	Nanizanka: L'ispettore Derrick - Musica da camera
19.30	Dnevnik in vreme
19.45	Dnevnik
20.15	Športne vesti
20.30	Nadaljevanka: Capitol (i. Rory Calhoun, Ed Nelson)
21.35	Aktualna oddaja: Focus
22.30	Dnevnik - Nočoj
22.45	Aktualnosti: Mixer - anketa
23.30	Rubrika: Odprti studio
23.45	Nočni film: 20.000 anni a Sing Sing (dram., ZDA 1933, r. Michael Curtiz, i. Bette Davis, Spencer Tracy, Lyle Talbot, Sheila Terry)

RAI 3	
11.35	Šport: odbojka ženske Aswel-Jesi
12.05	Izobr. odd.: Popotovanje po slikovnih pejzažih 14. stol.
12.30	Dokumentarna oddaja: V srebrnem jajcu
13.00	Znanost in tehnika: Tkanine, blago, moda - Nastanek obleke
13.30	Tečaj angleškega jezika
14.00	Izobraževalna oddaja: Filo diretto - Pomoč pri domačih nalogah
14.30	Mladinska oddaja: Jeans
15.30	Šport: Nogometno prvenstvo A in B lige
18.05	Glasbena oddaja: Concertone - Thin Lizzy
19.00	Dnevnik in vreme
19.35	Deželne športne vesti
20.05	Oddaja o gledališču: Hamletove sanje (5. del)
20.30	Zabavna oddaja: Vieni avanti cretino (vodi Sergio Corbucci)
21.40	Dnevnik
21.45	Nadaljevanka: Tenera è la notte
22.20	Športna oddaja: Ponedeljkov proces
23.50	Dnevnik

RTV Ljubljana	
10.00	TV Mozaik: Zrcalo tedna
10.20	Film: Nagrada (ZDA)
16.45	TV mozaik (pon.)
17.05	Poročila
17.30	Spored za otroke in mlade : Radovedni Taček - Srce (6. odd.)
17.25	Otroška oddaja: Pamet je boljša kot žamet - Nova obleka za staro železo, 17.30 Nadaljevanka Zadnje poletje otroštva
18.00	Folklorna oddaja: provensalski ansambel La Capouliero (posnetki z nastopa v Križankah 1. 1986, 2. del)
18.45	Risanka
19.00	Danes. Obzornik
19.26	Vremenska napoved
19.30	Dnevnik
20.05	Nadaljevanka: Močno zdravilo (A. Hailey, 1. del)
21.10	Aktualno: Pogovor s predsednikom IS SRS Dušanom Šinigojem
22.10	Dnevnik
22.25	Jazz na ekranu: 29th Street Saxophone Quartet (z nastopa na Jazz festivalu v Križankah)

TV Koper	
14.00	TV novice
14.10	Rubrika: Parola mia
15.25	Otroški program
17.30	Rubrika: Start
18.00	Rubrika: Zdravnik in otrok
19.00	Odprta meja
Danes v Odprti meji med drugim:	
RIMINI — Ob zaključku vsedržavne kongresa PSI	
GORICA — Dušan Šinigoj s slovensko enotno delegacijo	
TRST — Manifestacija KPI	
TRST — Novi predsednik Tržaškega velesejma Marchio	
OPČINE — Komemoracija talcev	
TRŽIČ — Še o Primorski poje	
19.30	TVD Stičiče
19.45	Rubrika: Mesto danes
20.00	Ponedeljkov šport
20.25	TV novice
20.30	Film: Non piangerò più (dram.)
22.15	TVD Vsdanec
22.25	Rubrika: Zdravnik in pacient
23.00	Nanizanka: Hazel

CANALE 5	
7.00	Rubrika: Dobro jutro Italija, Forum, Magazine
9.00	Nadaljevanka: Aspettando domani
9.25	Rubrika: come stai?
10.00	Nanizanka: General Hospital
11.10	Kvizi: Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito
13.30	Nadalj.: Sentieri
14.30	Film: Diana la cortigiana (kom., 1955, r. David Miller, i. Lana Turner, Roger Moore)
16.30	Nanizanka: Alice, 17.00 L'albero delle mele
17.30	Kviz: Doppio slalom
18.00	Nanizanka: Love Boat, 19.00 I Jefferson
19.30	Variete: Studio 5
20.30	Film: Don Camillo (kom., 1983, r. Terence Hill, i. Terence Hill, Mimsy Farmer)
22.55	Tednik: Tivù Tivù
0.25	Nanizanka: Squadra speciale, 1.25 Missione impossibile

12.00	Mary Tyler Moore, 12.30 La piccola grande Nell
13.00	Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke Annette, Mila e Shiro, Masters
14.30	Nanizanka: La valle dei pini, 15.20 Così gira il mondo
16.15	Dokumentarca: To je Hollywood, 16.40 Kanadska narava
17.20	Nad.: Febbre d'amore
18.15	Kviza: C'est la vie, 18.45 Il gioco delle coppie
19.30	Nan.: Charlie's Angels
20.30	Film: L'albero della vita (dram., ZDA 1957, r. Edward Dmytryk, i. Montgomery Clift, Elizabeth Taylor)
23.20	Film: Girotondo di truffe (kom., ZDA 1977, r. Joseph Jacoby, i. Richard Basehart, Burgess Meredith)
1.00	Filmske novosti
1.30	Nanizanka: Ironside

11.00	Naniz.: La strana coppia, 11.30 Quincy, 12.30 T.J. Hooker, 13.30 Tre cuori in affitto
14.00	Zabavni oddaji: Candid camera, 14.15 Dee-jay television
15.00	Nanizanka: Time out
16.00	Otroška oddaja: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Juny Paperina, George, Lupin
18.00	Nanizanka: La casa nella prateria, 19.00 Arnold, 19.30 Happy Days
20.00	Nanizanka: Licia dolce Licia
20.30	Dokumentarec: Jonathan - Dimensione avventura
21.30	Nanizanka: Ai confini della realtà
22.30	Variete: Lupo solitario
23.40	Športna oddaja: Veliki izziv - boks Hagler-Leonard
0.10	Nanizanka: Hardcastle and Mc Cormick

RADIO TRST A	
7.00, 13.00, 19.00	Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček, 7.40 Pravljica, glasba; 8.10 Pričevanja o Tigru (pon.); 8.40 Glasbeni mozaik; 9.00 Kviz o Primožu Trubarju, nato Glasbeni mozaik; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Pisani listi: poljudno čtivo, liki iz naše preteklosti - Stane Žagar, glasbeni mozaik; 13.20 Deželni zbori na reviji Primorska poje; 13.40 Glasbene skice; 14.10 Otroški kotichek: Srečanje z novo pesmico; 14.30 Glasbene skice: Osebnosti; 17.10 Mi in glasba: Godalni kvartet GM (Haydn, Lipovšek); 18.00 Kmetijski tednik; 18.30 Glasbene skice.

RADIO KOPER (slovenski program)	
13.30, 14.30, 17.30	Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme, prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Jutranji servis; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.40 Mladi primorski glasbeniki; 14.05 Novosti v diskoteki; 14.40 Iz kulturnega sveta, Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Športni dogodki; 17.40 Z revije Primorska poje '87; 18.00 Še pomnite, tovariši;

RETEQUATTRO	
8.30	Nanizanka: Ironside, 9.20 I giorni di Bryan, 10.10 Strega per amore, 10.30 Switch, 11.30 Vicini troppo vicini,

ITALIA 1	

Na Pokrajini posvet o Lojzetu Bratužu

Ob dolžnostnem spominu na mučenika osvetlitev goriške preteklosti

Polna dvorana je včeraj na Pokrajini z zanimanjem sledila posvetu o Lojzetu Bratužu in njegovem času, ob 50-letnici mučeniške smrti goriškega slovenskega pevovodje, organista in skladatelja po krivdi fašističnih prenapetežev. Med poslušalci je bila Bratuževa družina, nato pa predstavniki oblasti, prefekt Garsia, general Bacco, msgr. Ristits, deželni, pokrajinski in občinski svetovalci, predstavniki Zveze borcev iz Nove Gorice in goriških slovenskih organizacij. Dosti je bilo preprostih poslušalcev, tudi mladih.

Predsednik Pokrajine Cumpeta je posvet označil kot dolžnost, da se oddolžimo spominu velikega lika, pomembnega ne samo za Slovence ampak za vso Goriško, in da istočasno osvetlimo tragično obdobje tukajšnje zgodovine. Če je bil Bratuž žrtev neopravičljivega živimo danes v drugačnem duhu, v sožitju in demokraciji, vendar prav je, da mlade poučimo tudi o temnih straneh naše zgodovine, ki so bile večkrat zakrite.

Odbornik za šolstvo Špacapan je v uvodu obnovil tragične okoliščine smrti Lojzeta Bratuža. Kot glasbenik in katoličan se je skušal zoperstaviti kulturnemu genocidiju goriških Slovencev. Strlo ga je fašistično nasilje, to pa je naredilo iz njega simbolj za vse, ki se po svetu borijo zoper nasilje in zatiranje.

Sledili so referati direktorja Goriškega muzeja v Novi Gorici prof. Bran-

ka Marušiča, zgodovinarja Luigijsa Tavana in prof. Zorka Hareja, odbornika za kulturo na Tržaški pokrajini.

Marušič je podal zgodovinski okvir socialnega in političnega okolja na Goriškem v prvih štirih desetletjih stoletja, v obdobju, ki ga je doživljal Bratuž. Govoril je o prizadevanjih Slovencev, da bi se otresli premoči italijanskega nacionalizma in o zatiranju ter postopnem raznarodovanju ob nastopu fašizma. Oblast je najprej zatrla politično udejstvovanje Slovencev, nato izredno bogato društveno, kulturno in prosvetno dejavnost, tako da je

v javnosti sloveščina ostala le še v cerkvi.

O kulturnem utripu Gorice in njeni verski avtonomiji je govoril Tavano. Zlasti pred prvo vojno je bila Gorica veliko kulturno središče v evropskem merilu, davek, ki smo ga leta 1918 in kasneje plačali za priključitev k Italiji, pa je bolj kot v drugem v uničenju te velike kulturne tradicije.

Harej je osvetlil lik Bratuža kot človeka in umetnika. Bil je briljanten in že od mladih let nadarjen organist, velik skladatelj s svojim značilnim slogom, po vsej Goriški priljubljen pevovodja.

Ob 15-letnici Mladinskega krožka se mladi sprašujejo, kako naprej

Petnajstletnica Mladinskega krožka v Gorici je bila včeraj priložnost za srečanje mladih, ki delujejo v raznih mladinskih skupinah, krožkih in odsekih kulturnih društev, tako na Goriškem kot na Tržaškem. Goriški mladinci so namreč nameravali pomembni mejnik v delovanju krožka obeležiti z delovnim srečanjem in razgovorom o stanju na področju mladinskega delovanja, problemih in potrebah, ki se postavljajo s tem v zvezi.

Uvodni poročili sta v imenu Mladinskega krožka podala Robert Košta in Mitja Rupel, ki sta prikazala delovanje in prizadevanja skupine mladih, ki se zbirajo okoli krožka. Pregled delovanja in problemov, s katerimi se srečujejo mladi v prizadevanjih po skupnem in organiziranem udejstvovanju, se je nato nadaljeval s posegi predstavnikov drugih odsekov in skupin (resnici na ljubo moramo ugotoviti marsikatero odsotnost in torej pomanjkanje sočasnja z drugimi izkušnjami). Prisotni so bili mladi iz Goriške in Tržaške.

Razprava je bila mestoma živahna in polemična, čeprav vsebinsko ne dovolj poglobljena. Prišla je do izraza vsa kriza, ki jo doživljajo mladi v prizadevanju po organiziranem delovanju. Marsikdaj se to uresničuje edino le na ravni plesov in družabnih prireditvev, ki so nedvomno pomembne kot trenutek združevanja, gotovo pa na izčrpanje vseh želj in teženj mladih. Kako torej kvalitetno in vsebinsko

obogatiti, poglobiti, razširiti delovanje?

Odgovor na to vprašanje je danes za mlade zelo težaven. Nekateri so izrazili mnenje, da je pomanjkljivost predvsem organizacijskega značaja, v pomanjkanju učinkovite koordinacije. Drugi so se precej kritično izrekli o obstoječih mladinskih organizacijah. Premalo pa je bilo morda pri tem poudarka na ugotovitvi - s katero so v bistvu vsi soglašali -, da družabne prireditve ne smejo biti cilj mladinskega delovanja in da je treba graditi na novih idejah. Čutili je bilo predvsem potrebo po izoblikovanju in uresničevanju programov ter zamisli, ki bi resnično ustrezale potrebam današnje mladine.

Mladinsko srečanje ob 15-letnici krožka je imelo v večernih urah še družabno-kulturni del. V Kulturnem domu je gledališka skupina Tabora mladih in KD Vesna uprizorila Trdinovo Kresno noč, sledil pa je ples z ansamblom Boogie. (mm)

Koncert v počastitev Seghizzija in Perosija

V torek, 7. aprila, ob 20.30 bo v goriškem avditoriju koncert v počastitev dveh glasbenih ustvarjalcev, Lorenza Perosija in Cesara Augusta Seghizzija. Pela bosta zbor iz Fiumicella in Gorice, ki sta imenovana po dveh glasbenih ustvarjalcih.

Oba zbor bo vodil prof. Italo Montiglio. Na sporedu imata Perosijevo Mašo za requiem. Zatem bosta zapela še Seghizzijevo Gotis di rosade.

Koncertu je dala pokroviteljstvo Goriška občina. Vstop je prost.

koncerti

V avditoriju v Gorici: drevi, ob 20.30, koncert korejskih violinistk Hae Sun in Hae Jang Kang. Prireja društvo Lipizer.

izleti

Društvo slovenskih upokojencev prireja na velikonočni ponedeljek, 20. aprila, tradicionalni izlet v Črni vrh. Kosilo v hotelu Bor, igre in zabava s plesom. Izleta se bodo udeležili tudi upokojenci iz Trsta. Na razpolago je še nekaj mest. Vpisovanje v ponedeljek in torek od 10. do 12. ure na sedežu društva in pri poverjenikih po vaseh.

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada v obdobju od 29. marca do 4. aprila 1987.

Rodili so se: Rossella Zanutel, Mauro Venturini, Gianluca Grusovin, Daniel Brajnik, Alessio Pozzar, Veronika Vizintin, Luigi Caprara.

Umrli so: 60-letni delavec Salvatore Cutrano, 72-letna upokojenka Anna Paludetto vd. Mantini, 68-letni upokojenec Anton Bensa, 60-letni upokojenec Ettore Pascoletto, 97-letni upokojenec Antonio Mocenigo, 81-letni industrialec Telemaco Caprara, 78-letna gospodinja Giuseppina Braz vd. Kallenbach, 74-letni upokojenec Riccardo Faggioli, 73-letna gospodinja Elda Busatta vd. Kovacic, 83-letni upokojenec Adolfo Perco, 66-letni upokojenec Carlo Scaramuzza, 86-letni upokojenec Bernardo Gomisci, 65-letna gospodinja Ines Bucciol vd. Blaszica, 76-letna upokojenka Ada Clementa, 82-letna upokojenka Regina Comar.

Poročila sta se: policist Angelo Colapietro in gospodinja Roberta De Matteo.

Oklici: obrtnik Ferdinando Russian in uradnica Rossana Cordeschi, mehanik Demetrio Morelli in gospodinja Italia Patruno, gozdar Tarcisio Drosghig in učiteljica Adriana Devetti.

kino

Gorica

VERDI 15.15-22.00 »Platoon«. CORSO 15.15-22.00 »Il colore dei soldi«. VITTORIA 15.30-22.00 »Il ragazzo d'oro«.

Tržič

COMUNALE 16.00-22.00 »La storia ufficiale«. EXCELSIOR 14.30-22.00 »Le avventure di Peter Pan«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 16.30-18.30 »BMX banditi«, 20.30 »Polijska akademija«. DESKLE 17.00-19.30 »Maščevanje krilate kače«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Marzini, Korzo Italia 87, tel. 84443.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

S. Antonio, Ul. Romana 147, tel. 40497.

POGREBI

Jutri ob 9.30, Emilio Luzzatto iz mrtvašnice splošne bolnišnice na glavno pokopališče.

Maturantski izlet v Jugoslavijo bo med velikonočnimi počitnicami

Tudi letos prireja Zavod za šolstvo iz Slovenije izlet za maturante višjih srednjih šol iz Gorice in Trsta. Maturantski izleti, ki so sicer poučnega značaja, so bili pred leti namenjeni vsem maturantom, zadnja leta pa se ga udeležujejo samo najboljši dijaki posameznih šol. Gorica ima na razpolago 10 mest (12 s spremljevalcema). Določitev udeležencev je v pristojnosti ravnateljev posameznih šol. Novost letošnjega poučnega in deloma tudi nagradnega potovanja je v datumu, saj bo letošnji izlet, z razliko vseh prejšnjih, ki so se vršili po opravljeni maturi, med velikonočnimi počitnicami in sicer od 20. do 25. aprila. Razlogov za spremembo je več, eden od najvažnejših pa so težave v organizaciji in izpeljavi izleta v času visoke turistične sezone. Tako je na redni seji sindikata slovenske šole, dne 27. 3. 1987 poročal ravnatelj Mirko Šturm.

Ob preverjanju seznamov je odbor na isti seji ugotovil in obžaloval dejstvo, da nekaj članov učnega in neučnega osebja ni poravnalo članarine, kar lahko odraža premalo stanovske in narodne zavesti. Tudi upanje, da bodo slovenske bančne ustanove krile stroške sindikata za plakate, ki vabijo starše, naj vpišejo otroke v slovensko šolo, se je deloma izjalovilo. Ni bilo dovolj občutljivosti in poslušnosti za tako pobudo.

Po daljši razpravi o vedno novih problemih osnovne šole je tajnik, prof. Leopold Devetak, poročal, da bo o tem še govor na okroglih mizah, ki jih bo v doglednem času sklical SKGZ ob sodelovanju še drugih dejavnikov.

Težko je slediti vsem zahtevam slovenske šole. Dejstvo, da so profesorji telesne vzgoje preobremenjeni, postavlja njuno po sebi eni učni moči, ki bi se posvetila vsem medšolskim in obšolskim dejavnostim na tem področju.

Iz poročila didaktične ravnateljice izhaja, da se trije petošolci s Plešivega lanskega leta niso vpisali v nižjo srednjo

šolo I. Trinko, ker ni občina (krminska) poskrbela za prevoze. Kako bo prihodnje leto?

Morda bi pa le bilo prav, da sindikat uveljavi oprostitev pouka enega odbornika, iz sindikalnih razlogov, na podlagi kopičenja predvidenih mesečnih prostih dni posameznih odbornikov.

Za SSS prof. S.I.

Tudi na območju Gabrij zgradijo greznično omrežje

Že čez kakšen mesec bodo v Gabrijah pričeli z deli za zgraditev grezničnega omrežja. Sovodenjski občinski svet je namreč na zadnji seji odobril zakup del. Opravilo jih bo podjetje Edilfognature iz Gorice, ki je ponudilo najbolj ugodne pogoje, oziroma najnižji povisek na izključno ceno: 14,9 odstotka. Višji strošek ne bo vplival na zakasnitev izvedbe del, ker ga bo mogoče pokriti s preureditvijo finančne-

ga načrta. Skupni proračunski strošek za prvi poseg na grezničnem omrežju v Gabrijah znaša 230 milijonov lir. Krite je zagotovljeno s posojilom Zavoda Cassa depositi e prestiti, odplačevanje posojila pa je v breme države.

Načrt predvideva ureditev kanalizacije skoraj na celotnem območju Gornjih Gabrij in zgraditev čistilne naprave. Z naslednjim posegom, za kar je že izdelan tudi izvršilni načrt (proračunski strošek znaša 155 milijonov lir), bodo izpopolnili omrežje. Ker je tudi za ta načrt že zagotovljeno finančno kritje, bo dela predvidoma mogoče izvesti skoraj istočasno.

Občinski svet je na zadnji seji odobril tudi dva druga sklepa, ki se nanašata na izgradnjo kanalizacije: odobril je sporazumni odkup zemljišča v Rupi in na Peči, kjer sta nameščeni čistilni napravi, ter uvedbo služnosti za občinsko greznično omrežje.

Primorska poje sinoči v Tržiču

V polni dvorani Mestnega gledališča v Tržiču je sinoči nastopilo šest zborov, pet slovenskih in en italijanski. Pela so Sovodenjska dekleta, moški zbor France Bevk iz Šmarji, učiteljski ženski zbor iz Tolmina, mešani zbor Bazovica z Reke, mešani zbor Hrast iz Doberdoba. Kot gost je pel italijanski zbor Corale Aris iz Tržiča pod vodstvom Lenarda Di Pierra. Zastopnik tega zbora je vsem petim slovenskim zborom poklonil dar v spomin na sinočni koncert. Uvodoma je Davorin Devetak, v imenu prirediteljev, poudaril visok pomen, ki ga ima za Slovence živčevje v Laškem koncert Primorske Poje v Tržiču, kjer je bil letošnji nastop slovenskih zborov že četrti po vrsti.

Uspel koncert v Sovodnjah

Prijeten večer zborovske pesmi so v petek pripravili na pobudo KD Sovodnje. Na četrti reviji Sovodenjska poje je nastopilo pet zborov, ki delujejo na območju občine, kot gost pa tudi moški pevski zbor iz Mirna.

Kot posebnost večera velja omeniti krstni nastop mladinskega pevskega zbora iz Sovodenj, ki ga vodi Sonja Pelicon in ki je začel vaditi šele prve dni januarja letos. Mladi pevci so se pred domačim občinstvom, ki jih je nagradilo s toplim aplavzom, odlično predstavili. Vidimo jih tudi na naši sliki.

Kot prvi so na petkovi reviji v Kulturnem domu nastopili člani moškega pevskega zbora KD Skala iz Gabrij pod vodstvom Anteka Klančiča. Sledil je nastop ženskega pevskega zbora iz Sovodenj, ki ga vodi Rezi Marušič. V osrednjem delu večera so zapeli člani mladinskega zbora, mešanega zbora Rupa — Peč pod vodstvom Dimitrija Rejca in Sovodenjska dekleta, ki jih vodi Sonja Pelicon. V sklepnem delu pa so zapeli in zaigrali (zadnja je bila namreč Pesem štirinajste divizije ob spremljavi harmonike) gostje iz Mirna pod vodstvom Vojka Peršolja.

Junija v Gorici konjski turnir v priredbi vojaških oblasti

Po skoro dvajsetih letih bodo letos v juniju v Gorici spet konjske tekme. Pobuda je prišla s poveljstva mehanizirane brigade »Gorizia«. Vojaški bo bodo izvedli v sodelovanju z Goriško občinsko upravo ter Letovišarsko-turistično ustanovo in Trgovinsko zbornico. Pobudo je novinarjem obrazložil komandant bigade general Giuseppe Bacco.

Gre za tekme, ki jih bodo izvedli v letošnjem juniju, in sicer 19., 20. in 21., nekako vmes med podobnima turnirjema, ki bosta teden prej v Trstu in teden kasneje v Vittoriju Venetu.

Za prireditev skrbijo vojaške oblasti. Goriško prirejajo tudi v počastitev 40-letnice povratka italijanskih čet v Gorico. Predvidevajo, da bo tokrat prišlo v Gorico 150 konjenikov iz vse države, saj je prireditev vabljiva. Zmagovalci bodo dobili visoke nagrade. Kdor bo sodeloval in dosegel dobre uvrstitve na vseh treh turnirjih, bo imel še posebne nagrade.

Ker računajo na precej prispevkov s strani ustanov in podjetij bodo imeli tudi dobiček. S tem nameravajo kupiti

mali avtobus za handikapirane otroke. Prireditev naj bi torej imela tudi dobrodelni namen. Program bodo popestriale vojaške godbe.

Tekme bodo na nogometnem igrišču na Rojcah. Te bodo takoj po zaključku nogometnih prvenstev, tako da bodo občinski delavci imeli potem dovolj časa, da uredijo igrišče za naslednje prvenstvo.

Turnir pa bo imel tudi turistični pomen, saj predvidevajo, da bodo goriški in okoliški hoteli nekaj dni polni gostov.

Danes v Doberdolu občni zbor posojilnice

Člani posojilnice v Doberdolu se bodo danes zbrali na rednem letnem občnem zboru, da pretresejo delovanje tega domačega kreditnega zavoda v lanskem letu ter odobrijo lanski obračun. Občni zbor bo ob 10.30 v župnijski dvorani v Doberdolu.

Težavna pot deželnega zakona o uresničevanju kulture miru

Deželni svetovalci Augusta De Piero Barbina (KPI), Giorgio Cavallo (DP) in Silvano Pagura (KD) so prejšnji večer na javni razpravi, ki jo je goriški krožek Rinascita priredil v pokrajinski sejni dvorani, govorili o deželnem zakonu o kulturi miru. Zakon, ki predvideva posege za uveljavljanje kulture miru in sodelovanja med narodi, je deželni svet odobril v začetku februarja, nato pa ga je državna oblast zavrnila, češ da presega pristojnosti Dežele.

Bolj kot na vsebino zakona se je zato razprava osredotočila na vprašanje: kaj sedaj. Ponovna odobritev bi zahtevala kvalificirano večino, kar je po mnenju svetovalke De Pierove težko dosegljivo, saj je že ob prvem glasovanju zakon podprla atipična večina: ob svetovalcih iz vrst levice tudi nekateri predstavniki večinskih strank (poročevalec je bil prav demokristjan Pagura), vendar z določenimi pomisleki iz vrst raznih strank. Naj torej deželni svetovalci sprejmejo pogojevanja vlade in črtajo iz zakona vse sporne točke? To bi zakon močno okrnilo,

meni demoproletarec Cavallo, ki je predlagal vmesno pot: sprejeti nekatere popravke, vztrajati pa pri drugih točkah.

Zakon predvideva, naj bi Dežela v treh letih namenila milijardo in 600 milijonov lir za pobude v korist mirne kulture. Sem sodi tudi ovrednotenje civilne službe, kar je eden glavnih kamnov spotike v odnosu do državne oblasti.

Narodni poslanec danes v Sovodnjah

V Kulturnem domu v Sovodnjah bodo danes ob 18. uri nastopili člani dramskega odseka PD Štandrez s komedijo B. Nušiča Narodni poslanec. S tem delom so amaterski gledališčniki iz Štandreža doslej gostovali že v raznih krajih in želi povsod lepo priznanje. Danes bodo poskrbeli za prijetno nedeljsko popoldne pri sosedi v Sovodnjah.

V Koprivnem je bil govor o slovenski problematiki

Med Furlani na Goriškem doslej ni bilo veliko govora o Slovencih ter o njih problematiki. Ne gre tu za neko nasprotovanje Furlanov do Slovencev, do nekaj podobnega kar opažamo v nekaterih italijanskih krogih v Trstu ter Gorici. Furlani in Slovenci so na Goriškem vedno živeli v prijateljskih odnosih. Seveda so tudi tu bile in so nekatere izjeme. A to so zares izjeme. Najbrž prav zaradi odprtih in prijateljskih odnosov med Furlani v nižini in Slovenci v Brdih, saj je prvenstveno šlo za odnose na tej ravni, za odnose med kmeti in delavci, ni bilo v furlanskem svetu veliko govora o slovenski problematiki. Prijateljstva so na osebni ali poslovni ravni. Vse teče kot po olju. Hujših problemov ni, zaradi tega tudi malo govora o morebitnih sporih.

Res je, da se s to problematiko največ ukvarjajo v Krmini. Tam imajo slovenske prebivalce, slovensko šolo in vrtec. V Krmin prihaja veliko Slovencev z onkraj meje. Zato tudi odnosi med tamkajšnjo občinsko upravo in Novo Gorico ter krajevnimi skupnostmi v Brdih. V Ločniku so na ravni nižje srednje šole ter pevskih zborov že imeli stike s Slovenci iz Gorice ter tistimi iz Jugoslavije. Občini Romans in Medea sta se pobratili s krajevnimi skupnostmi Šempeter in Vrtojba.

Nekaj podobnega nameravajo narediti tudi v Koprivnem. Tamkajšnja Občinska uprava bo navezala stike z

Občino Ajdovščina, in najbrž bo prišlo do pobratenja.

V Koprivnem pa so se pričeli zanimati tudi za slovensko problematiko v naših krajih. Tamkajšnja Občinska uprava in knjižnica sta prejšnji večer priredila zelo dobro obiskan večer o Doprinosu in prisotnosti Slovencev na Goriškem. Tak je bil naslov predavanja. Uvodoma je podžupan Ernes Dosso povedal kajak so izvedli to pobudo. Upoštevali so posebni zvezek revije Il Territorio, v katerem je veliko govora o Slovencih.

Zatem sta predavala profesorja Fabio Marchetti in Silvo Benvenuti. Resnici na ljubo je treba reči, da je iz njegovih predavanj izhajala bolj tržaška kot goriška realnost. Še zlasti prvi je govoril predvsem o tržaških problemih, o odnosih med Italijani in Slovenci v tem mestu. Vse to ima seveda svoj pomen. To pa ne odgovarja odnosom med Furlani in Slovenci na Goriškem.

Oba govornika sta obširno prikazala kako je italijanski vladajoči razred že v avstrijskih časih, seveda še bolj v fašističnih, tlačil slovensko prebivalstvo, še zlasti v mestih, v Trstu in Gorici. Dandanes pa je že anahronistično, da ne pride do zaščitnega zakona. Anahronistično je tudi delovanje odborov za obrambo italijanstva Trsta in Gorice. Tudi številni posegi v razpravo so to dokazala. Govoril je tudi župan Roberto Grion.

MARKO WALTRITSCH

Glasbena matica v Gorici praznuje letos 25 let

Nastop glasbenih šol Primorske bo v Gorici v torek, 14. aprila

V prejšnjih dneh so se zaključila letošnja srečanja glasbenih šol Primorske, ki se vsako leto v tem času prirejajo, na obeh straneh meje, v raznih krajih. Prireditelj je Društvo glasbenih pedagogov Primorske. Letošnji koncerti so bili v Špetru v Benečiji, 22. marca (tu so nastopili gojenci glasbenih šol iz Špetra, Postojne in Kopra), v Piranu 23. marca (nastopili so gojenci iz Ilirske Bistrice, Gorice, Pirana in Tolmina), v Sežani 24. marca (nastopili so poleg domačinov tudi Ajdovci in Tržičani) ter v Idriji 25. marca (nastopili so gojenci glasbenih šol iz Idrije, Izole in Nove Gorice).

Gojenci šole Glasbene matice v Gorici so nastopili v Piranu. Godalni kvartet iz šole prof. Silvana Križmančiča (v njem so Tatjana Cotič, Rita Muscau, Aleš Klede in Francesco Muscau) so igrali Strajnarjevo Rezijsko citro. Pianistka Michela de Castro, iz šole prof. Helene Plesničar, pa je izvajala Janka Ravnika Melanholični valček in Debussyjevo Prvo arabesko.

Kot vsako leto, ob koncu teh nastopov, je še eden zaključnega značaja. Ta bo letos v Gorici in sicer 14. aprila.

Zaključni koncert bo letos v Gorici ker tukajšnja šola Glasbene matice praznuje petindvajsetletnico delovanja.

Leta 1962 je namreč Glasbena matica odprla v našem mestu podružnico, ki je pričela delovati tako v mestu, kot tudi v nekaterih krajih na našem podeželju, kjer se pouk vrši tudi danes. Še prej smo v Gorici Slovenci imeli glasbeno šolo že v avstrijskih časih, potem spet takoj po prvi vojni do fašistične prepovedi in tudi po osvoboditvi, tja do srede padesetih let. Zaradi finančnih težav je prenehala glasbena šola, ki jo je tedaj upravljal Pevsko in glasbeno društvo. Obnovljena je bila leta 1962.

Poleg že omenjenega zaključnega koncerta glasbenih šol Primorske, bo v tem letu v Gorici še nekaj drugih prireditev v počastitev petindvajsetletnice. Glasbena matica bo priredila v maju svojo akademijo. Izdali bodo priložnostno publikacijo. V načrtu pa imajo še marsikaj.

Direktorjev dan

V gradbenem podjetju »Gorica« v Novi Gorici so uvedli zanimivo in po-

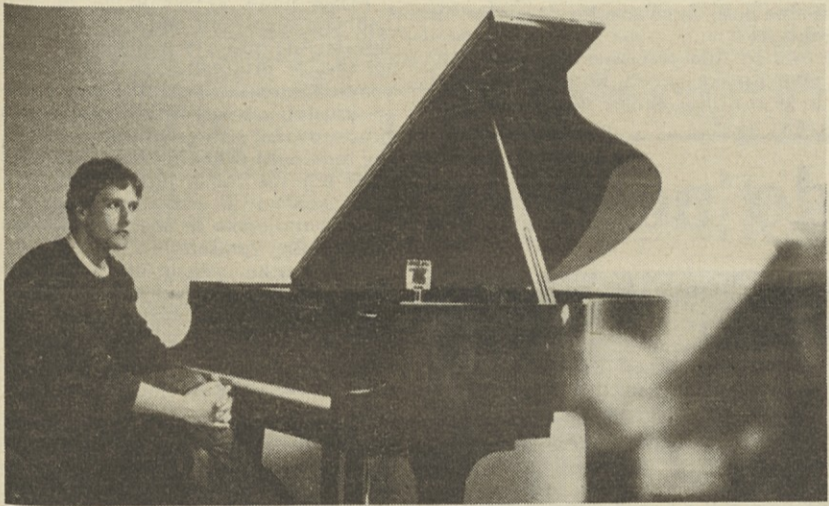
membno novost. Novi glavni direktor delovne organizacije Miro Bizjak, bo namreč vsak prvi ponedeljek v mesecu sprejemal delavce, ki bodo lahko prihajali na razgovor brez predhodne najave. Razgovarjal se bo o vseh problemih, ki kakor koli zadevajo podjetje ter delavce in njihovo življenje. Tako imenovani »direktorjev dan« bo od 8. do 12. ure.

Gre za novost in dogodek, ki imata širši pomen in razsežnosti. Razgovori glavnega direktorja omenjene gradbene delovne organizacije bodo zagotovo lahko vplivali na poglobljanje delegatskih in samoupravnih odnosov v kolektivu in povečali tudi obveščeno delavcev o vsem, kar zadeva probleme in poslovanje delovne organizacije. To je tem večjega pomena, ker so razmere v gradbeništvu pereče, saj je naročil zmeraj manj, konkurenca drugih delovnih organizacij pa velika. (m. d.)

■ V sredo, 8. aprila, ob 20.30 je napovedana seja rajonskega sveta pri Maddonini. Osrednja točka razprave bo porazdelitev razpoložljivih finančnih sredstev ob upoštevanju novih smernic.

Pogovor z goriškim pianistom Petrom Rennerjem

Igramo predvsem v lastno veselje

Veliko mladih se ukvarja z glasbo, profesionalno ali ne. Glasba je postala kot vsakodnevni kruh, z njo se srečujemo vsepovsod: po radiu, po televiziji, na raznovrstnih koncertih in celo po trgovinah, frizerskih salonih, pivnicah itd. Strinjamo se s trditvijo, da je nesorazmerno več poslušalcev glasbe kot njenih izvajalcev. Sicer tudi slednjih ni prav malo.

Kdo izmed nas ni vsaj enkrat poskusil zabrenkati kako skladbico na kitari, ali se približati črno-belim tipkam klavirja. Ta dva instrumenta sta gotovo na prvem oziroma drugem mestu lestvice najbolj razširjenih glasbil. Seveda pa igranje ni lahka zadeva. Prav nasprotno, je izredno zahtevno. Joj, koliko je treba presedeti pri klavirju z guljenjem molovih in durovih lestvic, da si nato lahko zaigraš kako zahtevnejšo skladbo.

Pred kratkim je bil v Kulturnem domu v Gorici, na pobudo Slovenskega mladinskega rekreativnega kulturnega kluba, večer posvečen vjam v živo. O tem dogodku smo v našem dnevniku že poročali, toda tokrat smo hoteli поблиže spoznati skupino Jazz Bana Free band, ki je ob tej priložnosti zaigrala nekaj res zanimivih skladb, oziroma pianista te in sicer Petra Rennerja.

Midva se sicer pozna že iz let liceja, toda bralce bi gotovo zanimalo kdaj in kako si pravzaprav pričel z igranjem klavirja?

»Klavir sem vzljubil že v mladih letih, saj so me vse te tipke, ki so oddajale tako prijetne tone, izredno privlačevale. Začel sem igrati kar sam, pozneje pa sem se vpisal na Glasbeno šolo v Ulici Malta. Po treh letih študija sem moral to zapustiti zaradi družinskih problemov, toda z igranjem nisem prenehal. Pri petnajstih letih — to je bilo leta '75, ko je gospodovala na mednarodni sceni rock glasba — sem se navdušil za igranje na električnih orglah. S skupinico prijateljev smo nastopali na raznih praznikih — privatnega značaja. Doma sem pa istočasno tudi pričel s študijem jazza in bluesa.«

Čemu si se odločil za blues oziroma jazz; si videl v teh sebi najbolj podobno glasbo?

»Prav imaš, vživel sem se v to. Že več let sem sledil glasbenemu dogajanju v Ameriki, pa tudi vsa afriška glasba me je zelo vznemirjala. Morda sem vzljubil to gotovo nekomercialno glasbo zaradi barvitosti izvajanja. Tu

igrali nekoliko, tako imenovane boljše glasbe. To so bili časi, ko so obstajali še Fairfield z bratoma Katchikian na čelu.

V naslednjih letih, to se pravi po maturi na klasičnem liceju sem dobil več ponudb, da bi se z glasbo lahko preživljal. Lahko bi postal, kot se temu v žargonu pravi, pianoman, toda ta verzija me ni preveč zanimala. Ko igraš v kakem lokalni se ne smeš prepustiti improvizaciji. Igrati vsak večer iste skladbe pa me ni sploh navduševalo.«

Nastopil si tudi ob predstavitvi Paljkove in Devetakove knjige Soba 150. »Letos je bil ta že tretji nastop v družbi Jurija, prvič sva to izpeljala že leta 1982. Moram reči, da so mi taki nastopi v pravo veselje, saj rad priskočim prijatelju na pomoč pri organizaciji kakšnega takega večera.«

S skupino Jazz Bana Free band izvajate nekoliko vznemirljivo glasbo, ki pa občasno poslušalca tudi omreži s svojimi harmonijami. Kakšni pa so načrti za v bodoče?

»Pri izvajanju naše glasbe smo namenoma posvetili veliko pozornosti elektronskim bobnom. Radi bi poslušalca nekoliko sprovcirali, da bi ne »zaspal« pri poslušanju te. Pri tem se poslužujemo sintetizatorja, vendar le kot osnutek harmonij, ki bi morale glasbi dati smisel časa in prostora.

Do sedaj smo le trikrat nastopili, kljub prenekaterim vabilom. Posneli smo že tudi nekaj kaset — bile so namenjene le ožji skupini prijateljev. Če bo prilika bomo posneli tudi ploščo, vsakakor pa ta ni naš najvažnejši cilj. Igramo predvsem zato, ker nam je to v zabavo in ker nas družijo ljudmi.«

MARKO ČUBEJ

PRIZNANO MEDNARODNO AVTOPREVOZNIŠKO PODJETJE

La Goriziana

S.R.L.

GORICA - Via D. D'Aosta 180 - Tel. (0481) 22351 (avtomatska centrala) TELEX: 460107 LAGORI I

PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSSTNEGA BLAGA

CARNICA assicurazioni

TRADICIJA PRI DELU IN ZAVAROVANJU OD LETA 1920

VENTIN PAOLO

agent za goriško pokrajino in Palmanovo

Gorica
Korzo Verdi 10
Tel. 0481/32722

Palmanova
Ul. Cavour 2
Tel. 0432/920333

Mejni prehodi v aprilu

V mesecu aprilu so mejni prehodi druge kategorije, med katere so vključeni prehodi za maloobmejni promet s prepustnicami in dvolastniški prehodi, na Goriškem odprti po sledečih urnikih.

Prehodi za promet s prepustnicami:

- MIRNIK-GOLOBRDO: od 7. do 19. ure.
- JENKOVO-NEBLO: od 7. do 19. ure.
- PLEŠIVO: od 8. do 19. ure.
- CAST. VERSA-VIPOLŽE: od 6. do 19. ure.
- ŠTEVERJAN-HUM: od 7. do 19. ure.
- SOLKAN 1: od 7. do 19.30.
- UL. S. GABRIJELA-NOVA GORICA 1: od 7. do 19. ure.
- RAFUT-PRISTAVA: od 8. do 18. ure; ob nedeljah in praznikih je prehod zaprt.
- ŠEMPETER: od 7. do 20. ure.
- MIREN: od 7. do 19. ure.
- DEVETAKI-LOKVICA: od 8. do 19. ure; ob sobotah odpirajo prehod ob 7. uri.
- JAMLJE-KLARIČI: od 8. do 20. ure.

Prehodi za dvolastnike so odprti po sledečem razporedu:

- ŠKRLJEVO: kdor namerava čez mejo, mora obvestiti mejne organe 48 ur prej, sicer je prehod zaprt.
- CEGLO: od 8. do 19. ure; ob nedeljah in praznikih je prehod zaprt.
- UKLANCI: od 7. do 19. ure; ob nedeljah in praznikih je prehod zaprt.
- PODSABOTIN: od 7. do 18. ure; ob nedeljah in praznikih je prehod zaprt.
- ŠTMAVER: obvestiti je treba 48 ur prej.
- SOLKAN 2: od 8. do 18. ure; ob nedeljah in praznikih je prehod zaprt.
- PALKIŠČE-MIKOLI: obvestiti je treba 48 ur prej.

Agromarket

GORICA
Ul. Favetti 5 - Telefon: (0481) 84741

landini

TRAKTORJI

VSE VRSTE TRAKTORJEV — BALIRKE ZA SENO — KOSILNICE — FREZE — ŽAGE — ATOMIZERJI — MOTOKULTIVATORJI — RAZPOLAGAMO Z RABLJENIMI TRAKTORJI IN DRUGIMI KMETIJSKIMI STROJI.

MARKET S. ANDREA

Vam predstavlja velikonočne ponudbe

SUROVO MASLO	500 g	1.680 lir
ROZINE	1 kg	1.980 lir
MOKA »00«	1 kg	490 lir
LUŠČENI OREHI	500 kg	3.150 lir
KAVA »GORIZIANA« (rjava vrečka)	500 g	3.750 lir
ANANAS 10 rezin	kozarec 340 g	1.150 lir (3.383 lir kg)
SCOTCH WHISKY »GIBBON'S«	75 cl	4.680 lir (6.240 lir liter)
SEMENSKO OLJE	1 l	790 lir

Noša izpričuje naše korenine in preteklost

Razgovor z domačinkama od Sv. Ivana in iz Škednja, ki nošo pridno čuvata in znata o njej tudi marsikaj povedati

Ko je perica izgledala kot kraljica

Noša je del ljudskega izročila, na katero so posamezni narodi upravičeno ponosni. Tu gre poudariti, da pravzaprav ne moremo govoriti o narodni noši v dobesednem smislu, ker ima vsak narod vrsto noš. Zato v strokovnem izrazoslovju govorimo o ljudski noši, nato še o kmečki, mestni in tako dalje. Že mala Slovenija pozna celo vrsto ljudskih noš, vsaka pokrajina ima svojo ali celo več noš, ki se razlikujejo v sosednjih krajih in ne samo v posameznih delih ali pritklinah glede na priložnost, ob kateri so nošo oblekli (kot že omenjeno, za delo, ob prazniku ali za poroko).

V času čitalnic si je ljudska noša prevzela važno vlogo pri izpričevanju narodnosti, od tod izvira tudi navada, da pogosto nazivamo ljudsko nošo za narodno nošo. Pri tem najpogosteje mislimo na praznično nošo, ki so jo ljudje najskrbneje hranili, ker je bila dragocena, pa lepa in bogata. V njej je tudi »perica izgledala kot kraljica«. Delovne noše, ki so bile preprostejše, iz trpežnega blaga, neokrašene in torej ne bogate, so se ohranile le izjemoma in, skoraj bi lahko rekli, pomotoma, saj so jih ljudje v glavnem ponosili.

Noša zna povedati marsikaj o naši preteklosti, karakterizira nas, postavlja nam temelje, izpričuje našo prisotnost na nekem ozemlju v točno določeni dobi, skratka govori o naših koreninah. Zato ni čudno, da so ljudje ponosni na nošo in ta navezanost je toliko bolj razumljiva tu pri nas v zamejstvu, kjer moramo stalno izpričevati svojo preteklost in utemeljevati prihodnost. Tudi ni odveč skrb, da prenesemo ljubezen do domače noše - ki je med drugim zelo bogata in torej privlačna - na mlajše rodove, ki naj jo še naprej čuvajo.

Danes so redke priložnosti, ko se ženske še oblačijo v nošo: morda nekatere procesije, domači prazniki, pomembnejše prireditve, pri nas pa še Kraška ohceta na Repentabru. Žal je bila še do pred nekaj desetletji navada, da so stare ženice pokopavali v nošah. Večkrat je bila to njihova poročna obleka in želele so si, da bi bile v njej tudi pokopane. Mnogo lepih primerkov je tako končalo v zemljo, danes pa je še malo pridnih rok, ki jih znajo izdelati, ki skrbijo, da bi se noša ohranila.

Med tistimi, ki skrbno čuvajo nošo in znajo o njej tudi precej povedati, sta Marta Požar od Sv. Ivana in Adalgisa Biekar iz Škednja. Razgovor z njima se mi zdi toliko bolj zanimiv, ker sta iz krajev, kjer so ženske nosile različne noše: »mandrjersko« pri Sv. Ivanu in »škedenjsko« (od te se skoraj ne loči »brška«) v Škednju.

Sprevod noš pri Sv. Ivanu leta 1932

Adalgisa Biekar: Kaj vsega je v njenih škatlah

Z Adalgiso Biekar se pogosto srečeva na številnih prireditvah, predvsem v Kulturnem domu Ivan Grbec v Škednju, kjer krasi dvorano tudi lepa lutka v škedenjski noši.

»Pridite me kaj obiskat, pa vam bom pokazala, kaj vse imam spravljene v zvezi z našo nošo in za kar bi mi bilo zelo žal, če bi se izgubilo. Sama sem prepričana, da je noša nekaj najlepšega na svetu. Rada sem jo imela in gledala, še ko sem bila majhna, in prav tako rada jo imam tudi danes. Žal mi je le, da nimam hčere, ki bi lahko vse to, kar imam, po meni tudi podedovala.«

Dolgo sem odlašala, potem sem jo pa le obiskala v njenem rojstnem Škednju, kjer živi z možem Felicejem in kjer živita tudi oba sinova z družinama.

Našla sem jo pri vezenju lepega prta. Takoj je bila pripravljena, da mi pokaže, kar skrbno hrani in čuva v vrečkah in škatlah.

»Sama sem po poklicu modistinja. Imela sem več let svojo trgovino na nekdanjem Akvedotu (sedanjem Drevoledu XX. Septembra). Tudi šivala sem veliko. Koliko žen nekdanjih Štempiharjev sem pripravila za poroko.« In tu mi je našela tudi več imen. »Rada sem imela svoj poklic tako, da sem več klobukov izdelala tudi za naše gledališče, pa tudi za moške narodne noše, ki so sodelovale na Kraški ohceti.«

Tu se Adalgisa rada spominja tiste prve Kraške ohceti, ko so iz Škednja in še iz drugih krajev dolinske občine

Škedenjska noša mladenke (Saša Santel - acq. 1934)

prišli na prireditev v Repen kar s polnim avtobusom. »Petkrat sem se, oblečena v narodno nošo, udeležila te naše lepe prireditve. Še svoja vnuka, pa tudi druge otroke sem oblekla v našo nošo. Tako sem bila vesela, da si ne morete misliti.«

»Tista lutka, ki sva jo na začetku najinega razgovora omenili,« je nadaljevala Adalgisa, »je moj izdelek. Vse na njej je originalno; to je resnično prava škedenjska noša. Poklonila sem jo društvu ob otvoritvi obnovljenih prostorov. Saj šivanje ni bilo tako težko; toda najti primerno blago za nošo, to je bila res velika težava in muka.«

Pa kakšna je pravzaprav razlika med mandrjersko in škedenjsko nošo, sem jo takoj vprašala.

»Škedenjska noša je bolj komplicirana. Ima namreč na drobno plisirano krilo, ki mora biti tako krojeno (na več delov), da je v pasu zelo bogato nagubano, kar mu daje tisto lepoto in košatost, ki je za krilo najbolj značilna.«

Med razgovorom mi je iz škatel potegnila, med drugim, predpasnik iz blaga, ki ima prav gotovo okrog 200 let. Pokazala mi je prekrasne »karpone«, pa »pečo« za glavo, lepe trakove iz svile, ki jih danes ni mogoče več dobiti.

Rokavce ene od srajc je podarila tržaški folkorni skupini.

»Saj rada posodim svoje stvari, le bojim se vedno, da bi se kaj pokvarilo. Pogledajte si to bluzo; ta je bila še od moje mame, ko je šla k birmi. Stara bo torej kakih 110 let.«

Ko je tako govorila, so prihajali iz škatel prelepi »karponi«, in »turka« iz svile, v črni, beige, zeleni, rdeči in rumeni barvi, z bogatimi resami (franžami).

»Vidite, naše none so čez dan prale in delale druga gospodinska dela, ponoči pa so šivale in vezle. Ni jim bilo lahko življenje, pa pogledjte, kakšne umetnine so znale ustvariti.«

Vaši spomini so v glavnem lepi?

»Če mislite v zvezi z nošo, potem so res lepi. Najbolj se na primer spominjam otvoritve našega Kulturnega doma v Trstu. Bila sem oblečena v svojo nošo in sem, skupaj z drugimi, sprejemala goste na stopnicah novega doma. To je bil čudovit dan, za nas Slovence prelepo doživetje. Ob koncu smo se vse na stopnicah, ki peljejo v prvo nadstropje, tudi slikale.«

Tudi na poimenovanje šentjakobske šole po pisatelju Josipu Ribičiču jo vežejo lepi spomini. »Taktat smo sestavili zbor iz nekdanjih učencev slovenske šentjakobske šole. Ženske smo bile oblečene v narodne noše, vodil pa nas je pevovodja Vlado Švara.«

»Kakšne so pa vaše želje?« sem jo še vprašala.

»Vesela bi bila, če bi imeli naši mladi takšno spoštovanje do narodnih noš, kot so ga nam vcepili naši starši. Zelo sem bila vesela, ko sem oblekla svoje vnuke v mandrjersko nošo. Tako bi želela, da bi ob svečanih priložnostih oblačile svoje hčere ali vnuke tudi druge žene. Naša noša je nekaj tako lepega, da bi bilo prav, če bi vaše pisanje vzpodbudilo vse, ki hranijo doma to bogastvo, pa morda tudi albume s starimi slikami, da potegnejo vse na dan, da pokažejo to lepoto morda v svojih društvih in da se same oblečejo v nošo. Ta pa ne sme izgubiti, vse to bogastvo ne sme tako prhniti v skrinjah in škatlah.«

Pripravila

NEVA LUKEŠ

Marta Požar: Velika ljubezen do noše

Marta Požar sem spoznala na razstavi noš, ki je bila februarja 1985 v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti. Na razstavi je bilo prikazanih deset noš - ena lepša od druge, poleg njih pa še nakit, rute, šali, čevlji, trakovi, predpasniki - vse, kar je pač k nošam spadalo. Veliko je bilo ljudi, ki si je razstavo ogledalo, pa tudi nekatere učiteljice so pripeljale učence.

»To je bila zame, pa tudi za vse, ki smo pri urejevanju razstave sodelovale, prevelika skrb. Kaj mislite - ljudje so mi izročili te dragocenosti, jaz pa sem bila moralno odgovorna, da jim jih nedotaknjene in nepokvarjene vrnem. Tako sem se bala, da bi se kaj pokvarilo, kaj izgubilo, da sem si prav oddahnila, ko je bilo razstave konec. Pa mi ni žal dela, kot ga ni vsem, ki se tu pri nas bavimo z zbiranjem teh dragocenih oblačil in predmetov. Vesela sem, da je razstava uspela, da je tudi vam ostala v tako lepem spominu.«

»Ste po rodu domačinka in odkod ta velika ljubezen do narodnih noš,« sem nadaljevala z vprašanji.

»Doma sem z Vrdele. Starši so bili Slovernci in že od none dalje sem vedela, da je noša nekaj lepega, dragocenega, da jo je treba ceniti, spoštovati in čuvati. Sama imam narodno nošo; skrbno pa čuvam vse, kar sem od svojih podedovala, ali prejela v dar. Nič se ne sme izgubiti, saj ima vsak del noše neprecenljivo vrednost, če zaradi drugega ne, pa zaradi blaga, iz katerih so bile včasih noše izdelane, pa ga danes človek ne more dobiti, tudi če bi ga hotel preplačati.«

Prinesla je v sobo velike škatle, v katerih hrani bluze, rute, šale, krila in predpasnike.

»Poglejte si samo to prekrasno ročno vezanje. Koliko je bilo tu dela, koliko noči izgubljenih, da je bil »fečou« lepo vezen in bogat. Včasih me vprašajo ljudje, če bi jim kaj prodala, ali pa posodila. Pa jim odgovorim: to so naše narodne noše in ne obleke za pust. Človek, ki jih ne zna vrednotiti, jih tudi ne more obleči. Narodna noša je za nas svetinja, vam, ki je ne poznate, ne pomeni nič.«

»Pa jih še kaj nosite, in ob kakšnih priložnostih?«

»Oblečemo se v nošo za procesijo, ob prazniku Sv. Ivana, to je nedeljo po 24. juniju. Oblečemo pa se tudi, če je kakšna pomembna slovesnost ali prireditev. Naša, ali mandrjerska noša, kot jo danes poznamo in ki so jo nosili v krajih, kot so Sv. Ivan, Rojan, Katinara, Lonjer, Bazovica, Barkovlje, Trebče, Gropada, Občina in Križ, je stara od 150 do 160 let. Pred tem datumom domnevamo, da so bile noše veliko preprostejše in da je bilo tudi blago, iz katerega so bile izdelane, bolj preprosto in revnejše. Mogoče ste opazili, da sem izpustila Škedenj. Škedenjska noša se namreč od mandrjerske razlikuje, saj teži bolj na istrsko nošo.«

»Tiste noše, ki ste jih prikazali, tedaj v Peterlinovi dvorani so bile praznične noše?«

»Tako je. Takšno nošo si je nekdanja dala sešiti nevesta, kot poročno obleko. Oblekla jo je le za največje praznike, na žalost pa je v njej večkrat legla tudi v grob...«

»Danes je težko izdelati novo mandrjersko nošo?«

»Tud če bi se našla pridna šivilja, bi jo bilo težko izdelati takšno, da bi resnično odgovarjala originalu, ker ni mogoče dobiti prav enakega blaga. Krila pri noši so bila namreč iz težke svile, satina, taffetasa, moira, iz alpaga, iz volnene svile, redkeje iz blaga tibet, (to je bilo zelo težko blago). Rute in šale so krasile čipke »valenciennes«, bluze (uopleče) pa so bile napravljene iz finega batista, ali »jacoulette«, kot so mu pravili. Danes se takšnega blaga ne dobi (ali pa ga je treba zelo, zelo iskati). Vem, da sem se sama peljala celo v Benetke, da bi dobila čipke za mojo ruto, pa jih nisem našla.«

Pogovor je nanesel na barve.

»Ponavadi so si ženske izbirale za krilo črno barvo, lahko pa je bila to tudi vijoličasta, »kafetasta«, ali »ceglasta«, manj je bilo temnomodrih. Včasih so si ženske napravile tudi temnozeleno, ali krilo turkizne barve. Belo nošo so nosile le deklice za obhajilo. Na krilu spodaj, morajo biti zašiti svileni trakovi vijoličaste, rdeče, ali raznih drugih barv: če je krilo črno, potem so trakovi vijoličasti, modri, zeleni ali rdeči. Na vijoličastem krilu so trakovi rdeči, včasih črni, na »ceglastem« krilu vijoličasti, zeleni, pa tudi črni, na zelenem tudi črni, na zelenem pa rjavi, ali rdeči.«

Okoli pasu so imele ženske zvezane trakove, ki so bili tudi različnih barv. Ti trakovi so vzorčasti, ali pa ne, na koncu vezeni, nekateri so imeli že narajeno pentljo. Kroj noše ni ravno enostaven. Krilo je moralo biti močno nabrano, na nortanji strani podloženo z drugobarvnim blagom; 30 centimetrov od roba je bila nato še ena podlaga (po domače pučva), ki je služila, da se je krilo lepo razširilo. Krilo je bilo obrobjeno z ozkim trakcem, ali resicami (po domače metelčku), ki so ščitile rob, da se ne bi prehitro obrabil.

Tudi životek - modrc - je bil na zunanji strani iz svile, v glavnem v temnih barvah. Temne barve so ženske izbirale, da se modrc ne bi umazal; le dekleta so imele svetlejšje modrce.

Predpasniki so bili v glavnem črni, svileni, izdelani iz damasta, ali pa z manjšimi rožicami.

Važen del noše predstavlja bluze, ali uopleče, ki je imela vedno močno nabrane rokave, na ramenih in po ro-

Marta Požar med razstavo noš v Peterlinovi dvorani v Trstu

kavih pa je bila okrašena z lepimi vezeninami. Vezeni je bil tudi prsni del, motivi pa so se ponavadi ponavljali tudi na rutah. Okoli vratu je bluzna imela »kamufeto«, v njem pa dve luknjici za srebrne, ali zlate gumbke - dvojčke.

Ženske so se pokrivalo z belimi rutami, ali fečuolami, ki so jih morale zelo pazljivo likati. Od likanja je namreč zaviselo, kako je potem ruta na glavi stala. Naškrobljen je moral biti na primer le tisti delček (špiček), ki je padel na čelo.

»Ko smo zbirale narodne noše za rastavo, smo napravile nekakšno anketo o ženskah, ki so včasih izdelovale noše, ali pa, ki so znale vezati »fačuole«. Danes znata na primer še pravilno pokrivali Mirjana Parovel, pa Gilda Negodé. Včasih so noše šivale in vezale mnoge domačinke. Na razstavi smo povedale tudi njihova imena. Danes bi bile stare volne čez sto let. Nekatero so delale in šivale tudi za ljudi iz mesta.«

K noši spada seveda tudi »karpon«, ali svilena ruta, s katero so se ženske pokrile po ramenih. Če so imele na sebi karpon, potem niso imele rute na glavi.

Tako oblečene so bile za popoldanske prireditve. Zares slovesna noša je zahtevala, da so bile ženske pokrite tudi z ruto. Nogavice so bile vedno bele, spletene iz domače volne. Čevlji

so bili iz močnega črnega blaga, tkanega na črtice, navadno so bili odprti, peta je bila na »rokel« (zložena v sredi), nekateri čevlji so imeli zaponko.

Važna sta pri noši še nakit, in »pušelc«. Ženske so nosile zlate, ali srebrne uhane (zamorčke), pa dolge zlate verižice, na prstih pa so imele tudi po več prstanov. Pušelc je bil iz cvetja, ki ga je imela mandrjerka na vrtu; v njem je bil rožmarin, nageljček, sivka, roženkraut. V šopku je moral biti tudi moder cvet. Da je pušelc ostal svež, so si ženske vtaknile v nredje majhno stekleničko z vodo. Torbic mandrjerke niso nosile, zato pa so imele v predpasniku in krilu žepe, v rokah pa so vedno držale lepo vezeno robec.

»Moške narodne noše za to področje se niso ohranile,« nam je gospa Marta še povedala. »Ve pa se, da je bila noša podobna ostalim okoliškim nošam. Zimska noša je bila iz črnega blaga ter je imela na telovniku vrsto, ali dve srebrnih gumbov. Moški so se pokrivali s »frkindišem«. Poletna noša pa je bila iz modrega blaga, pokrivalo pa je bil slamnik.«

»Nič nas preveč ne hvalite, če boste kaj zapisali o naši noši. Vse delamo iz ljubezni do tega našega starega oblačila. Kar si želimo je samo to, da bi ga znali ljubiti in spoštovati tudi mladi, da bi se rade volje oblekli v nošo ob raznih priložnostih. To bi nam bilo najlepše plačilo.«

Poglabljanje jezikovnega znanja na seminarju v Gradežu

Profesorji slovenščine so se na posvetu seznanili z najnovejšimi pogledi v slovenski lingvistiki

BORIS PANGERC

Profesorji slovenščine, ki so se udeležili strokovnega posveta v Gradežu, so se neposredno seznanili z nekaterimi najnovejšimi pogledi v slovenski jezikovni znanosti, pogledi, ki si šele utirajo pot v vrednostni sistem znanstvenih opredelitev. Dr. Olga Kunst-Gnamus, ki je na seminarju predavala, je delo razdelila na tri vsebinske sklope, ki pa so v osnovi temeljili na razkrivanju in osmišljanju pragmatičnega gledišča v jeziku. Prvi tematski sklop je bil posvečen slogu komunikacije kot oblikovalnemu dejavniku učenčeve osebnosti; drugi tematski sklop je zajemal spoznavanje slovnčnih pojmov, tretji pa pomenoslovje in jezikovno vzgojo.

Te strogo lingvistično zastavljene naslove je dr. Gnamuševa napolnila z novo vsebino in tudi sama, s seminarjem delom udeležencev, odkrivala doslej še neslutene pomene in vezave nekaterih besednih kategorij v interpretacijskem postopku literarnega teksta.

V prvem predavanju je bilo največ govora o pragmatičnosti jezika; jezik je zmožnost komunikacije, vendar je med tem, kar razumemo in med tistim, kar smo sposobni oz. zmožni povedati, ponavadi velik razpor. V jeziku se udeležajo gramatične zmožnosti (slovnčno znanje), normativna zmožnost (slovnčna pravila ščitijo jezikovni sistem, da se ob množici zunanjih vplivov ne poruši) in pa metaforična zmožnost (metaforika, govorjenje v prispodobah je del besednega zaklada in je ključnega pomena za življenje jezika).

Jezik je v procesu rabe sredstvo za prenašanje sporočil od govorca ali sporočevalca (S) do naslovnika (N). Pri prenašanju teh sporočil ostane želje in nameni praviloma neizrečeni zaradi komunikacijskih težav, ki tičijo v odnosu med sporočevalcem in naslovnikom. Pravila, ki bi razrešila te komunikacijske težave, ni, kajti vedno - v še tako nedvoumnom govornem položaju - smo v precepu, kako naj kaj rečemo, kako naj kaj storimo. In tu »stopijo sedaj v akcijo« pragmatične strategije. Te pravzaprav obstajajo, odkar človek komunicira, a jih nimamo v zaves-

ti; uzaveščajo jih šele zadnji dosežki slovenskega jezikoslovja, za to pa ima največ zasluga in je na tem področju vodilna znanstvenica dr. Gnamuševa. Nujnost, da posegamo po pragmatičnih strategijah, nam narekuje potrebe, motivi in želje; med pragmatične strategije pa prištevamo: opravičevanje, pozdravne vzorce, voščila, besedno podkupovanje, obljube, razkrivanje ozadja strahu, očitke, vrednotenje sogovorca z žaljivimi ali neprimernimi izrazi in podobno. V vsakdanjem sporazumevanju n. pr. izbiramo pragmatične strategije v odnosu do naslovnika v sledečih govornih položajih: če želimo nekoga potolažiti, mu svetovati, če kaj zahtevamo, ukazujemo, prosimo itd. Pragmatika ljubi posredne oblike postopanja, n. pr.: pogojnik. Pragmatika je še tako mlada veda, da še ni sistemizirala svojih spoznanj. Drugo predavanje dr. Gnamuševe je bilo posvečeno spoznavanju slovnčnih pojmov. Predavateljica je izhajala iz ugotovitve, da je jezik zelo logičen; sistem jezika je ekvivalent razuma. Jezik zelo natančno povzema življenje in najsutilnejske življenjske situacije. V jezikovnem sistemu se odraža človek ter njegov miselni in stvarni svet.

Izhodišče spoznavanja jezika je besedilo. S pronicanjem v besedilo pridemo do pojmov in sežemo v bogastvo besednih zvez. Primarna baza slovenskega jezika je glagolski stavek, druga ravna pa je samostalniška besedna zveza. S sintetičnimi, analitičnimi in pretvorbenimi postopki zavzamemo razmerje do jezikovnega znaka in se pretipamo do njegovega bistva. Udeleženci seminarja so to praktično poskušali na prilastku v umetnostnem in strokovnem besedilu.

Tretje predavanje Pomenoslovje in jezikovna vzgoja je sprožilo veliko kreativnega duha. Dr. Gnamuševa se je pomudila pri tekni lingvistiki, ki ji po slovensko pravimo besediloslovje. Besediloslovje se pogloblja v nadpovedno skladno, skladno, ki presega meje povedi in odkriva dodatne pomene besedila. V trenutku, ko v povedi udeležimo stvarni in duhovni svet, še nismo izrpalih vseh možnosti, kajti s postopki, ki nam jih daje na voljo nadbesedna skladnja, lahko predmetnost prenašamo iz povedi v po-

ved, ne da bi se ponavljali in s stilno izbrušenimi prijemi. To možnost nam daje n. pr. zamenjava samostalnika z zaimkom. Izhodišče je vedno besedilo, ki skupaj s situacijo tvori sporočilo. Samostalnik v besedilu nadomestimo z zaimkom; samostalnik podeljuje zaimku pomen, zaimek pa prenaša v nasledjo poved del podatkov. Med samostalnikom in zaimkom se stvori navezovalno razmerje; samostalnik postane nanašalnica, zaimek pa naveznik: (poenostavljen) primer:

Kakor hitro je žena po porodu okrevala, jo je že prevzel čut odgovornosti. Vedela je, da tam v daljnem Egiptu težko čakajo nanjo bogate angleške in francoske matere za dojenčki. Čakajo njenega mleka, ki ga bo ukradla lastnemu nebogljenu v dnevi, ko bi mu bila njena pomoč najbolj potrebna. Čakajo njenih rok... (Prirejeno besedilo Dojilje Pavle Hočvarjeve po antologiji Nade Pertotove Nekoč Danes Jutri, III. del, str. 475)

ŽENA je nanašalnica; jo, nanjo, njenega, ki, njena, njenih so navezniki.

Drugi pomemben element besediloslovja je koreferenca, kar pomeni, da se v besedilu ista predmetnost večkrat ponovi.

Primer: Apnenci so zelo pomembna surovina v gradbeništvu. Iz apnencev pridobivamo apno. Apno je pomemben gradbeni material.

Navezalnih razmerij je več vrst: osebnozaimno pozajmljanje (dr. Gnamuševa in prof. Russijeva sta prav na seminarju odkrili, da je to navezalno razmerje dvorelacijsko, t.j. da pri osebnih zaimkih nosi osnova podatek o osebi in številu, končnica pa vodi k odnosnici), izpusti, posamostaljenje, leksična vizivnost, povezovanje z vezniki in še kaj.

Seminar z dr. Olgo Gnamuševo, je izjemno uspel. Potrebno je poudariti, da bi bilo koristno prirrediti podobne posvete vsaj enkrat na leto; žal je bila letos udeležba omejena; v bodoče bi bilo prav, da bi bil seminar obvezen za vse profesorje slovenščine, tako iz nižjih kot iz višjih šol, saj smo bili v Gradežu priča vzorni zlitosti med obema skupinama. Na koncu gre tudi omeniti prijetno bivanje v hotelu Argentina ter prijaznost in uslužnost osebja.

Še o tekmovanju za Cankarjevo priznanje

V soboto, 28. marca, je po vsej Sloveniji in pri nas potekalo tekmovanje za Cankarjevo priznanje. Na liceju Prešeren se je zbralo okrog 60 dijakov nižjih in višjih srednjih šol iz Trsta in Gorice, da bi se pomerili v znanju slovenskega jezika in književnosti.

Tekmovanje organizira vsako leto Slavistično društvo iz Trsta ob pomoči področnega društva iz Kopra in predvsem z dragocenim posredovanjem pedagoškega svetovaleca prof. Silva Faturja. Letos je bilo razveseljivo predvsem to, da rasteja tudi v Gorici udeležba in zanimanje za to obliko izpopolnjevanja in poglobljanja učne snovi.

Dijaki so tekmovali v treh težavnostnih stopnjah. Tisti iz drugih in tretjih razredov nižjih srednjih šol so se pripravili na temo: Mladinska proza Leopolda Suhodolčana. Medtem so se udeleženci druge stopnje (1. in 2. višja) ukvarjali s pripovedništvom Miška Kranca, tekmovalci iz zadnjih treh razredov višjih šol, pa so se poglobili v Slavka Bruma in Franza Kafko.

Na sobotnem tekmovanju je bilo treba najprej izpolniti teste v vprašanji iz slovenskega jezika ter slogovne in literarno zgodovinske analize. Po odmoru in skupni malici pa so udeleženci tekmovanja pisali spise. Medtem so mentorji že popravljali teste in prišli do delnih rezultatov. Najbolje uvrščeni tekmovalci so že v soboto prejeli tri knjižne nagrade.

Kasneje so se komisije ponovno sestale in pregledale še spise ter sestavile dokončne sezname tekmovalcev, ki se bodo udeležili finalnega tekmovanja v Sloveniji.

Republiško tekmovanje za prvo stopnjo bo na Prevaljah in se ga bodo udeležili: Mara Gergolet, srednja šola Ivan Trinko — Gorica, Andrej Maver, srednja šola Srečko Kosovel — Opčine, Tamara Lipovec, srednja šola Ivan Cankar — Trst, Petra Križmančič, srednja šola Srečko Kosovel — Opčine, Irina Čebulec, srednja šola Srečko Kosovel — Opčine, Elena Samar, srednja šola Fran Levstik — Prosek.

Finalno tekmovanje za drugo in tretjo stopnjo bo v Ljubljani in naše področje bodo zastopali:

Za drugo stopnjo: Anuška Komel, 5. gimnazija Primož Trubar — Gorica, Mina Špela Stepančič, 4. gimnazija Primož Trubar — Gorica, Petar Stefanovič, 5. gimnazija Primož Trubar — Gorica, Nataša Stopar, 2. A znanstveni licej Prešeren — Trst, Niko Tul, 2. B znanstveni licej Prešeren — Trst, Aljoša Saksida, 1. A znanstveni licej Prešeren — Trst.

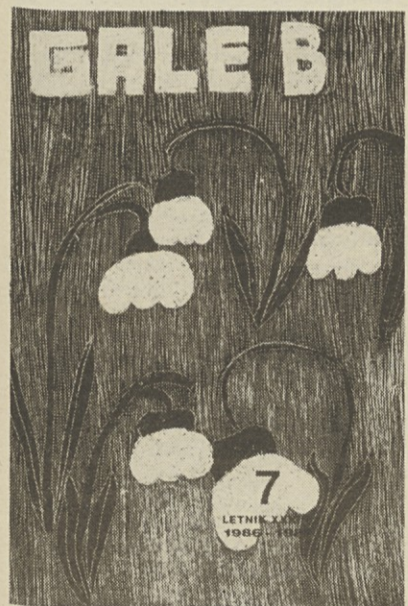
Za tretjo stopnjo: Corrado Rojac, 5. A znanstveni licej Prešeren — Trst, Lidija Glavina, 5. A znanstveni licej Prešeren — Trst, Lara Jogan, 3. klasični licej Prešeren — Trst, Vesna Zupin, 3. klasični licej Prešeren — Trst, Ingrid Gulič, 5. B Žiga Zois — Trst.

Pri Slavističnem društvu z veseljem ugotavljamo, da se je tako med profesorji, kot med dijaki utrdila tradicija tega tekmovanja in da ga mentorji znajo izkoristiti kot sredstvo za večjo družbeno vlogo jezika in naše besedne umetnosti. Zahvala Slavističnega društva gre tudi založbama iz Kopra in ZTT iz Trsta za knjižna darila ter ravnateljstvu znanstvenega liceja Prešeren, ki je dalo na razpolago prostore.

revije

Galeb

Nova, to je sedma, številka Galeba nam prinaša vrsto pesmic in spisov namenjenih mladim in najmlajšim. Uvodni pesmici sta pripovedala Danilo Gorinšek in Meta Rainer, sledi zgodbica »Mačja trma«, ki jo je napisala Mima Kapelj, gre torej za domačo avtorico. Ob povestih in pesmicah se nam zdi potrebno opozoriti na krajše besedilo Berte Golob »Dorijan.« Zapis govori o mladoletnem Dorijanu, ki se predaja pljači. Komaj šestnajst let mu je, pa si skuša na katerikoli način, tudi s krajo, nabaviti denar, da bi lahko pil. Mladenič izhaja iz »razbite« in nesrečne družine, rad bi prenehal z alkoholo-

lom, pa ne more. Gre torej za zelo aktualno zgodbo, ki črpa iz sveta mladostnikov, kjer se vse preveč pojavljajo alkohol in mamila. Prav je, da Galeb odpira tudi takšna, žgoča, vprašanja.

Svojevrstna poslastica Galeba je objava nekaterih stripov Milka Bambiča »Bu-ci-bu«. Stripi so nastali leta 1927, to je leto pred Walt Disneyjevo Miki Miško. Prav gotovo je to prvi slovenski strip in ne samo slovenski. Saj je prvi jugoslovanski strip nastal leta 1935. Lani je jugoslovanski Klub devete umetnosti podelil Milku Bambiču najvišje priznanje na področju stripa in sicer nagrado ANDRIJA.

Sledi vrsta rebusov, ugank in raznih drugih »iger«. Barvni strani sta posvečeni Športnemu društvu Breg in Tržaški knjigarni. Sledijo običajne rubrike, od športne pa do knjižnih ocen. Veliko je tudi pisem malih bralcev, ki opisujejo svoje male in velike dogodivščine.

Na Inštitutu za slovansko filologijo

Fantastika v delu Srečka Kosovela

Inštitut za slovansko filologijo filozofske fakultete v Trstu je pred nedavnim organiziral zanimivo predavanje dr. Marije Mitrovič, docentke za slovensko književnost na filozofski fakulteti v Beogradu, z naslovom Fantastika v delu Srečka Kosovela.

V nasprotju z običajnimi predstavami o fantastiki — omenjamo jo predvsem v zvezi z mitom, sanjami, pravljico, deliričnimi stanji in religijami — pojmuje Kosovel fantastiko nekoliko drugače: kot določeno tehniko pisanja.

Avtorica si je že na začetku zastavila niz vprašanj: o morebitni naključnosti in teoretično neutemeljenem Kosovelovem pojmovanju fantastike, o morda čisto novem razumevanju le-te in možnosti, da bi takšnemu pojmovanju našli vzporednice. Predvsem pa jo je zanimalo, kako se njegovi pogledi na fantastiko odražajo v njegovem pesniškem opusu. S pregledom različnih pojmovanj tega pojma, ugotavlja, da pesnikova opredelitev fantastike ni neutemeljena in osamljena. Najbližja pa so mu stališča ruskega inženirja in pisatelja Zamjatina, iz čigar eseja O sintetizmu je Mitrovičeva izluščila nekatere sorodnosti v njihovih pogledih na fantastiko. Potrebno pa je poudariti, da Kosovel v svojih beležnicah nikjer ne omenja Zamjatina, tako da ni dognano, ali je morda ta tekst poznal tudi kraški pesnik. V beležkah o Grudnovi poeziji je napisal, da je fantastika »osnova, ki ne upošteva logične ureditve predmetov«, da je torej »možnost, ki dovoljuje tudi alogičnost«. Zamjatin pa govori o novi realnosti, ki je posledica Einsteinove teorije o relativnosti časa in prostora. Po tem geometrijsko filozofskem potresu sta dokončno uničena na prejšnji način pojmovana

prostor in čas. V literarnih podobah nastopajo skupaj in v isti vrsti: mamuti in hišni sveti iz Petrograda... (Zamjatin, O sintetizmu). Umetnost, ki raste iz te nove realnosti, ne more biti drugačna kot fantastična.

Marija Mitrovič dalje raziskuje, v kolikšni meri je tako pojmovanje vdrlo v Kosovelovo zavest. Njegove pesmi deli v nekaj vsebinskih sklopov, glede na to, kako se v njih odraža fantastika. Med docela fantastične stvaritve uvršča Ekstazo smrti in Tragedijo na oceanu, kjer je apokaliptična vsebina kontrapunktirana v tonu pripovedovanja oziroma pesnjenja: s svojevrstno radostjo, domčanostjo in jasnostjo nam prikaže vsesplošno smrt Evrope in egoističnega, vase zagledanega subjekta. Drugi kompleks fantastike imenuje socialno-utopični. Vanj vključuje pesmi, v katerih gre za vizijo drugačne, pravičnejše prihodnosti, na primer: Ne toži, drug, Kakor naraščanje, Godba pomladi, O, pojte vigilije. Novo, povsem fantastično liriko predstavljajo tudi Integrali; ta poezija je v celoti premaknjena na nadrealno, alogično in mistično raven. Od številnih novih razsežnosti teh Kosovelovih stvaritev je našla le nekaj prvih: zamaknjenost v popolnoma alogični svet v pesmi Črni zidovi, mistiko tišine v Pojoči obločnici, mistiko človeka v Krizalosti, odprtost do večnosti v pesmi Odprto, vseprisotnost kozmosa v pesmi Smrt. Na koncu je avtorica še poudarila, da fantastika pri Kosovelu »ni slučajen in marginalen pojem, temveč ena temeljnih besed, ki označuje način pesnikovega izražanja in specifično metodologijo izdelave umniškega dela«.

KARMEN BUČAR

Kultura kraškega kamna v arhitekturi

RAJKO PAVLOVEC

Od 26. do 28. marca je bilo v Ljubljani posvetovanje pod naslovom »Arhitektonsko gradbeni kamen in njegova uporaba v Sloveniji«. Organizatorji tega zanimivega sestanka so bili Odsek za geologijo pri Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo, SKI - Slovenska kamnarska industrija, Geološki zavod in Zavod za raziskavo materialov in konstrukcij iz Ljubljane. V dveh dneh so se zvrstila silno zanimiva predavanja, ki so obravnavala geološke podatke, možnosti in načine izkoriščanja naravnega kamna, uporabo naravnega kamna za gradnje in okras v različnih obdobjih in v različnih delih Slovenije. Na posvetovanju so sodelovali geologi, kamnarji, umetnostni zgodovinarji, arhitekti, arheologi in še drugi. Prav zaradi povezanosti tako različnih panog je bil sestanek v Ljubljani nad vse zanimiv in koristen.

Kras je tista slovenska pokrajina, ki je dala v preteklosti izredno veliko naravnega kamna. Danes je odprt od večjih edino kamnolom pri Lipici, kar pa ni odraz dejanskih možnosti in potreb. Na Krasu so iz kamna zidane vse stare stavbe. Ljudje so posegli po domačem kamnu iz bližnjega kraja in imeli kamnolome okrog mnogih vasi. V sredini Krasa so rabili samo apnenec, ki tam nastopa. Na robu Krasa, recimo proti Vipavski dolini, so vzeli poleg

apnenca še flišne kamnine, ki jih je tam okoli veliko. Kvaliteten apnenec so tudi klesali in večkrat lepo krasili

za portale, vodnjake, obrobe in drugo. Posebno lepi kamnoseški izdelki so iz prejšnjega stoletja. Bolj tanko plastnat

in skrilav apnenec so rabili za pokrivanje streh.

Apnenec na Krasu, ki so ga in ga še izkoriščajo kot naravni kamen, je nastal v zgornji kredi. V takratnem morju je bilo vse polno skolkov iz skupine rudistov, ki so bile podobne kravjemu rogu. Rudisti so živeli samo v zgornji kredi. Kjer je bilo zanje ugodno okolje, so se silno razvili. Zato je tudi njihovih ostankov v apnencih zelo veliko. Najdemo jih v kamnolomih pri Lipici, Koprivi, Gabrovci, Kazljah pa tudi pri Nabrežini, Repentabru in drugod. V nekaterih apnencih so rudisti odlično ohranjeni in njihove lupine so v prerez večkrat podobne rožam. Zato imenujejo kamnarji takšen apnenec »fiorito«. V nekaterih delih morja pa so valovi butali rudistne lupine sem ter tja in jih temeljito zdrobili. Zato v takšnih apnencih težko najdemo cele lupine, vse polno pa je njihovih drobcev. Takšen apnenec imenujejo kamnarji »unito«. Posvetovanje v Ljubljani je bilo za različne strokovnjake zelo koristno. Pogovorili so se o nadaljnjem delu in se dogovorili za podoben sestanek v jugoslovanskem obsegu. Vendar bo tudi na jugoslovanskem sestanku kraški naravni kamni poleg podobnih rudistnih apnencev iz Istre, Dalmacije ali Hercegovine imeli pomembno vlogo.

Na sliki: Porton iz Temnice na Krasu je izklesan iz rudistnega apnenca.

Tenis: v polfinalu proti Beckerju

Živojinoviću na koncu pošle moči

MILAN — Zahodni Nemeč Boris Becker, drugi na svetovnih lestvicah, se je pošteno namučil, predno je po dobrih dveh urah v včerajšnjem prvem polfinalu mednarodnega teniškega turnirja »Fila Trophy« v Milanu strl odpor žilavega Jugoslavana Slobodana Živojinovića. Slednji, ki je v prejšnjih kolih odpravil Svenssona, Drewetta in Caneja, sicer ni pričel najbolje, saj je v prvem setu gladko izgubil (6:2). V drugem pa se je Živojinović oddolžil, nasprotniku je odvzel servis, kar se na tem turnirju Beckerju še ni pripetilo, na koncu pa je Zahodni Nemeč moral prepustiti tudi set (6:3).

V tretjem nizu je Živojinoviću začel pešati servis, njegovo najnevarnejše orožje, delal je vse preveč napak in upanje na zmago je kaj hitro splahnelo (6:2). Vsekakor je bilo težko pričakovati, da bi Živojinović pripravil presenečenje. Z Beckerjem se je že srečal dvakrat na uradnih turnirjih, v Avstraliji in v Bruslju, in je obakrat izgubil.

Pa tudi uvrstitev na svetovnih lestvicah kaže na razmerje moči med njima: Becker je drugi, Živojinović šele 40, čeprav včeraj taka razlika med njima ni prišla do izraza. Poleg tega ne gre pozabiti, da se oba dobro poznata, saj trenirata skupaj in skupaj tudi nastopata v dvojicah, v takih razmerah pa je težko igrati, je na koncu priznal sam Becker.

Živojinović je s svoje strani povedal, da trenutno išče trenerja. Vprašali so ga, zakaj se ne odloči za Boscha: »Bij je Beckerjev trener,« je odvrnil Živojinović, »zgodilo se je, kot če bi se spril z bivšo zaročenko svojega prijatelja.« Potrdil je nadalje, da bo nastopil v Wimbledonu, kjer bi se po njegovem mnenju Becker lahko še tretjič uveljavil. O sebi ni hotel dati napovedi: »Ne vem, kako bo,« je pripomnil, »treba bo videti, če bom na svoji cesti prej srečal Beckerja.«

V drugem polfinalu je Čehoslovak Miloslav Mecir s presenetljivo lahkoto

v 1.14' z izidom 6:0, 6:2 premagal Šveda Matsa Wilandra. Finale med Mecirjem in Beckerjem bo danes.

DVOJICE: Casal (Avs.) in Sanchez (Šp.) - Hlasek (Švi.) in Hooper (ZDA) 7:5, 6:4; Becker in Živojinović - Mecir in Šmid (ČSSR) 6:2, 6:4.

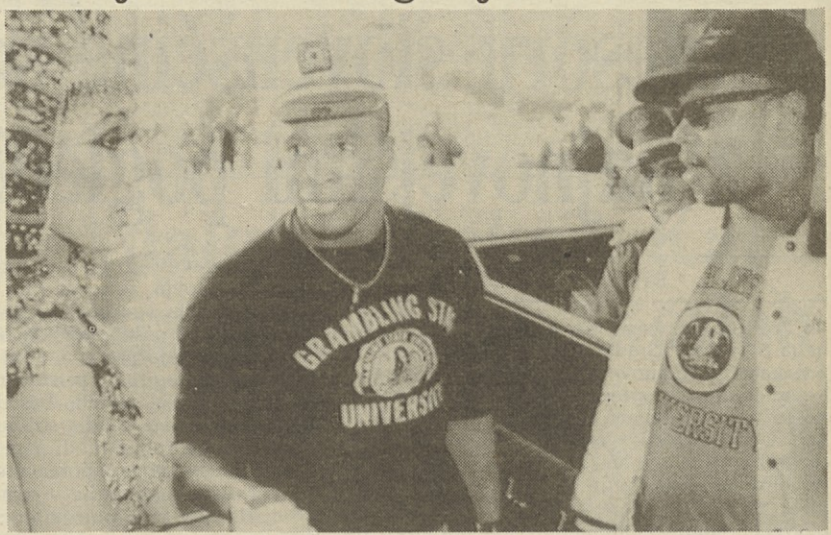
Connors izločen

CHICAGO — V četrtfinalu mednarodnega teniškega turnirja v Chicagu je Američan Teltscher nepričakovano izločil rojaka Connorsa z izidom 6:3, 6:1. Ostali izidi: Mayotte (ZDA) - Fleming (ZDA) 6:2, 6:3; Scanlon (ZDA) - Davis (ZDA) 6:3, 6:3; Pate (ZDA) - Purcell (ZDA) 7:5, 6:4.

Garetto in Marcu v finalu

POREČ — V okviru mednarodnega teniškega turnirja v Poreču, ki se odvija v okviru »Istrske riviere«, sta se uvrstila Argentince Garetto in Romu Marcu. Garetto je v polfinalu s 7:6, 3:6, 7:6 premagal Nizozemca Feenstruja, Marcu pa s 6:3, 6:2 Italijana Davida.

Milijarde za Haglerja in Leonarda

Za jutrišnji boksarski dvoboj za naslov svetovnega prvaka srednje kategorije med Marvinom Haglerjem (33 let, 66 dvobojev, 62 zmag, od teh 52 s KO, dva poraza) in Sugarjem Rayem Leonardom (31 let, 34 dvobojev, 33 zmag, od teh 24 s KO, en poraz) vlada v Las Vegasu res izredno zanimanje. Gre za enega sicer številnih »dvobojev stoletja, ki pa bo Haglerju prinesel 12 milijonov dolarjev (eno tretjino tega, kar je zaslužil v vsej karieri), Leonardu pa milijon manj. Razdelila si bosta tudi dobiček. Na sliki Leonard ob prihodu v Caesars Palace, kraj dvoboja

Košarka: presenečenje v četrtini finala končnice Mobilgirgi zmagal v Bologni

BOLOGNA — Mobilgirgi iz Caserte zdaj resno kandidira najmanj za uvrstitev v polfinale italijanskega košarkarskega prvenstva. V anticipirani četrtfinalni tekmi je sinoči kar sredi Bologne z 90:78 (44:35) premagal tamkajšnji Dietor, ki mu je dvajsetdnevni premor očitno škodoval, če vemo, da je v regularnem delu prvenstva na domačih tleh istega nasprotnika odpravil kar z 38 točkami razlike.

Zanimivo je, da je Mobilgirgijev as Oscar tokrat dosegel le 21 točk, najboljši strellec kampanijske ekipe pa je bil Gentile (25), medtem ko je Bolgar Glukov dal 21 točk, Dell'Agnello pa jih je dosegel 14.

Pri Bolonjčanih je še posebej razočaral Binelli, ki sploh ni zadel koša. Najboljši strelci so bili: Brunamonti 21, Stokes 15, Byrnes 12, Fantin 11. Danes bodo na vrsti še tekme Divarese - Libertis, Arexons - Allibert, Tracer - Scavolini. Slednja tekma se bo začela šele ob 20.30, med Milančani pa bo gotovo odsoten Meneghin, ki se je

v finalnem nastopu pokala prvakov ponovno poškodovano.

V Jugoslaviji znani vsi polfinalisti

Cibona - Crvena zvezda in Partizan - Bosna sta polfinalna para v jugoslovanski košarkarski končnici. Izida včerajšnjih tretjih četrtfinalnih srečanj: Partizan - Zadar 110:92 (57:49), Jugoplastika - Bosna 82:84 (39:50). Prvi polfinalni tekmi bosta v torek.

Odbojka: Kutiba in Santal naprej

Kutiba iz Falconare in Santal iz Parme sta se že uvrstila v polfinale končnice italijanskega odbojarskega prvenstva, Tartarini Bologna in Ciesse Padova ter Panini Modena in Enernix Milano pa bodo v torek odigrali tretjo tekmo. Sinočni izidi: Enernix - Panini 3:0 (15:5, 18:16, 15:11), Ciesse - Tartarini 3:0 (15:13, 15:3, 15:8), Bistefani - Santal 2:3 (15:12, 12:15, 11:15, 15:8, 11:15), Acquapozzillo - Kutiba 0:3 (13:15, 13:15, 11:15).

kratke vesti - kratke vesti

»Vivicittà« danes tudi v Trstu

TRST — V Trstu in v drugih 30 italijanskih mestih ter v New Yorku, Budimpešti, Barceloni, Seville, Bruslju in Lizboni bo danes tradicionalno, 4. tekmovanje po mestnih ulicah, poimenovano »Vivicittà«. Lani je v Trstu zmagal Michele Pavan, najhitrejši v Italiji pa je bil Anglež Hutchins, ki je tekmoval v Rimu.

Start v Trstu bo ob 10.30 na Trgu Duca degli Abruzzi, nagrajevanje pa bo dve uri kasneje na Trgu Unità. Vseh prijavljenih je okrog 70 tisoč.

Tomasini pred Paganessijem

SESTRIERES — Italijan Stefano Tomasini, ki je letos prestopil med profesionalce, je zmagal na včerajšnji kolesarski dirki za trojevo »gorskih vozačev«. Tomasini je prehitel Paganessija in Contija (oba It.) ter Škodo (ČSSR).

Tekma je bila do zadnjega trenutka v dvomu, saj je na vzpetini proti Sestrieresu skoraj vse jutro snežilo. Potem se je vreme popravilo, cesto so očistili in tako so se odločili za start, čeprav se skoraj polovica prijavljenih ni

predstavila v Bussolenu (vsega skupaj je nastopilo 29 tekmovalcev in vsi so prispeli na cilj).

V Rovinju danes zadnje regate

ROVINJ — Zaradi neugodnih vremenskih razmer so včeraj v Rovinju odložili regate za »ACY Cup Match Race«, za katerega se poteguje deset posadk iz ZRN, Avstrije, Irske, Švedske, Italije, Švice in Francije.

Začasna lestvica: 1. Cudmore (Ir.) 5 zmag, 1 poraz; 2. Petterson (Šve.) 5 - 1; 3. Puh (Jug.), Griese (ZRN) in Pellschier (It.) 3 - 3; 7. Ceroni (It.) 2 - 6.

Mladi dobro obetajo

ABETONE — Če bodo najmlajši italijanski in jugoslovanski smučarji tako nadaljevali, se ne bo treba bati za prihodnost belega cirkusa pri nas in v sosednji državi. Na včerajšnjih slalomskih turnirja »Ostržek na smučeh« so namreč dosegli naslednje rezultate: DEKLICE: 1. Gallizio (It.), 2. Hrovat, 3. Baša (obe Jug.); DECKI: 1. Waeny (Švi.), 2. Piber (Jug.); NARAŠČAJNIČE: 1. Klingenschmid (Av.), 2. Škerjanec (Jug.); NARAŠČAJNIKI: 1. Brezavšek (Jug.), 2. Boselli (Jug.).

Jugoslovanski nogomet

Derbi kola v Titogradu

Čeprav v minulem kolu gostje niso bili najbolj uspešni, se v današnjem 24. kolu jugoslovanskega nogometnega prvoligaškega prvenstva obeta vodilnemu Vardarju nova možnost, da še poveča svojo že dokaj izdatno prednost pred zasledovalci. Skopski nogometaši bodo namreč igrali v Nišu z Radničkim, ki ima sicer v medsebojnih dvobojih bolj ugoden obračun, a je prejšnjo nedeljo kar s 5:0 izgubil s Sutjesko. Morebitni spodrselj Vardarja pa bi zasledovalci Partizan, Hajduk in Velež brzkone izkoristili, saj igrajo vsi doma. Derbi kola bo vsekakor v Titogradu, kjer se bosta pomerila Budućnost in zagrebški Dinamo. Le zmagovalec lahko še naprej upa na vključitev v boj za napredovanje.

SPORED DANAŠNJEGA 24. KOLA: Budućnost - Dinamo (Z), Velež - Crvena zvezda, Dinamo (V) - Osijek, Sloboda - Rijeka, Sarajevo - Priština, Spartak - Čelik, Radnički - Vardar, Hajduk - Sutjeska, Partizan - Željezničar.

V drugi ligi bo Maribor gostil Rudar iz Ljubije, ki je v jesenskem delu z 2:1 premagal Mariborčane.

Košarka: v predzadnjem kolu promocijske lige

Bor Radenska v play offu

Bor Radenska - Libertas 119:108 (65:49)

BOR RADENSKA: Kovačič 4 (1:3), Korošec 32 (5:7), Salvi 2, Barini 8 (4:4), S. Semen 5 (3:3), Pregarc 32 (4:6), Pieri 22 (4:4), Kneipp 13 (1:2), A. Semen, Smotlak 1 (1:3).

SODNIKA: Bellini in Ugrin, PM 23:31; SON: 41 (Libertas 26); PON: Š. Semen (33), Barini (36), Pieri (37), Smotlak (40); 3 TOČKE: Korošec 1, Kovačič 1; GLEDALCEV: 100.

Po »maratonskem« boju si je Bor Radenska tudi matematično zagotovila vstop v končnico promocijske lige. Vatovecvi fantje so tekmo osvojili predvsem v prvem polčasu, ko so predvajali zelo hitro, atraktivno in hkrati učinkovito košarko in že po 5 minutah visoko povedli.

V srečanju, v katerem se obe obrambi nista posebno proslavili, je vsekakor prišla na dan večja uigranost Borove vrste in še zlasti enakovrednost menjav, saj so prav vsi igralci prispevali svoj delež in nikomur ni mogoče očitati slabe igre ali pa štedenja z energijami.

Na nasprotni strani pa so se gostje preveč zanašali na strelske sposobnosti Laudana in Gidina, ki sta pa bila v odsotnosti playmakerja Blasine precej osamljena.

Sodnika sta v drugem delu ubrala dokaj čuden kriterij vodenja tekme in predvsem njima se je treba zahvaliti, da je srečanje trajalo uro in petdeset minut.

Med »radenskarji« sta zelo zrelo in prisenbo igrala Pregarc in Korošec, ki sta bila za odtenek boljša od Pierija in kapetana Kneippa. Sicer pa so res vsi, kot že rečeno, popolnoma zadovoljili.

Borove košarkarje čaka sedaj zahteven spored: v sredo bodo odigrali zaostalo srečanje s Ferroviariom, v soboto pa se bodo pomerili s Santosom v zadnji tekmi regularnega dela prvenstva. (Cancija)

Ferroviario - Breg Adriatherm 83:67 (37:35)

BREG ADRIATHERM: Čok 3, I. Corbatti 20 (4:5), Meneghetti 6, Pertot 2 (0:3), Barut 27 (5:7), S. Corbatti, Bandi 6, Di Donato 3 (1:2), Zeriali.

»Trofeja Jadran« v minibasketu

V sredo, 8. t. m., bo na različnih igriščih potekalo prvo kolo srečanj za »Trofejo Jadran« v minibasketu. Gre za pobudo našega vodilnega košarkarskega društva v prid mladinski košarke, ki se čedalje bolj uveljavlja in v kateri naša društva v zadnjem obdobju žanjejo precejšnje uspehe.

V tem primeru je Jadran osredotočil pozornost prav na najmlajši »sloj« košarkarjev. Za prvo Jadranovo trofejo bodo v areno stopili najmlajši tekmovalci (letnik 1975 in mlajši) vseh naših društev: Bora, Brega, Doma, Kontovela, Poleta in Sokola. Minikošarkarji bodo igrali po obstoječem, vendar nekoliko prirejenem pravilniku minibasketu.

Ob koncu povratnega dela turnirja se bodo vsi minikošarkarji zbrali na sklepnem dnevu, na katerem bosta na sporedu košarkarski minimaratoni in nagrajevanje ekip.

O tej novi Jadranovi pobudi bomo seveda obširneje in sprotno še poročali.

SODNIKA: Fornasari in Garinella; PON: Meneghetti (35), Di Donato (38); 3 TOČKE: Corbatti 2, Čok 1.

Brežani so ves prvi polčas bili povsem enakovredni gostiteljem. Igra je bila izenačena in Bregovi košarkarji so večkrat prešli v vodstvo, čeprav so bili tokrat res zdesetkani (ob napovedanih odsotnostih B. in R. Žerjela sta manjkala še Maver in Zobec).

Tudi v začetku drugega polčasa je kazalo, da bodo naši uspešno kljubovali Tržačanom. Tedaj pa sta prišla na dan utrujenost in pomanjkanje ustreznih menjav, tako da so Brežani po dobrem začetku popustili in domačinom omogočili, da so tekmo sklenili s precejšnjo prednostjo.

Poudariti moramo, da so pri Bregu vsi solidno zaigrali. Posebej bi omenili

natančnost Baruta in Corbattija v fazi napada in pa nastop Rajka Pertota, ki se je na igrišče vnil po dveletni odsotnosti. (L. Koren)

Alabarda - Kontovel El. Shop 87:80 (47:45)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Kocman 2, Ban 9, Grilanc 20, Lisjak 2, Starc 8, Kojanec 9, Emili, Čuk 22, Gruden 8.

Nepopolna Kontovelova postava je klonila pred tržaško Alabardo po 40 minutah enakovredne igre. Kontovelci so bili v prvem delu tekme vseskozi v vodstvu in za odtenek boljše od domačinov, ki so jih dohiteli šele v 17. min. in jih nato prehiteli tik pred odmorom.

Kontovelova vrsta pa je slabo začela drugi polčas, čeprav ni dovolila gostiteljem, da bi si prigrabili izdatno vodstvo. Pri rezultatu 74:70 je Alabarda dosegla delni izid 11:0 in dokončno zapečatila srečanje.

Pristaviti gre, da so Kontovelci igrali povsem sproščeno in brez posebne zagrizenosti, kot moštvo brez večjih motivacij. Vsi posamezniki so sicer zadovoljili. V prvem polčasu je bil zelo uspešen Gruden, nasploh pa je zelo dobro igral Čuk. (D. S.)

Dom - Ardita 93:96 (46:50)

DOM: Corsi 8, Orzan 10, Nanut 30, Renelli, Ugo Dornik 8, Puiatti 37.

PON: Mercadenti (31); ON: Dom 19, Ardita 24; 3 TOČKE: Nanut 4, Puiatti in Orzan 3, Corsi 1.

Domovcem žal ni uspel podvig. V izredno lepem in napetem srečanju so Semoličevi varovanci potegnili krajši konec. Med tekmo je bila morda zvidna le minimalna boljša organiziranost v igri gostov, ki so prevečkrat presenetili domovce s hitrimi protinapadi. 20 sekund pred koncem so naši še imeli zadnjo priložnost, da bi izenačili, poskusili s trojko, a žoga ni šla skozi obroč. Vsekakor gre pohvala obema ekipama, ki sta gotovo prikazala daleč najboljšo tekmo ne le letošnjega prvenstva. Naši so nastopili praktično le v petih, dobro pa sta tokrat opravila nalogo Puiatti in enkratni Ugo Dornik. (M. Čubej)

V moški in ženski odbojarski C-2 ligi

Naše šesterke brez zagnanosti Za slovo nepričakovani porazi

MOŠKA C-2 LIGA

Spillimberghese - Bor JJK banka 3:0 (15:13, 15:5, 15:13)

BOR JJK BANKA: Batič, Budin, Pernarčič, Zubin, Starc, G. in D. Gasparo, Pečenko, Meton, Marega.

Srečanje je bilo važno le za gostitelje, ki so lahko le z zmago še upali na obstanek v ligi, medtem ko so Tržačani ta cilj že dosegli v prejšnjem kolu. Borovci so igrali manj zagrizeno, po raz pa je treba pripisati predvsem slabima bloku in napadu. Izid bi lahko bil tudi drugačen, če ne bi varovanci trenerja Stublja po nepotrebnem napravili prvi in tretji niz. Obakrat so namreč vodili 13:8 oziroma 13:9 in bili na pragu zmage, vendar so v ključnih trenutkih igrali nezbrano in brez prave zagnanosti. Obračun prvenstva je za borovce vsekakor pozitiven. (A. S.)

ŽENSKA C-2 LIGA

Bor Friulexport - Gieffe Pieris 2:3 (8:15, 15:7, 6:15, 16:14, 15:13)

BOR FRIULEXPORT: Kus, Debenjak, Zergol, Centazzo, D'Ambrogio, Stopper, Vidali.

Borovke so dokaj otožno sklenile prvenstvo, v katerem so startale kot eden favoritov. Tokrat so bile zaradi šolskega izleta odsotne standardni igralke Forausova in Ukmarjeva in menjavi Bandi in Knez, vendar bi mogla tudi ekipa, taka, kakršna je stopila na igrišče, zlahka obračunati s skromnim nasprotnikom, ki pa je bil dosti bolj motiviran od naših igralk, kar je po svoje tudi razumljivo. Borovke so v napadu igrale dokaj slabo, zato so akcije trajale dolgo in ni izključeno, da jih je na koncu izdala utrujenost. Po vodstvu v nizih z 2:1, so v četrtem nadoknadile zaostanek 10:2, povedle 14:11, a »match-žoge« niso izkoristile. Podobno je bilo tudi v zadnjem nizu, ko so si pripravile vodstvo 11:7. Sicer pa tekma ni odločala o ničemer, saj si je Bor Friulexport že zdavnaj zagotovil končno tretje mesto.

Martignacco - Sloga Koimpex 3:1 (15:9, 15:8, 3:15, 15:11)

SLOGA KOIMPEX: Adam, Druvšček, Kokoravec, Križmančič, Lupinc, Milkovič, Miot, Pro, Sosič, Vidali.

Slogašice se vračajo z zadnjega letošnjega gostovanja praznih rok. Proti ekipi, ki je na zadnjem mestu na lestvici, je Sloga Koimpex zaigrala skrajno nezbrano in povsem demotivirano. Martignacco je to seveda uspešno izkoristil, saj mu je ta tekma pomenila dober test pred dodatnimi tekmami za obstanek v ligi.

Naše igralke so dobro igrale le v tretjem nizu, katerega so tudi brez težav osvojile, to pa je bilo tudi vse, kar so v včerajšnji tekmi pokazale. (Inka)

POKRAJINSKE LIGE

KOŠARKA

1. MOŠKA DIVIZIJA: Dom - Basket Gorizia 54:65 (25:32). PROPAGANDA: Bor Indules - Ricreatori 56:57 (30:31). Dom - Fortitudo 77:33 (30:16).

ODBOJKA

1. ŽENSKA DIVIZIJA: Sloga Koimpex - Vivai Busa 3:0 (15:1, 15:11, 15:8)

NOGOMET

UNDER 18: Opicina - Breg 3:0. CIBANI: Zarja A - Supercaffè 3:3, Zarja B - Altura 3:1. PRVENSTVO CSI: Zarja - Gretta 5:0.

ŠPORTNA NEDELJA NA RADIU OPČINE

V okviru »Športne nedelje na Radiu Opčine« bodo danes imeli nekaj neposrednih krajših prenosov z nogometnih srečanj med Primorjem in Muggescom (2. amaterska liga) ter Primorcem in San Marcom (3. amaterska liga). Sledil bo prispevek o prvem turnirju v minibasketu, ki ga prireja SZ Jadran. Na vrsti bo pogovor z gledališko skupino »Kresna noč«, ob 18.30 pa bo neposredni prenos košarkarske tekme med Jadranom in Odezom.

Nogomet: v italijanski B ligi Triestina računa na zmago

Triestina bo nastopila danes doma proti Genoi, ki ima odkrite ambicije za napredovanje. Ekipa iz Genove ima zelo soliden organik igralcev, za vrhom lestvice pa zaostaja le za dve točki. Bitka za A ligo je torej povsem odprta, prav zato pa bo moralo tržaško moštvo še posebno paziti. Prva tekma v Genovi se je zaključila pri belem izidu, Triestina (pa tudi Genoa) si tokrat želita nekaj več.

Genoa ima štiri točke več od De Falca in tovarišev (prav tiste štiri točke...), nastopila pa bo v popolni postavi, medtem ko imajo pri Triestini še probleme pri sestavi moštva. Manjkal bo namreč Menichini, med tednom pa se je poškodoval še Costantini, morda pa bo manjkal še Cerone. Torej običajna postava Triestina-Rdeči križ.

Lestvica B lige se stalno spreminja. Sedaj vodita Cesena in Messina, le za

točko pa zaostajajo Pisa, Cremonese in Pescara. Danes bo Cesena igrala doma proti Modeni, Messina pa se bo podala v Cremono. Ta tekma bo vsekakor derbi kola. Zelo zanimivo bo tudi srečanje med Parma in Piso, saj se bosta srečali ekipi, ki predvajata verjetno najboljši nogomet v B ligi. Vendar pa je jasno, da je letošnje prvenstvo B ligo dokaj povprečno, tako da ima verjetno še Triestina nekaj upanja na napredovanje. Prvenstvo je namreč še dokaj dolgo, in čeprav je že nastopila pomlad, pa se še ni prikazala ekipa, ki bi silovito potegnila in pustila ostale za sabo.

Današnji spored (ob 15.30): Arezzo - Bologna; Bari - Lazio; Campobasso - Cagliari; Catania - Pescara; Cesena - Modena; Cremonese - Messina; Vicenza - Sambenedettese; Lecce - Taranto; Parma - Pisa; Triestina - Genoa.

V prvi italijanski nogometni ligi Napoli na težkem gostovanju

V A ligi manjka do konca prvenstva le šest kol, nato pa bo sledilo... neapeljsko slavje. Res bi bil pravi čudež, če bi Maradona in tovariši izgubili ta... napovedani naslov. Danes se bodo podali v Empoli, kjer bodo po predvidenih iztržili točko, ali pa če bo domača obramba preveč površna, kot se je to že večkrat zgodilo, tudi obe. Poleg tega pa ne smemo pozabiti, da je Napoli na tujem zmagal že sedemkrat. Vseeno pa je Empoli zelo nevarna ekipa.

Kaj pa Napolijevi zasledovalci? To sta predvsem Roma in Inter. Bonjek in tovariši bodo igrali doma proti Fiorentini in seveda računajo na obe točki, pa čeprav obe bi še kako koristili igralcem iz Firenc, ki še niso povsem varni pred izpadom. Inter bo doma predvideno premagal Como, ki pa je že na tujem pripravil marsikatero pre-

senečenje, Milan pa bo igral v Avellinu. Slednja je zelo nevarna ekipa, ni pa še povsem rečeno in bo igrala »divje«, kot vedno na domačem igrišču.

Skoraj odpisani Juventus bo igral v Bergamu proti Atalanti, ki zaseda predzadnje mesto in je tudi »skoraj odpisana« oz. vpisana v B ligo. Zanimivo bo tudi srečanje med Torinom in Brescio.

Dokončno odpisani Udinese se bo podal v Genovo, kjer se bo pomeril z »aprilsko« Sampdoria. Videmčani lahko izgubijo za štiri gole ali pa celo zmagajo. Odvisno od njih in predvsem od... Sampdorie.

Današnji spored (ob 15.30): Ascoli - Verona; Atalanta - Juventus; Avellino - Milan; Empoli - Napoli; Inter - Como; Roma - Fiorentina; Sampdoria - Udinese; Torino - Brescia.

domači šport

DANES

NEDELJA, 5. APRILA

KOŠARKA

MOŠKA B-2 LIGA

18.30 v tržaški športni palači: Jadran - Bernardi Oderzo

1. MOŠKA DIVIZIJA

11.00 v Trstu, šola Da Vinci: Fiamma - Cicibona

DEČKI

11.00 v Trstu, pri Sv. Sergiju: Servolana - Bor Indules

ATLETIKA

POKRAJINSKO PRVENSTVO MLADINSKIH KATEGORIJ

9.00 v Trstu, na Kolonji: nastopa tudi Bor Infordata

ODBOJKA

1. MOŠKA DIVIZIJA

11.30 v Trstu, šola Galilei: Inter - Bor

1. ŽENSKA DIVIZIJA

9.00 v Štandrežu: Azzurra - Sovodnje Agorest

UNDER 14 ŽENSKE

10.30 v Trstu, na 1. maju: Bor Friulexport - DLFAC; 11.00 v Repnu: Sloga A - Breg A

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

15.30 v Ribiškem naselju: L'Architrave - Vesna; 15.30 na Proseku: Primorje - Muggesana; 15.30 v Trstu: Campi Elisi - Zarja; 15.30 v Trstu: San Sergio - Kras

3. AMATERSKA LIGA

15.30 na Padričah: Gaja - Roianese; 15.30 v Doberdolu: Mladost - Hermada; 15.30 v Dolini: Breg - Don Bosco; 17.00 v Trebčah: Primorje - San Marco Sistiana; 15.30 v Špetru ob Soči: Isonzo - Juventina; 15.30 v Sovodnjah: Sovodnje - San Lorenzo

NARAŠČAJNIKI

11.00 v Trstu, Ul. Flavia: Olimpia - Primorje

NAJMLAJŠI

9.45 v Trstu, Ul. Flavia: Olimpia - Primorje; 13.00 v Ul. degli Alpini na Opčinah: Don Bosco - Breg

ZAČETNIKI

9.30 na Proseku: Primorje - CGS; 12.15 pri Briščkih, Ervatti: Portuale - Breg

NAMIZNI TENIS

ŽENSKA B LIGA

10.00 v Zgoniku: Kras Globtrade A - Dom; 10.00 v Zgoniku: Kras Globtrade B - Polisportiva Adriatica

Preživite razburljiv popoldan na hipodromu Montebello

danes ob 15.00

33. redni občni zbor Slovenskega planinskega društva iz Trsta

Napredovati in vztrajati v svojem poslanstvu

Prvo zadovoljivo dejstvo 33. rednega občnega zbora Slovenskega planinskega društva iz Trsta, ki je bil v petek zvečer v Gregorčičevi dvorani v Trstu, je bilo to, da je bil dobro obiskan. Obisk pa je neposredno povezan z uspešnostjo sezone, ki se je pravkar zaključila prav s polaganjem računov na občnem zboru.

V odsotnosti predsednika Aleksandra Sirkca, ki je prav ta dan obolel, je osrednje poročilo podal podpredsednik društva Ugo Margon. Slednji je izluščil nekaj osrednjih misli o splošnem poteku sezone. Slednja je bila, na splošno vzeto, uspešna. Pa pojdimo po resorjih. Izletništvo: avtobusnih izletov je bilo malo, ki pa so bili vsi dobro obiskani. Zato bo treba v bodoče to aktivnost bolje programirati, propagandirati ter se predvsem ne bati finančnih deficitov, tako da bodo vsi člani (tisti brez osebnih prevoznih sredstev ali brez »planinske klapce«) prišli na svoj račun. Tako imenovani »izletov z osebnimi avtomobili« je bilo dosti ter vsi so bili dobro obiskani, predvsem zaradi dobre izbire ciljev. Enotedenska ekskurzija je bila tokrat v Dolomite, delno pa jo je skvarilo slabo vreme.

Zelo uspešno je bilo delovanje jamarjev, alpinistov in smučarjev, manj pa mladine. Tudi kulturno-predavateljska sezona je bila zelo dobra. Nadalje je razveseljivo dejstvo, da se SPDT v zadnjem obdobju vse bolj vključuje v krajevno zamejsko stvarnost, saj je bilo soorganizator oktobrskega pohoda proti sinhrotromu pri Bazovici in podobnih pobud. Splošna slika delovanja društva je torej pozitivna, čeprav se dejavnost v določenih odsekih še ni uredila, kot bi se morala.

Za podpredsednikom Margonom je podal svoje poročilo tajnik Ervin Gombač, iz katerega je razvidno, da je bilo opravljenega mnogo v kvantitativni, nato pa je sledilo blagajniško poročilo Žarka Vecchietta. Načelnik smučarskega odseka Pavel Fachin je podal daljše poročilo o sezoni na snegu. Ta je bila najbolj uspešna v zadnjih letih. Zelo se je povečalo število tečajnikov, predvsem otrok, odsek pa se je posebno izkazal pri organizaciji raznih tekmovanj, ki so potekala brezhibno. Poleg tega pa ima tokrat društvo nekaj smučarjev - tekmovalcev, ki so konkurenčni na pokrajinski in celo deželni ravni. Torej pravi kvalitetni skok.

Načelnik alpinističnega odseka Igor Castellani je po eni strani omenil izredno uspešno, morda celo enkratno, sezono zamejskih alpinistov, ki so plezali po celem svetu, po drugi strani pa (upravičeno) potarnal zaradi pomanjkanja sedeža odseka samega. Odgovorna za predavateljsko sezono Marinka Pertot je nanizala nekaj podatkov, iz katerih izhaja, da je predavani vse več, razveseljivo pa je tudi dejstvo, da so skoraj vsi predavatelji domači, ki se podajajo tudi na osnovne in srednje šole, tako da je kulturno poslanstvo SPDT na tem področju še kar izrazito.

Za jamarski odsek je spregovoril Stojan Sancin. Delovanje tega odseka je bilo zelo uspešno, saj so opravili kakih 80 ekskurzij, predvsem na Socerbski planoti in Podgraškem podolju. Poleg tega so registrirali nekaj jam v deželni kataster.

Iz poročila načelnika mladinskega odseka Borisa Paolija je razvidno, da je na tem področju delovanje stagniralo zaradi cikličnega pomanjkanja ka-

Podpredsednik SPDT Ugo Margon nagraduje Dušana Jelinčiča, ki je lani kot prvi prebivalec naše dežele osvojil himalajski osemtisočak

drov in iz tega izhajajočih pobud. Predvsem pa se je spomnil dolgoletnega načelnika mladinskega odseka prof. Zlatka Jelinčiča, ki je vodil odsek brezhibno in ki je bil pri mladini izredno priljubljen.

Sledil je pozdrav gostov (Nadja Pertot za SKGZ, Miran Dolhar za ZŠSDI in za TPK Sirena, Zvone Kosmač za pobrateno društvo PD Integral iz Ljubljane, Zorko Čotar za SPDG ter Bojan Pavletič za SZ Bor in SS-Ts), v razpravo pa so posegli Pino Rudež, Sonja Mašera in Olga Ban. Rudež je kot član nadzornega odbora podal razrešnico staremu odboru ter pohvalil blagajnika Žarka Vecchietta. Pred vo-

litvami je bila krajša slovesnost, med katero je Ugo Margon podelil Dušanu Jelinčiču plaketo društva za velik lanskoletni himalajski uspeh - osvojitve osemtisočaka Broad Peaka v Karakorumu.

Volitve so dale sledeči izid. **Glavni odbor:** Lojze Abram, Franc Armani, Silvij Birsca, Stojan Glavina, Ervin Gombač, Angelo Kerbec, Dušan Jelinčič, Ugo Margon, Mario Milič, Marinka Pertot, Aleš Roncelli, Aleksander Sirk, Vojko Slavec, Edo Starc, Žarko Vecchiet, Zvonimir Vidau. V glavnem odboru še se načelniki odsekov: Igor Castellani, Devan Cesar, Stojan Sancin in Boris Paoli. **Nadzorni odbor:** Pavel Fachin in Pino Rudež.

SIJAJEN USPEH BENEDIKA IN ALPINE

Prva zmaga v slalomski tekmi za svetovni pokal v alpskem smučanju na Jahorini v Sarajevu!

V letu, ko praznujemo 40-letnico Alpine, si lepše čestitke res ne bi mogli želeli! Hvala ti, Gregal!

obvestila - obvestila

ŠD POLET

OPČINE

vabi svoje člane in prijatelje na udarniško delo na kotkallišču na Pikelcu. Udarniško delo bo danes, 5. aprila od 9. ure dalje. Vabimo k čimvečji udeležbi.

SK DEVIN

prireja v nedeljo, 12. t. m., ob vsakem vremenu, 1. POHOD »MEMORIAL MIRKO ŠKABAR« od Praprota do Velikega Repna. Odhodi od 8.30 do 10.30. Poskrbljeno za prigrizek in družabnost. Vabljeni.

PODRUŽNICA FIAT

je prenovljena!

- obnovili smo prodajne prostore;
- racionalizirali smo servisno službo;
- investirali smo, da ti nudimo boljše pogoje

PODRUŽNICA FIAT

na Campu Marziu je bila prenovljena, da ti nudi boljše pogoje.

PODRUŽNICA FIAT

Ul. Campo Marzio 12/18
Tel. 307030 — TRST

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir; v SFRJ številka 150 - din, naročnina za zasebne mesečno 2.000 - din, trimesečno 5.000 - din, letno 20.000 - din, upokojenci mesečno 1.500 - din, trimesečno 3.750 - din, letno 15.000 - din. Za organizacije in podjetja mesečno 3.000 - din, letno 30.000 - din, nedeljski letno 4.000 - din.

Postni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglasi 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglasi 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Julijske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

5. aprila 1987

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

izdaja in tiska ZTT Trst FIEG

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Ker Sirija noče končati vojne za taborišča OZN in Arabska liga nemočni v Libanonu

BEJRUT — Egipt in Irak sta zahtevala izredno sklicanje varnostnega sveta OZN, ki naj bi proučil vprašanje tako imenovane vojne za palestinska taborišča. Libanonski šiiti Berijevega gibanja Amal namreč še vedno z orožjem preprečujejo oskrbo palestinskih begunskih taborišč Satile in Burž el Baražna. Egiptovsko-iraški napori pa so po vsem sodeč obsojeni na propad. Libanon je že odločno zavrnil tako zahtevo, češ da je le grobo vmešavanje v notranje libanonske zadeve, ob strani ima Sirijo, ki prav tako nasprotuje sklicanju varnostnega sveta.

Palestincem v obeh taboriščih ne preostaja torej drugega kot da umrejo od lakote in epidemij, saj ne morejo pričakovati stvarnejše pomoči od svojih arabskih bratov in mednarodne skupnosti, ki je po vsem sodeč gluha na klice v sili trepečega palestinskega ljudstva. Po Evropi ni protestnih manifestacij, ki smo jim bili pričr, ko Palestincev niso klali bratje. Seveda je tako stanje še najbolj po godu Izraelu, ker se mu ni treba bati za svoje sever-

ne meje. Šiitski pritisk je namreč pustil, saj imajo šiiti sedaj pomembnejše posle od osvobajanja libanonskega ozemlja južno od reke Litani.

Prav tako je malo izgledov, da bi vprašanje palestinskih taborišč rešili na zasedanju Arabske lige, ki se je včeraj začelo v Alžiru. Nihče se namreč noče zameriti Siriji, ki si lasti pravico odločanja o libanonskih razmerah. Sirski mir v Libanonu pa postaja iz dneva v dan bolj podoben okupaciji kot mirovni akciji. Džumbaltove družice, ki so stali ob strani Palestincem, so prisilili, da so zapustili Bejrut in se vrnili v svoje hribe. Šiitom pa so omogočili, da ostanejo v južnih predmestjih in tako dokončaja »delo« pri taboriščih.

Damask pa se je po vsem sodeč vstrel glede samih Palestincev. Odpadniška krila PLO, od abunidalovcev do habaševcev že odkrito govorijo o spravi. Šiitsko obleganje taborišč ob sirski podpori je namreč marsikomu odprlo oči, da bi lahko Abu Nidal in Habaš ostala brez privržencev. (voc)

Nismo sami: v vesolju imamo družbo

NEW YORK — V Pasadeni (Kalifornija) se vsako leto sestanejo člani preiskovalnega komiteja za analizo astronomskih fenomenov, ki jih ni mogoče znanstveno obrazložiti.

Priznani ameriški astronom Carl Sagan je med običajno zaključno tiskovno konferenco obrazložil, kako si znanstveniki zamišljajo življenje na drugih planetih. Sagan je sicer izjavil, da se osebno ne navdušuje za NLP (Neznane leteče predmete), da ga prihod morebitnih Marsovcev na Zemljo sploh ne razburja, je pa pridal, da soglaš s kolegi, ki predpostavljajo obstoj življenjskih oblik v vesolju.

Na vprašanje, kako to, da tega življenja še niso zasledili, so znanstveniki v Pasadeni odgovorili, da je treba pač iskati v pravem kraju in ob pravem trenutku. Frank Drake, rektor univerze za znanstvene vede v Kaliforniji, je na tiskovni konferenci izjavil celo, da bi bilo povsem »neznastveno«, ko bi si človek zamišljal, da so zemeljska živa bitja edino obstoječe življenje.

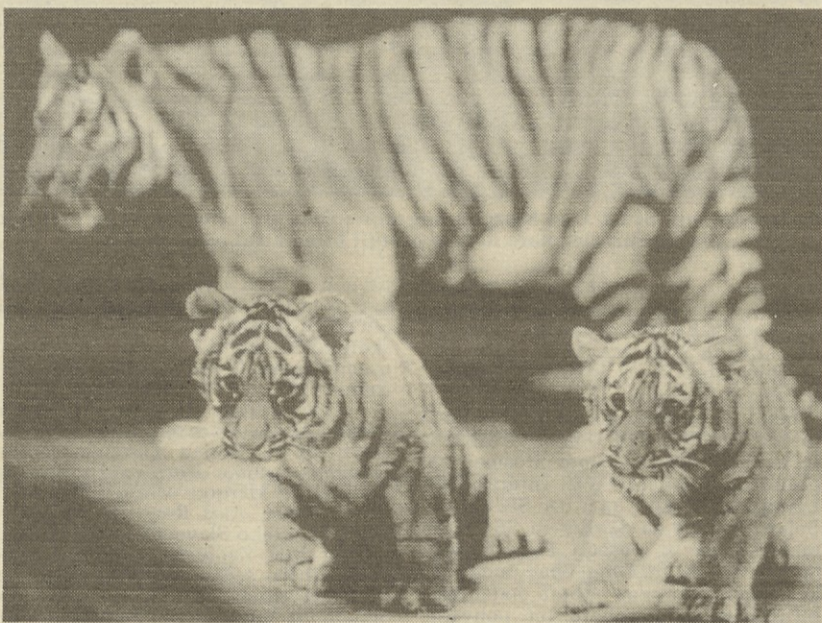
Živalsko dopisovanje

LONDON — »Dragi sodnik,« je napisal neki angleški zajček, »zakaj ne stržeš globe, ki bi jo moral plačati moj lastnik, ker je parkiral avto pred trgovino, v kateri je pravkar kupoval udobno hišico zame in za mojo zajčjo družino?« V pismu, ki ga je sodnik tudi prejel, je »zajec Bonker« navedel tudi ime in priimek lastnika, »Tony Leach«, ki si je prislužil globo.

Sodnik je pismo pazljivo prebral in ga izročil svojemu mačkono, ki se je pridno lotil pisanja odgovora. »Dragi Bonker,« je napisal v čitljivi šapasti pisavi, »zahvaljujem se ti za pismo. Moj lastnik bi ti prav rad ustregel, žal pa bo morala o globi odločiti le policija.«

Živalsko dopisovanje je rezko prekinil prav policijski urad, ki je sporočil, da bo moral iznajdljivi Tony Leach, kljub solidarnosti sodnikove muce, izplačati svoj dolg.

Tigrov naraščaj v Berlinu

Tigrasti »muci«, ki milo gledata v fotografski objektiv, sta dva od štirih bengalskih tigrov, ki so prišli na svet v berlinskem zoološkem vrtu. 8-letna tigrice Shari, ki jih je skotila, se je prav tako rodila v Berlinu (Telefoto AP)

Francozi pokazali kremplje

Kratka krila so všeč tudi Francozom

Že nekaj let govorimo in ugotavljamo, da francoska moda ni več prva v svetu ter da jo je na lestvici najboljših prekosila italijanska visoka moda. Francoska moda, oziroma njeni ustvarjalci, so do sedaj na te ugotovitve v glavnem molčali ter so nadaljevali s svojimi modnimi revijami, kot bi jim ne predla od nikoder nobena nevarnost.

No, sedaj pa so pokazali, da jih uspeh italijanske visoke mode vendarle boli, da jim ni vseeno, če so na področju mode prvi ali drugi ter da nameravajo navalu novih modnih idej iz Italije tudi odgovoriti.

In odgovorili so prav v teh dneh s svojimi modnimi revijami v Parizu, ki niso bile le izziv italijanskim modnim ustvarjalcem, temveč tudi pravi šok za kupce, pa seveda za modne eksperte.

Če so bile revije v Italiji prikaz nekakšnega povratka h klasični eleganci, oziroma vračanja ženske k vsemu, kar jo dela čim bolj privlačno, čim lepšo, so se pariški modni ustvarjalci predstavili s tako ekstravagantnimi, kompliciranimi modeli, da so presenetili kupce iz številnih držav, pa tudi poznavalce mode.

Že modeli italijanskih modnih hiš so se v glavnem opredelili za kratka krila, čeprav večkrat močno nagubana. Pariški modni ustvarjalci so se tudi odločili za kratka a zelo ozka krila, ki zahtevajo seveda visoko postavbo, predvsem pa dolge in lepe noge. In še ta krila so bila na modnih revijah prikazana tako, da so manekenke med defilejem snele gornji del krila ter so ostale v tenčici, ki je odkrivala cele noge, kot so ostala zavita v tenčico tudi ramena in prsi.

Še bolj kot oblačila, so bila na pariških modnih revijah šokantna pokrivala, oziroma klobuki, ki so bili takšnih oblik, da bi si jih normalna ženska prav gotovo ne upala nositi, pa četudi bi imela denarja na pretek.

Koliko pa takšna oblačila visoke mode pravzaprav stanejo, je zanimalo eno od ameriških novinark. Dva milijona lir morajo odšteti že kupci za eno od prikazanih oblek za dan, ali popoldan. Če gre za večerno obleko, je seveda cena še višja. Te modele prodajajo potem v boutiques dvakrat, v Ameriki pa celo tri, do štirikrat dražje. Pa imate kupce za tako drago oblačila, je vprašala novinarka. Do sedaj smo vse kolekcije še vedno prodali, kljub italijanski konkurenci, je bil kratek odgovor.

Obe modi - italijanska in francoska, sta torej povedali svoje. Kdo je zmagovalček? Če lahko rečemo svoje, potem so prav gotovo na prvem mestu italijanski modni ustvarjalci, ki so pokazali, da moda le ni nekakšna maškarada, ali iskanje novih idej za vsako ceno. (N. L.)

PLOŠČICE — SANITARIE

ROLICH & C S.n.c.

Nabrežina 35/c
Tel. 200371

ZASTOPSTVO

panto

Ul. Carducci 15
TRST — Tel. 64610

nadomestni in okrasni deli
oblačila najboljših proizvajalcev za na motor in za na kolo

motor bike

Sesljan 54/A — Tel.: 291233 (prostorno parkirišče)
avtorizirani prodajalec PIAGGIO in GILERA

kolesa ATALA in MOUNTAIN BIKE (kolesa za gorske vožnje)

abitare

TRST — Ul. Molino a Vento 5 — Tel: 040/750134

- stenske tapete
- stenske obloge
- moquettes, plutovina
- kokos, sisal, les

NAŠ SVETOVALEC
VAM JE VEDNO
NA RAZPOLAGO

PROMOCIJSKA PRODAJA BARV

MOQUETTE popust od 15% do 30%
ORODJE AEG popust 20%
STENSKÉ TAPETE popust od 20% do 50%
BARVE IN LAKI popust od 15% do 30%
LAKIRANE LESENE OBLOGE 9.500 lir m²

3P
naredi si sam

Ul. Coroneo — vogal Ul. Zanetti
OB PONEDELJKIH ODPRTO

Obv. občini 21. 3. 87.

USNJENA GALANTERIJA TORBICE

roberta

OPČINE — Proseška ul. 18 - Tel.: 212720

VELIKA IZBIRA ZA POMLADNO IN POLETNO MODO ZA POTOVANJA: kovčki — potovalke — aktovke

DEŽNIKI ŽENSKA OBUTEV

avtosalon

catullo

TRST — Ul. F. Severo 52 — Tel. 568331

VAM NUDI STROKOVNO OPRAVLJENA POPRAVILA NA AVTOMOBILIH AUDI IN VOLKSWAGEN PO ZMERNIH CENAH

S tem oglasom nudimo dodatnih 10% popusta pri nakupu originalnih nadomestnih delov in 20% pri avtomobilski opremlitvi.

Audi VOLKSWAGEN ZAUPAJTE